

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی

زنجیره ی روشنبیری

*

خاوهنی ئیمتیاز: شهوکت شیخ یهزدین

سهزنوو سهن: بهدران شههمه د هه بیب

ناوونیشان: دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی ئاراس، گه رهکی راپه رین، هه ولیر

س. پ. ژماره: ۱

میلان کۆندیرا
کلیداران

میلان کۆندیرا

کلیداران

شانۆگه‌ری

وه‌رگێرانی: ئازا هه‌سیب قه‌رده‌اغی

ناوی کتیب: کلیداران

شانۆگه‌رییه‌که له نووسینی: میلان کۆندیرا

وه‌رگێرانی بۆ عه‌ره‌بی: سه‌لیم ئه‌لجه‌زایری

وه‌رگێرانی بۆ کوردی: ئازا هه‌سیب قه‌رده‌اغی

بلاوکراوه‌ی ئاراس- ژماره: ٩٤

ده‌ره‌ینانی هونه‌ری: به‌دران ئه‌حمه‌د هه‌بیب

به‌رگ: شکار عه‌فان نه‌قشبه‌ندی

نووسینی سه‌ر به‌رگ: خۆشنووس محه‌مه‌د زاده

پیت لێدان: دلاوه‌ر صادق ئه‌مین

هه‌له‌گری: شێرزاد فه‌قی ئیسماعیل

سه‌رپه‌رشتیی کاری چاپخانه: ئاوړه‌حمان مه‌حمود

چاپی یه‌که‌م - چاپخانه‌ی وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده، هه‌ولێر - ٢٠٠١

له کتیبخانه‌ی به‌رپه‌رته‌یه‌رایه‌تیی گشتیی رۆشنییری و هونه‌ر له هه‌ولێر ژماره

(٤٣٤) ی سالی ٢٠٠١ ی دراوه‌تی

کلیلداران

کلیلی وروژاندنی پرسیاره کوتایی نه هاتووهدگان

نارزا جه سیب قهره داغی

پوژتیک که به سهردان و کار له لای هاوړتی خوشه ویستم "موفید نه لجه زایری" بووم، ثم کتیبه ی نیشاندام که "سه لیم نه لجه زایری" برای وهریگتپراوه ته سهر زمانی عهره بی... پیشیگوتتم که ثمه مه تنها دانه به که به دهستی گه بیوه، نه گهر خویندمه و به لامه و سهرنج راکتیش بوو، نه و کارتیکی باش ده کم بیر له تهرجه مه کردنی بکه مه و بو زمانی کوردی.

"میلان کوندیرا" بو من ناوتیکی نه ناسراو نه بوو، به لام ههرچی زیاتره وهک پومانوسه، وه لای ناوی به بهرگی شانزگه ربیه کی یهک پهرده بیه و به بینمه و، جتی سهرنج بوو... به ههر حال که مالئاواییم له نه لجه زایری کرد، له شه قلاوه و تا گه یستمه و هه ولیر، سهره تا بو خویندنه و هیه کی ناسایی دهستم دایه کتیبه که، به لام له بهرته و هیه ریتمی نه و لینی ثم شانزگه ربیه خوئی له خویدا زور به په له یه و، ههر زوو ده یقه و میتی، بو یه منیش زوو تیوه گلام و، خویندنه و هه کم بووه جدیدیات و، دهستم نالوسکا به سهری گلله که وه.

که له خویندنه و هیه ثم شانزنامه یه بوومه و، نه وسا زانیم که "میلان کوندیرا" منی روویه رووی ژماره یه ک پرسیار کردو ته و، نه گهره کانی و هلام دانه و هشیان فه زایه کی کراوه یه.

ناخو کلیل یه ک مانای هه یه؟! بلایی کلیل نه و پارچه کانزایه بی که هه موومان دانه یه کمان هه یه و، یان به قه دمانه و هه لمانواسیه... یان خستوو مانه ته گیرفانمانه و، زوو زووش دهستی بو دکوتین تا دلنیا بین که پیمان ماوه و بزمان نه کردوو؟!

کلیل نه و پارچه کانزایه یه که له کیلوونی دهرگا داخراوه کانی را ده که بین

و ده یانکه یه و ه... یان به پیچه وانه و ه دهرگا کراوه کانی پی داده خه ین...؟! نه گهر کلیل ههر نه و کانزایه بی، نه دی نه و گوزارشته چیه که ده لای: کلیلی دهروونی مرؤقه کان... کلیلی چاره سهره سیاسییه کان... کلیلی دهرگا داخراوه کانی ثم سهرده مه و نه یینییه کانی رابردوو؟ نه گهر کلیل خوئی بو خوئی مانادار بی، نه دی بوچی به بی دهرگای کراواو داخراو ناچیتته رسته ی به سو و ده و؟!

مه گهر لیره به دو اوه نابج پرسیار دهر باره ی دهرگا کانیش بکه ین... واته دهرگا تنها هه لگری نه و مانایانه یه که ژبانی روژانه به ئیمه ی به خشیه و؟! نه و روویه ره ته خته یه یه... یان ناسنه یه که ژووره کان له یه کتر و، ماله کان له یه کتر جیا ده کاته و، ته حه کووم به په یوه ندی ئیمه و ده کات له گه ل دراوسپکافان... یان به سهریاندا ده کرتیه و... یان به سهریاندا داده خرئی؟! هه لبت به کردنه و هیه، یان به داخراونی دهرگا کان ته ئوبلی خه لک له باره ی ئیمه و ه دروست ده بی... نه گهر کراوه بی پیمان ده لاین مالکی خزم و دراوسپ دوسن و، له کورده واریشدا و گوزارشتی لی کراوه که «له مالی خوئی ناترسن» که داخراویش بی پیمان ده گووتری: حه زیان به هاموشو نییه و له مالی خوئیان ده ترسین.

دهرگا کان ههر نه و کهره ستاننه که له ماله کافاندا هه ین... یان کهره سته یه کیشن له دهروونی ئیمه دا به سهر نه وانی ترده ده کرتیه و، یان داده خرین؟ کهره سته یه کن له میژوو ماندا، به سهر ره هنده زه مه نییه کانی «رابردوو، ئیستا، داهاتوو» ماندا ده کرتیه و یان داده خرین...؟ ئیمه خویمان چندی ئیراده مان له پرؤسه ی کردنه و و داخستنی دهرگا کاندا هه یه؟ مه گهر نه و کاتانه ی له زینداندا ین حه ز ناکه ین هه موو دهرگا کان بکرتیه و ه؟ مه گهر نه و کاتانه ش که ژینگه کو مه لایه تی و سیاسییه کان ژه هراوی و پیس ده بن، حه ز ناکه ین هه موو دهرگا کان له سهر خویمان داخه ین...؟ نه دی نه و نه ئیمه نین که سهر خه وئی ده شکینین تا ماندوو پیمان به سیتته و، که چی له حه وانه و هیه خویمان دلنیا نابین تاکوو هه موو دهرگا کان دانه خه ین...؟ نه و نه ئیمه ی مرؤث نین له یه ک کاتدا له «کرانه و» و «داخراوه یی» ده ترسین؟!

ئەي كە قسە ھاتە سەر ترس، ژمارەبەك پرسبار لە بارەي ترسبەشەو
 ناو رووژئ... مەگەر لە مېژەو پەوابوون و پەوانەبوونی ترس بابەتەك
 نەبوو بۆ لېكۆلېنەو؟! مەگەر لە سەرەتاي خەلقەو ترس كەرەستەيەك
 دەروونی نەبوو بۆ تۆقاندنی مرۆف و مل پێ كەچ كردنی؟! مەگەر ترس
 نيبە بۆتە چاوكی زمانەوانی و كردهویی «ترساندن»؟ ئەي ئەو ترساندن
 نيبە پەھەندیكي ئايینی وەرگرتوو و پۆچۆتە ناخی ھەموومانەو؟ ئەي لە
 دوای دابەشبوونە كۆمەلایەتییەكانەو ترساندن نەبۆتە ميكانزمەك بۆ
 ھېشتنەو ئەو دابەشبوونە؟ داخوا ترساندن سەرەتاي پیلانی تۆقاندن و
 ئیھاب نيبە كە ئەمرۆ ئامرازی سېرنەو ھەيوازیبەكان و چەشنەكانی
 ترە؟ ئەي ئەو ترساندن نيبە كە پەيوەندیك لە نېوان من و تۆدا دروست
 دەكات كەسمان ئەو یتیمان خۆش نەو، بەلكو يەكێكمان ئەو یتیمان
 دەترسین و زال دەبێ بەسەریدا... ئەو یتیشمان بەردەوام رقی لەوی ترە و
 ھەموو جارێ كە دەیبینێ يەك تەمەننا دەكات ئەویش ئەو یە كە بېكوژێ؟!
 ئەدی خۆشەو یستی و رق دوو بابەتی سەرسورھینەر نین لە دیرۆکی
 مرۆفایەتیدا؟ مەگەر ئەو دووانە قابیل و ھابیلی يەكترین؟ يەكێکیان
 بەھەشت و ئەو یتەر دۆزەخ نيبە؟ يەكێکیان فریشتە و ئەو یتەر ئیبلیس نيبە؟
 يەكێکیان ژيان و ئەو یتەر مەرگ... يەكێکیان مرۆف... ئەو یتیش ھەر مرۆف
 نيبە؟

ئەدی مرۆف خۆی پڕۆژەي ھەزاران ھەزار پرسبار نيبە!؟

«يان رۆزر»ی پەخنەگر، لە بابەتەكدا بەناو نیشانی «كلیلداران -
 ژمارەبەك بەھای ئەدەبی و فەلسەفی» نووسیبووەتی: بەپێی راستییە
 بەرچاوەكان «كلیلداران» شانۆگەرەبەك يەك پەردەبیبە. لە دیدی
 بېنەریشەو، شانۆگەری يەك پەردەبیبی واتە بېنینی شانۆگەرەبەك بەب
 پشوو. وەلێ لە روانگەي دراماو، ئەم جۆرە شانۆگەرەبیبە، واتە بەدوای
 يەكتردا ھاتنی پرووداویکی پروون و پێكەو گرتدراوی وا كە لە سەرەتاو تا
 كۆتایی نەپسیت. ھېشتنەو و پاراستنی يەكەكانی كات و شوپن و پروودا

لە چوارچێو و اقبەبەكەي شانۆگەرەبیبە كە دا ئەو نەپساو بیبە بەرھەم
 دەھینیت. لەگەڵ ئەمەشدا ئەو ھەندەي پەيوەندی بەم شانۆگەرەبیبەو ھەبیت،
 ئەم سەرئەجە راکۆزەرە شتەكی ئەوتۆ ناگەيەنیت... تۆ بلی، جگە لەم
 چەشنە، شانۆگەری يەك پەردەبیبی ديكە نەبیت كە تايبەتەندی خۆی
 ھەبیت؟

بەبۆچوونی لېكۆلەرەو ھەي درامای سويسرايی «پیتەر سازۆندی»
 شانۆگەری يەك پەردەبیبی: ھەمیشە يەك ھالەتی دیاریكراو ھەلەبۆریت.
 ئەو ھالەتەي دەكەوتتە پێش پروودانی كارەساتەكەو، ھەر دوابەدوای
 ھەلەدانەو پەردە يەكسەر بەرپا دەبێ. پروودانی ئەو كارەساتە ھاتووش
 ھەقی و بێ چەندوچوونە، بۆیە نە دەتوانیت راکبیرت، نە دەتوانیت خۆ
 لێ بپارێزیت. بەم ھۆشەو لېرەدا مەلانی ناگاتە ئاستی مەلانیكە
 تراجیدی لەگەڵ قەدەردا. «بەواتايەكی ديكە، مەلانی لەم چەشنە
 شانۆگەرەبیبانەدا مەلانیكە لەدژی ئەو فشارە دەرەكییە ھەقیانەي
 پەيوەندیدارن بەو جۆرە پەوتی پرووداوانەو، بەم پیتەش مرۆف ناتوانیت
 نازادی خۆی پرووبەرەو بکاتەو لەگەڵ ئەو جۆرە قەدەردا.

لەسەر ئەو بناغانە، لە شانۆگەری يەك پەردەبیبدا «ھالەت» يەك كردهی
 تەئكیدكراو بەرپا دەبێ، ئیمە لەلای خۆمانەو لە پەرچەكرداری
 كارەكتەرەكان بەرامبەر ئەو ھالەتە ورد دەبینهو. كە دەلێن پەرچەكردار
 چونكە ئەو «ھالەت»ە يەكجارەكی بەسەر كارەكتەرەكاندا زال دەبیت و
 دەیانچەوسینیتەو و دەیانخاتە ژێر رەحمەتی خۆپەو. بەو جۆرەش
 كردارەكانی ئەو كارەكتەرە دیاری دەكات و، ھیچیان بۆ ناھیتتەو جگە
 لەو ی پەرچەكردار بنوین.

با نمونەبەك لەم بارەبەو بەینینەو: تاشە بەردیكي گەورە لە
 چپایەكەو بەردەبیتەو بەسەر ژمارەبەك گەشتیاردا... لەو ساتەدا كە ھەر
 يەكێك لەم گەشتیارانە تاشە بەردە گلۆر بۆو كە دەبین كاردانەو
 جیا جیايان دەبیت. لەوانە يە يەكێکیان لە ترساندا لە جیبی خۆی سېر بېت...
 لەوانە يە يەكێکی ديكە بەبې بېر كردهو پرا بکات بەرەو ئەو جیبە كە

بهرده‌کانی لئ ده‌که‌ونه خواره‌وه... له‌وانه‌یه هه‌شبن دره‌نگ به‌م دارمانه بزنان، هه‌لبه‌ت هه‌شن بروسکه‌ئاسا دینه‌ده‌ست و خیرا له‌و جییه‌ده‌وور ده‌که‌ونه‌وه که به‌رده‌کانی بۆ‌گلۆر ده‌بیته‌وه و خۆیان رزگار ده‌که‌ن. په‌رچه‌کرداری هه‌ربه‌کێک له‌م گه‌شتیارانه جیا‌وازه و په‌یوه‌ندی به‌پیکهاته‌ی سایکۆلۆجی که‌سه‌که‌وه هه‌یه، به‌لام هه‌یچ کامیان نازادانه بریاری خۆی نه‌داوه... واته هه‌یچ که‌سیکیان ده‌رفه‌تی هه‌لبژاردنی نازادانه‌ی نه‌بووه، به‌لکو به‌و جۆره‌هه‌فتاری نواندووه که پیکهاته‌ی خۆی دیاری ده‌کات.

له‌سه‌ره‌تای شانۆگه‌ری «کلیداران» دا زه‌نگی ته‌له‌فۆن لیده‌دات. به‌لیدانی ئەم زه‌نگه ئیتر په‌وشی هه‌موو کاره‌کته‌ره‌کانی ناو شانۆگه‌رییه‌که ده‌گۆرپیت، گۆرانییک که به‌ئیراده‌ی خۆیان نییه «ته‌نانه‌ت هه‌ندی له کاره‌کته‌ره‌کان تا شانۆگه‌رییه‌که‌ش ته‌واو ده‌بێ له‌و پروداوه کتوپره‌ بێ ناگان که پرووی داوه». یان ده‌کرێ بلتین گۆرانییکه به‌ره‌غمی ئیراده‌ی ئەمان «که‌سیان چه‌زبان به‌وه نه‌بووه که ره‌وتی پروداوه‌کان به‌و ئاراسته‌یه‌دا پروات که زه‌نگی ته‌له‌فۆنه‌که دیاری کرد».

حیبه‌کی شانۆگه‌رییه‌که‌ش - هه‌رچه‌نده هه‌ندی له‌ ره‌خنه‌گران که شانۆگه‌رییه‌که‌یان شی کردۆته‌وه بایه‌خی ته‌واویان پێ نه‌داوه - پیکهاته‌یه‌کی ناو‌خۆیی هه‌یه که به‌ نه‌قه‌ست و دارپێژراوه ده‌رفه‌ت نادا به‌هه‌یچ کاره‌کته‌ریکیان کارپیک بکات جیا‌واز له‌وه‌ی بۆی دارپێژراوه، یان بریارییک بدات به‌ئاراسته‌یه‌کی جیا له‌ ئاراسته‌ی دارپێژراو.

به‌م پێیه، حیبه‌کی درامییانه‌ی ناو ئەم جۆره شانۆگه‌رییه‌یه‌که په‌رده‌ییانه ده‌بیت حیبه‌که‌یه‌کی تیه‌ه‌لکیش بیت، وای لئ بکات «شانۆگه‌رییه‌کی بونیاد توکمه‌ی وای بیت که خه‌یار، یان توانستی هه‌لبژاردنی نازادانه بۆ هه‌یچ کاره‌کته‌ریکی نه‌هه‌یلتیه‌وه.

له‌سه‌ره‌تای شانۆگه‌رییه‌که‌دا «له‌ په‌نجه‌ره‌ کراوه‌که‌وه ده‌نگی مۆسیقایه‌که دیت که به‌ زورنا و ته‌پل لیده‌دریت».

ده‌نگی ئەم زورنا و ته‌پلانه هه‌ر له‌ سه‌ره‌تای شانۆگه‌رییه‌که‌وه، کاتیکیان بۆ دیاری ده‌کات که ده‌ورانی داگیرکاری نازیمه.

بیرجی که جارنا‌جارییک قسه‌کانی ناو ژووری دووهم ده‌پریت، ده‌لپت:

- جیهان ئاسوده‌بیمان لئ تیک ده‌دات!

- ئەوه‌ی جیی خۆش‌حالییه ئه‌وه‌یه که جیهان وه‌ک چرا وایه ده‌توانین بیکۆرتینینه‌وه!

- ئەوه‌نده به‌سه که په‌نجه‌ره‌که و چاومان دا‌بخه‌ین.

- خه‌وتن خۆش‌ترین خۆش‌ییه‌کانه. من بایه‌خ به‌که‌س ناده‌م، جا هه‌ر که‌سییک بیت... به‌لام خه‌وتن... پادشایه! جیی نیگه‌رانیسه که مرۆ ده‌خه‌وتت هه‌ست به‌مه ناکات. به‌و پێیه بئ رۆژانی یه‌کشه‌مه به‌لای منه‌وه به‌بارته‌قای هه‌موو شتییکه... مرۆ له‌م رۆژدا زۆر به‌هیمنی خۆی ده‌دات به‌ده‌سته‌وه و ده‌خه‌وتت... هه‌رچه‌ند به‌خه‌به‌ریش دیته‌وه هه‌ر واهه‌ست ده‌کات که ده‌نووتیه‌وه.

پاشان بیرجی په‌نجه‌ره‌که پێوه‌ده‌دات و ته‌ماشای ژنه‌که‌ی ده‌کات که خه‌ریکی جل گۆرینه و، ده‌لپت: ئەگه‌ر خه‌وتن پادشا بیت، ئەوا ئەم جه‌سته‌یه سبزاری رۆمایه، بینینی سبزاری رۆماش که ده‌له‌ریته‌وه...

له‌م ساته‌وه‌خته‌دا ئیلینا له‌ جل گۆرین بۆته‌وه و، زه‌نگی ته‌له‌فۆنه‌که لیده‌دات. به‌لیدانی ئەم زه‌نگه ئیتر ده‌ورانی ناساندنی که‌سایه‌تی بیرجی ته‌واو ده‌بیت «هه‌روه‌ها ناساندنی که‌سایه‌تی ئیلینا و کاره‌کته‌ره‌کانی دیکه‌ش که له‌ ژووری دووهم‌دان...» لیره به‌ دوواوه قو‌ناغی پروداوه خۆبیه‌کان ده‌ست پیده‌کات.

هه‌ر له‌ وشه‌کانی یه‌که‌مییه‌وه کاردانه‌وه‌کانی بیرجی دیاری ده‌ده‌ن به‌رامبه‌ر حاله‌تیکی کرده‌یی واقعی: که رۆژی یه‌کشه‌مه‌یه ... ئەم چه‌زی لێیه‌ به‌خه‌وئ، به‌لام ده‌نگه‌ده‌نگی زورنا و ته‌پل لئ ناگه‌رین بنویت. بۆیه ئەوه‌تا چه‌زی زۆری بۆ ژنه‌ گه‌نجه‌که‌ی راده‌گه‌یه‌نیت... جه‌سته‌ی ژنه‌که‌ی زۆر زیاتر له‌خه‌و ئەم رازی ده‌کات.

نووسه‌ر ده‌یتوانی به‌کورتی و زۆر ساکارانه‌تر گوزارشت له‌ په‌رچه‌کرداره‌کانی بیرجی بکات به‌رامبه‌ر ده‌نگی ته‌پل و زورنا و ژنه‌که‌ی که جلکه‌کانی ده‌گۆرپیت. به‌لام «کۆندیرا» ئەو گوزارشته‌ی له‌ شیوازه

مه‌ج‌ازیبیه‌که‌یدا هه‌ل‌ب‌ژاردوو. ئەمەش لەبەرئەوه نا که «پیشه رەسەنەکه‌ی» شاعیری ستراڤه‌یییه، بە‌ل‌کو لەبەرئەوه‌ی دەیه‌وێ له‌ پ‌تی ئەوه‌ی ی‌ت‌رجییه‌وه دەیه‌ل‌ت‌ ب‌گاتە مانایه‌کی دیکه‌ که دیسانه‌وه‌ پ‌یه‌وندی به‌ مانای یه‌که‌مه‌وه هه‌یه. که ی‌ت‌رجی پ‌ه‌ن‌ج‌ه‌که‌ به‌رووی هه‌را و زه‌نای جیهاندا داده‌خات و، باسی «دوژمن‌کار‌تی» دنیا و، خه‌وتن که شای ئەمه‌ و، جه‌سته‌ی ژنه‌که‌ی که س‌یزاری ئەمه، ده‌کات... ئەوه‌ کۆند‌یرا به‌م هۆیه‌وه‌ ده‌یه‌وێ هه‌ل‌و‌ت‌ستی خۆی له‌باره‌ی جیهان و ده‌سه‌ل‌اتی هاتوووه‌ پ‌ا‌ب‌گه‌یه‌ن‌یت. به‌جۆر‌یک گوزارشتی ل‌ی ب‌کات که له‌گه‌ل هه‌ر وشه‌به‌که‌یدا پ‌ه‌ر‌چه‌کرداریک به‌رامبه‌ر حاله‌ت‌یک‌ی دیاریکراو و پ‌استه‌وخۆ خۆی بنوێن‌یت. به‌مه‌ش ئ‌یتر ته‌واو ئەسته‌م ب‌یت که سیفه‌تی رەسەنایه‌تی ته‌واو، له‌م به‌ش یان له‌و به‌شدا، بده‌يته‌ مانای دووهم که هه‌له‌پ‌نج‌راوی مانای یه‌که‌مه‌. له‌وانه‌شه‌ ئەم جۆره‌ گوزارشته‌ کاردانه‌وه‌یه‌کی پ‌استه‌وخۆ ب‌یت.

زۆر گرنگه‌ که مانای دووهمی هه‌له‌پ‌نج‌راو بناسین... تا تیشکی بخه‌ینه سه‌ر و جه‌ختی له‌سه‌ر ب‌که‌ین و، پ‌ه‌ناش نه‌به‌ین بۆ ر‌ه‌مز بۆ ل‌یک‌دانه‌وه‌ و قسه‌ له‌باره‌وه‌ کردنی... ل‌یره‌دا کۆند‌یرا نایه‌و‌یت جه‌خت له‌وه‌ ب‌کات که ی‌ت‌رجی که‌سیکی رۆشن‌بیره‌ و بۆیه‌ ده‌رگای له‌سه‌ر خۆی داخستوو‌ه‌ تا له‌ جیهان هه‌ل‌ب‌یت. «له‌ رووداوه‌کانی دیکه‌شدا، ی‌ت‌رجی س‌ی‌م‌بو‌لی که‌سایه‌ت‌یه‌ک ن‌ییه‌ رۆشن‌بیر ب‌یت و، له‌ ن‌یوان دوو دیواردا شه‌په‌شه‌پ ب‌کات و، توانای نه‌ی‌ پ‌ریار ب‌دات».

ی‌ت‌رجی که‌ پ‌یشت‌ر گستاپۆ «ده‌زگای موخابه‌راتی نازیم - وه‌رگ‌ی» گرتوو‌یانه، به‌جۆر‌یک ژبانی ر‌یک‌خستۆته‌وه‌ و، توانا‌کانی خستۆته‌ کار که بژی و م‌ب‌ن‌یت! ئەو نایه‌و‌یت قومار به‌ژبانییه‌وه‌ ب‌کات. ئەمه‌ش کارایی رۆشن‌بیر ن‌ییه‌، به‌ل‌کو کارایی هه‌موو مرۆف‌یکه‌ که زۆر ئاسایی ده‌یه‌و‌یت م‌ب‌ن‌یت و بژی... هه‌موو مرۆف‌یک‌ی ساده‌ که ه‌یچ سیفه‌ت‌یک‌ی پ‌اله‌وانانی ت‌یدا ن‌ییه‌.

ده‌کرا گوزارشتی کۆند‌یرا ن‌ی‌شانه‌ بو‌ایه‌ بۆ مانای دووهم، ئەگه‌ر بۆ نمونه‌ ی‌ت‌رجی نوێنه‌رایه‌تی ل‌ایه‌ن‌یک، یان توێژ‌یک‌ی کۆمه‌ل‌ایه‌تی دیاریکراوی

ب‌کرد‌ایه، به‌لام ی‌ت‌رجی نوێنه‌ری خۆیه‌تی به‌ته‌نها. هه‌ل‌و‌ت‌سته‌ دیاریکراوه‌کان‌یشی به‌رامبه‌ر رووداوه‌کانی ژبان، هه‌ل‌و‌ت‌ستی خۆی، ده‌ش‌یت هه‌ر مرۆف‌یک سه‌ر به‌ هه‌ر توێژ‌ال‌یک‌ی کۆمه‌ل‌ایه‌تی ب‌یت ئەو هه‌ل‌و‌ت‌ستانه‌ی هه‌ب‌یت.

به‌م جۆره، ئەم ته‌س‌ک کردنه‌وه‌یه‌ی که‌سایه‌تی ی‌ت‌رجی مه‌سه‌له‌یه‌که‌ بایه‌خی زۆری هه‌یه، چونکه‌ ت‌یگه‌یشتنی دروستانه‌مان بۆ که‌سایه‌تی سه‌ن‌ترال‌یزم له‌ شانۆگه‌رییه‌که‌دا ئاسان ده‌کات.

«میلان کۆند‌یرا» له‌ چاوپ‌یکه‌وتن‌یکدا، له‌ وه‌لامی پ‌رسیاریکی «ماک ئ‌یفان» دا ده‌ل‌: «هه‌موو ئەو شتانه‌ی له‌ ئاستی به‌رزدا رووده‌ده‌ن، له‌ ژبانی تایبه‌ت‌یشدا رووده‌ده‌ن. جۆر‌ج ئۆر‌یل جیهان‌یک‌ی وینه‌ ک‌یشاوه‌ که ت‌ییدا ده‌سه‌ل‌اتی سیاسی سه‌رله‌نوێ م‌ی‌ژوو ده‌نووس‌یت‌ه‌وه‌: پ‌ریار ده‌دات چ شت‌یک پ‌استه، چ شت‌یک پ‌ت‌ویسته‌ بنووس‌رت‌ه‌وه‌، پ‌ت‌ویسته‌ چی ئەفرۆز ب‌ک‌ری. گه‌رچی من وه‌کوو رۆمان‌نووس‌یک مه‌یل و بۆچوونی خۆم هه‌یه، به‌لام وای بۆ ده‌چم که هه‌ر یه‌ک‌یک له‌ ئ‌یمه، له‌ ئاگای‌یه‌وه‌ ب‌ی یان ناگایانه، سه‌رله‌نوێ م‌ی‌ژوو‌ی شه‌خ‌سیی خۆمان ده‌نووس‌ینه‌وه‌. به‌رده‌وام و سه‌رله‌نوێ ژبانه‌ی خۆمان ده‌نووس‌ینه‌وه‌، به‌رده‌وام بۆچوونی خۆمان، ئەو بۆچوونه‌ی مه‌به‌ستمانه‌ چۆنه‌ به‌و ش‌یوه‌یه‌ رووداوه‌کان ده‌خه‌ینه‌ روو. به‌ئاره‌زووی خۆمان گۆله‌وه‌چنی ده‌که‌ین و ده‌پ‌راز‌ین‌ینه‌وه‌. ده‌ست ده‌ده‌ینه‌ ئەو شتانه‌ی که متمانه‌مان پ‌ی ئەبه‌خشن و خۆش‌حاله‌مان ئەکه‌ن، ئەو شتانه‌ی که پ‌یمان خۆش ن‌ییه‌ پ‌شت‌گوت‌یان ده‌خه‌ین. هه‌ر بۆیه‌ م‌ی‌ژوو‌نووس‌ینه‌وه‌که‌ی ئۆر‌یل چالاک‌یه‌کی نائ‌ینسانی ن‌ییه‌، به‌ل‌کو زۆر ئ‌ینسان‌یه‌، خه‌ل‌کی هه‌م‌یشه‌ دونیای سیاسی و دونیای تایبه‌تی خۆیان به‌ دوو دونیای جیاواز له‌ یه‌ک‌تر ده‌زانن، وه‌ک ئەوه‌ی هه‌ر دونیایه‌ و لۆژ‌یک‌ی تایبه‌ت و، یاسای تایبه‌تی خۆی هه‌ب‌ی، به‌لام هه‌مان ئەو مه‌تر‌سیانه‌ی که له‌سه‌ر شانۆی سیاسه‌ت‌دا روو ده‌ده‌ن، به‌ته‌رز‌یک‌ی سه‌یر و جار‌س‌که‌ر، له‌ مه‌تر‌سییه‌ ب‌چووه‌که‌کانی ژبانی تایبه‌تی ئ‌یمه‌ ده‌چن. «ک‌ت‌یب‌ی - له‌گه‌ل ئەقل‌ی خۆناوادا- چ‌ه‌ند گ‌فت‌وگۆیه‌کی فه‌لسه‌فی و ئەده‌ب‌یه‌، نازاد به‌رزنج‌ی وه‌ر‌یگ‌ت‌راونه‌ته‌ سه‌ر زمانی کوردی»

هه‌لبه‌ت ئەم دیدگایه‌ی کۆندێرا خۆی چی بۆ ئیستا و دوینێ و نابنده‌ی مرۆڤه‌کان... چی بۆ تیهه‌لکێش بوون و تیکه‌لا و بوونی کایه جیاجیاکانی ژبانی مرۆڤه‌کان سه‌رچاوه‌ی ئه‌وه‌ن که «مه‌مدوح عه‌لوان» کلێله‌کان بکاته «کلێله‌کانی رابردوو» و له‌سه‌ر به‌رگی دوواوه‌ی ئەم شانۆنامه‌یه‌ک په‌رده‌بیبه‌دا بنووسی: «چی له‌و رابردوو ده‌که‌یت که له‌ پشت خۆته‌وه‌ جیت هه‌شتوو؟ له‌و پرۆایه‌دا دایت که تۆ جیت هه‌شتوو، به‌لام ئه‌و تۆی جینه‌هه‌شتوو. بێت ده‌گاته‌وه‌ و له‌په‌رێکدا خۆیت نیشان ده‌داته‌وه‌ که ئه‌وه‌تا له‌ ناخدا زیندوو. ئیتر له‌ یاده‌وه‌رییه‌که‌وه‌ ده‌بێته‌ بار و به‌رپرسیاریتی.

مه‌رج نییه‌ رابردوو بێزراو بێ. ته‌نانه‌ت ئەگه‌ر مایه‌ی شانازی و سه‌رفرازیش بێت هه‌ر رابردوو. چونکه‌ رابردوو شه‌ بۆیه‌ میوانیکی په‌زاقورسه‌ له‌سه‌ر ئیستا. ده‌یه‌وێ هه‌ر ئه‌وه‌ بێ که رۆژی له‌ رۆژان بووبوویت: تیکۆشه‌ر بوویت، یان عاشق، یان جه‌نگاوه‌ر، یان خیانه‌تکار؟ رابردوو دیت ژبانت ژه‌هراوی ده‌کات. دیت تا پیت بلێ: تۆ ئازاد نیت تا بتوانی باری من له‌سه‌ر ئه‌ستۆت سووک بکه‌یت. من له‌ناو تۆدام و، تۆش هه‌شتا به‌رپرسی لیم: له‌ به‌رامبه‌ر ئه‌وانه‌ی له‌و رابردوو ده‌ له‌گه‌لت ژباون. له‌گه‌ل ئه‌وانه‌دا که خۆشی و ناسۆریان له‌گه‌لتدا چه‌شتوو. خه‌ونیان له‌گه‌لتدا بینیوه‌ و ئومێدیان خواستوو. تۆ به‌رپرسی لیم له‌ به‌رامبه‌ر خۆت. رابردوو له‌ناو ئاوێنه‌یه‌کدا کلۆست ده‌کات و، تیشک ده‌خاته‌ سه‌ر ژبانی ئیستات و، وات لێ ده‌کات هه‌ست بکه‌یت تۆ بۆ ئه‌وه‌ دروست نه‌بوویت ئه‌وه‌ بیت که ئیستا هه‌یت. به‌لکو بۆ ئه‌وه‌ دروست بوویت تا ئه‌وه‌ بیت که له‌ زه‌مه‌نیکێ تر دا بوویت: زه‌مه‌نی خه‌ون و هیوا و سه‌رچلێ و خه‌بات.

چی ده‌که‌یت که تۆ به‌رامبه‌ر ئه‌و ئاوێنه‌یه‌ بیت؟ ئاخۆ هه‌موو ئیستای خۆت به‌گشت گۆرانکارییه‌کانییه‌وه‌ له‌به‌ری خۆت داده‌که‌نیت و ده‌ست ده‌ده‌یته‌ سه‌رچلاییه‌کی شیتانه‌؟ یان ئه‌و ئاوێنه‌یه‌ ده‌شکینیت تا چاوی رابردوو له‌ خۆت دوورخه‌یته‌وه‌ و، پاشان هه‌ول بده‌یت سه‌رله‌نوێ بکه‌رێته‌وه‌ بۆ ئه‌وه‌ی له‌گه‌ل ژبانی ئیستا دا بگۆنجه‌یته‌وه‌؟ تاقیبکه‌ره‌وه‌!»

خویندنه‌وه‌ و نمایش کردنی ئەم شانۆنامه‌یه‌ک په‌رده‌بیبه‌ی «میلان کۆندێرا» گه‌رانه‌وه‌ی هه‌موومانه‌ بۆ ئه‌و مرۆڤه‌ ساده‌یه‌ی که له‌ بنه‌ره‌دا هه‌ین و، ده‌شپت رۆژانه‌ چه‌ندین هه‌لوێستی له‌وه‌ی یی‌رحیش چاره‌نووسسازترمان هه‌بێ و، هه‌یج سیفه‌تیکێ پالنه‌وانانه‌شمان نییه‌... خویندنه‌وه‌ و نمایش کردنی «کلێلداران» ئه‌و خۆ تاقیبکردنه‌وه‌یه‌ که مه‌مدوح عه‌لوان له‌ هه‌موومانێ داوا ده‌کات... که‌واته‌ با خۆمان تاقی بکه‌ینه‌وه‌ و، بزانی له‌ کۆی ئه‌و هه‌موو په‌رسیارانێ رووبه‌روومان ده‌بنه‌وه‌، چه‌ندیان پێ وه‌لام ده‌درێنه‌وه‌... ئاخۆ ده‌توانین پریار بده‌ین هه‌ر یه‌کی‌کمان پیتمی تاییه‌تی خۆمان هه‌یه‌ و میتووی خۆمان ده‌نووسینه‌وه‌، یان وه‌ک کاتژمێر خۆمان ده‌ده‌ینه‌ ده‌ست ئه‌وانه‌ی ده‌یانه‌وێ میله‌کانی هه‌موومان وه‌ک یه‌ک بسازین و هه‌موومان پیکه‌وه‌ له‌ناو بازنه‌ داخراوه‌کانی کاتژمێردا بسوریننه‌وه‌ و به‌پێی یاسا‌کانی دیسپلین پیکه‌وه‌ زه‌نگ لێ بده‌ین؟! ئاخۆ ده‌سته‌وه‌ژنۆ که‌فه‌زه‌نان به‌رامبه‌ر رابردوو مان ده‌چینه‌ سه‌ر چۆک، یان ئه‌و ئاوێنه‌یه‌ ده‌شکینین و هه‌ول ده‌ده‌ین خۆمان له‌گه‌ل ئیستاماندا ئاشنا بکه‌ین و بگۆنجه‌ین...؟ ئاخۆ کلێله‌کان له‌ ده‌ستی خۆماندا ده‌هه‌ڵینه‌وه‌، یان ده‌یده‌ینه‌ ده‌ست که‌سانی که‌ ده‌شپت له‌ رابردوو مانه‌وه‌ هاتنه‌وه‌ و بیانه‌وێت ئیستای خۆمان نه‌بین و هه‌ر ئه‌وه‌ بین که رۆژی له‌ رۆژان بووین...

دوو ژوور له سهر شانۆ دياره. لهوى يه كه مياندا دوو هاوسهري لاهو ده ژين كه ييرجى نچاس و ئيلينا نچاسوفان. لهوى دوو همدا خه زوور و خه سووى ييرجى ده ژين. ده رگايه كى هاوبه ش له نيوان ههردوو ژووره كه دا هه به. له هه ر ژوور ي كيشه وه ده رگايه كى ديكه هه به كه وتوته پشته وه و وه ك بلتي ده چيته سه ر راره و و چيشته خانه و همام و شوتنى ديكه ي ماله كه.

له ژوورى يه كه همدا سيسه ميكي دوونه فهري و، موييليايه ك و ميژتيكى نووسين هه به، ته له فونتيك و گرامافونتيك و كتيب و په رى زور له سه ر ميژه كه ن.

به ديوارى ههردوو ژووره كه وه ژماره به كى زور كاتژمييرى كه و نينه هه لاسراون.

كه په رده ي شانۆ لا ده درى، كات به يانبيه، كاتژميير توتريك به ر له هوت و نيو نيشان ده دات.

له ژوورى دووهم «كروتا» ده بينين باويشك ده دات هيشته چاوى خه والوه و خوى رتيكه خستوه و جل و به رگه كه ي شه پرته... كراسييك له به ر ده كات و جووتى نه عمل ده كات به سه ر پته. ژنه كه ي خه ريكى رتيكه خستنه وه ي جيبى نووستنه كه يانه. ييرجى هيشته له ژوورى يه كه مه. له سه ر جيگه كه راكشاوه. هه ر له وه ده مه شدا «ئيلينا» ي ژنى هه ستاوه. له په نجه ره كراوه كه وه ده نكي موسيقايه ك دى، كه له ته پل و زورناوه هه لده ستى.

ييرجى: جيهان ئاسووده ييمان لى تتيك ده دات «ده چيته لاي په نجه ره كه وه»
كروتا: «له ژووره كه ي خويه وه، ئه ويش ده چيته به ر په نجه ره كه» خوترينه!
ييرجى: «په نجه ره كه داده خات» ئه ئاوا!

«ده نكه كه ته واو كز ده بى و موسيقايه كه له دوور ده بيسترى»
كروتا: له هه موو شوتنيكه وه خه لك ده هين. هه ر ئه وه يان به لاهه گرنكه ئيستيعرازه كه بكرى.

كه سايه تيبه كانى ناو شانۆ گه ريبه كه

- ۱- ييرجى نچاس: ته مه نى نزبكه ي ۲۷ ساله
- ۲- ئيلينا نچاسوفا- ژنى ييرجى: نزبكه ي ۲۰ سال
- ۳- كروتا- ئه فسه ريكي خانه نشين كراو: نزبكه ي ۵۰ سال
- ۴- كروتوفا- ژنى كروتا و دايكى ئيلينا: زياتر له ۴۰ سال
- ۵- فيرا كونچينا هاوړتي ييرجى كه له زانكو پييكه وه خوتندوو يانه: نزبكه ي ۳۰ سال
- ۶- سدلاجك ده رگه وانى ئاپارتمانكه: نزبكه ي ۵۰ سال
- ۷- سدلاجكوفا ژنى ده رگه وانكه: نزبكه ي ۵۰ سال
- ۸- ئه فسه ريكي گستاپو «ده زگاي موخابه راتى هيتلهر»: له ته مه نى مامناوه نديدا
- ۹- تونيك: له ته مه نى مامناوه نديدا
- ۱۰- پياوى يه كه م
- ۱۱- پياوى دووهم

هېشتا كېژۆلتهه!! دواتر ئه و چى ههيه كه لهم زهمانه دا و له گوندېكى
وهك گوندى فستينا دا دهژى؟! تۆش قهت لىي نابوورى كه ئه و له تۆ
نېيه؟

«دهنگى گۆرانىيه كه له گرامافونته كه وه بهر زتر ده بېتته وه»

دهنگى پياويك: ئه ي شوخ، ئه ي شوخ

له جلويه رگ و ئاوريشم خۆت پرگار كه

ئه ي شوخ ته گهر ده زانى

جهسته ي جوان به بې ئاوريشم جوانتره

جهسته ت به بې تاله ده زوه كان جوان ده وه ستي

باوهش به ههوا و فهزا و كه شدا ده كات

دهنگى ژنيك: وهك ئه وه ي عاشقه كه م چه زى پې ده كات

جله كانم نهك جهسته م

بو خه لكى ديكه دروست كراون

مالئاوا جلويه رگ، ئيوه بو خه لك بن

له زه ته كانم يان جهسته م روت بوونه ته وه

ئه ي عاشقه كه م بمبه بو خۆت به بې پرده پۆش يان درۆ

ئيلينا: «لهم كاته دا جلكه كانى له بهر ده كات و، له گه ل پيتمى ئه و

گۆرانىيه دا هه لده به زى و داده به زى و، له گه ل ته واو بوونى پرده گرافى

يه كه مي دا و هه ماهه ننگ له گه ل مۆسيقاى گۆرانىيه كه دا ده لى:»

هيتى ئيستا ئه و به رووتى ده بىنى، كه چى من وا خه ربكه له خۆپۆشين

دهمه وه.

بيرجى: «له سه ر جيگه كه راكشاوه و به ئاره زوو و، خرو شيبه كى زوره وه تيبى

ده روانى. ئيلينا جوان و سه رنج راکيش و مه كرىازه به لام مه كره كه ي

مندا لانه و ساكارانه يه»

پشيله كم، مه لعون تو زور قه شه نگيت! «گۆرانىيه كه به رده وامه».

دهنگى پياويك: ته گهر به راستته تو عاشقيت

يان به دواى به ختيارى و چيژى عاشقانه دا ده گه رپى

ئه وا وابه كه ده تينم

بيرجى: «گه راوه ته وه ناو جيگه كه» ئه وه ي جيبى خو شحالييه كه جيهان
وهك چرا وابه ده توانين بيكوژنينه وه «سه رله نوئى به په رو شيبه وه
را ده كشيته وه» هه ر ئه وه نده به سه كه په نجه ركه و چاومان دا بخره ين.

كروتا: هيج گرنگ نيبه. روژى له روژان حوكم ده گرينه ده ست.

«له سه روشيكى تايبه ت و، زور جددييانه، ده كه ويته قورميش كردنى

كاتزميره هه لواسراوه كانى ژوورى دووه م».

بيرجى: خه وتن خو شترين خو شيبه كانه. من بايه خ به كه س ناده م... به لام

خه وتن پادشايه. جيبى نيگه رانيشه كه مرۆ ده خه ويته خو ي هه ست

به مه ناكات. به و پييه بى روژانى يه كشه مه به لاي منه وه به بارته قاي

هه موو شتيكه... مرۆ لهم روژه دا زور هيمانه خو ي دده ا به ده سه ته وه و

ده خه ويته... هه رچه ند به خه به ريش دپته وه، هه ر وا هه ست ده كات كه

ده نو يتته وه.

ئيلينا: «به بى دهنگه دهنگ!» روژى يهك شه مومان، روژى خو شيبه!

بيرجى: خو شى و به خته وه رى واته بى دهنگى!

ئيلينا: سه يرم مه كه خو م ده گورم «ميلي گرامافونته كه ي به ده سه ته وه يه

ده يخاته سه ر قه وانكه و جووله يه كى مه كراوى ده كات ئامازه يه بو

داواى لى بوردن»

كروتا: «ئاگاي لىيه ژنه كه ي لهم ديوى ده رگاي نيوان دوو ژووره كه وه گو تى

هه ل خستوه بو ئه و ديوى ده رگاكه» ها چيبه !

كروتوفا: ئه مرۆ ئيلينا كو رسيكى بالييه ي هه يه. گو تيم هه ل خستوه بزنام

به خه بهر هاتوه.

«ئاله م كاته دا ئيلينا ده رزييه كه ده خاته سه ر قه وانكه دهنگى مۆسيقا كه زور

به رز ده رده چيت. ئاشكرايه كه سه ره تاي مۆسيقا يه كى زور ناخوشه

له جوژى (سويناك)».

كروتا: «له په رچه كردارىكى گالته ئاميزدا به رامبه ر به و دهنگه دهنگه»

زياتر له پيويست به خه بهر هاتوه.

كروتوفا: «به حه ساسييه تيكه وه كه موعاناتيكي شارا وه ي له خو گرتوه و تا

را ده يه كى زور به هه موو هه لس و كه وتيكييه وه دياره» ئه ي تولفه كه!

رووت و تنهئا

بئ درؤ بئ په رده پوئش بئ بهرگ

دهنگی ئافرهت: وه کوو چوئن عاشقه کهم ده خوازی

جلکه کانم بو خه لکی دیکه ن نهک جه ستم

شاره زای چیتئی به خته وهریم

لای پیوان و ئافره تان وهک یهک وایه

تو خوشه ویستمی، منیش بو حهزی خوشه ویستم

بو تو له نوژداری زیاترم

ئهی عاشقه کهم فهرموو ئه وه منم

بئ درؤ، بئ بهرگ

«ئیلینا ته و او خوی له بهر کردوو و گرامفونه که راده گری و به فیکه

فیکه خوی هه مان ئاوازی گورانییه که لی ده دات. ده چیتنه به رده م

ئاویتنه که بو خورازاندنه وه، به رده و امیش به فیکه ئاوازی گورانییه که

ده لیتنه وه».

بیرجی: «سه ری به لای ئیلینا دا ده سووریتیت» ئه گهر خه و تن پادشا بئ ئه و

جه سته ی تو سیزه ری رۆمایه ... بینینی سیزه ری رۆماش که

ده له ریتنه وه ... «ته له فون لی ده دات»

ئیلینا: ئه وه منیان ده وئ! «ئاو له ته له فونه که ده داتنه وه» توژی سه برکه ن

خانمان! «زهنگی ته له فونه که هه ر لی ده دات» چاوه ری بن خوم

ده رازینمه وه «زهنگه که هه ر لی ده دات، ئیلینا ده چی بو لای

ته له فونه که و، به رزی ده کاتنه وه و بئ ئه وه ی بزانی کئ قسه ی له گه لدا

ده کات یه کسه ر ده لئ: «سلاو فهرموو چیت ده وئ» «که میک

سه رسام ده بئ» به لئ. وا بوئی بانگ ده که م «ته له فونه که دریت ده کات

بو بیرجی و ئه ویش له ناو جینگه که وه راده په ری» پیاهه!

بیرجی: «ته له فونه که دنه ی به گوتیه وه» نه چاس قسه ده کات... (به سه ر

سوورمانیکی ته نگه تاوییه وه) کئ؟ هه ر ئیستا؟ «وهک بلئی

داکوکی له خوی ده کات» ئه وه چ قسه یه که؟ من هه ر ئه وه نده پرسیارم

کرد که ئاخو هه ر ئیستا؟ به لئ کوگای شیرینه مه نیه که ده زانم...

باشه... به لئ «ته له فونه که داده خاتنه وه، په شوکاوه»

ئیلینا: «به دریتایی ئه و ماوه یه چاودیری وه زعه که ی ده کرد. بو زانین

ده پرسئ» چیه؟

«بیرجی بو ماوه یه کی زور کورت ده چیتنه خه یالنه وه، پاشان له پر

بریارده دات و له و ده رگایه وه ده چیتنه ده ره وه که به راره وه که دا

ده چیتنه وه سه ر ته و الیتنه که... ده رگا که له پشت خویه وه به کراوه یی جن

ده هیلئ. ئیلینا که ئیتر خه ریکی خورازاندنه وه نییه، ته ماشای

داوه ی خوی ده کات و هاوار ده کات» ئه وه چی رووی دا؟

بیرجی: «له ته و الیتنه که وه» نه یئنی!

ئیلینا: «له ده م ده رگا کراوه که وه، به ئاراسته ی ته و الیتنه که دا هاوار ده کات»

چوئن؟ نه یئنی چی؟ «بیرجی وه لام ناداته وه» کئ بوو؟ «بیرجی وه لام

ناداته وه» ده قسه بکه! پیتم نالیئ ئه وه کئ بوو؟

بیرجی: «له ته و الیتنه که وه» یهک توژ بوه سته...! «ماوه یه کی کورت بئ

دهنگی، بیرجی ده گه ریتنه وه، پرچی ئالوزکاوه، پانتول و کراسه که ی

به ریتوه له بهر ده کات»

ئیلینا: ده ته وئ بو کوئ بچیت؟ به م جلکانه وه بو کوئ ده چی؟

بیرجی: مه سه له که تاییه ته به کو مپانیاکه وه.

ئیلینا: مه سه له ی کو مپانیای چی؟

بیرجی: بو ی روون نه کردمه وه... ده بئ یه کسه ر برؤم.

ئیلینا: کئ بوو؟ به ریتوه به ره که تان بوو؟

بیرجی: پیتلاوه کانت نه دیوم؟

ئیلینا: به ریتوه بهر بوو؟

بیرجی: به لئ... نه خیر... به ریتوه بهر نا... نا؟

بیرجی: به باشی گوتم له ناوه که ی نه بوو له وانه یه به هیچ جو ری فهرمانبه ری

کو مپانیاکه ش نه بئ و ئه رکی ئه وه بوو که فهرمانیک به من

رابگه یه نیئ.

ئیلینا: که واته تو هه روا ده بی، هه میشه وهک منالیکی بچووک

ده مینیتنه وه! تو هه رگیز دیقه تت نه داوه. که من به هیچ جو ری له گه ل

که سیکدا قسه ناکه نه زانم کتیه! که نه زانم کتیه لیبی ده پرسم تو کتیی؟ ناوت چیبیه؟ وانیبیه؟ مه گهر نه خاسمه تو. بته وی خوت له مه سه له یه کدا تیسوه بگلیتینی. نه زانی باوکم له باره ی تووه چی ده گووت. ده یگوت تو هوشدار نیت.

بیترجی: «به ده وری خویدا به دوا ی پیلاره کانیدا ده روانی» له و بروایه دام به پرا دیه کی زور هوشدارم.

ئیلینا: نه وکاته ی بوو یته زاوامان باوکم داوای لی کردی چهنده نه وهنده هوشدار بی. نه وه تنها مه رجیکه نه بو!

بیترجی: «له به رده م که ره ویتنه که دا چوته سهر نه ژنو و به شوین پیلاره که یدا ده گهری، له پر و به توور په ییه وه ده لی:» تو ده زانی قسه کردن له م بابه ته نیگه رانم ده کات

ئیلینا: جا بو قسه له م بابه ته نه که م؟ ها... من باسی ههر شتیک ده که م خوم حه ز بکه م قسه ی له باره وه بکه م «سهرنج ده دات وا بیترجی چوار په لانه به سهر نه زه که دا ده ورات».

ئای پیکه نینم پیت دیت... له تووتله سه گیکه بچووک ده چیت. «نه میش وهک نه و ده کات و ده چیتنه پالیه وه و زور ناسکانه لیبی

ده پاریتنه وه» تووتله که م... مه چوره ده ره وه. باران به شه سته ده باره... نا... ئیستا ناباری... به لام به شه سته باربوه و دنیا هه مووی

قورولیتیه «بیترجی پیلاره که ی دوزبوه ته وه و له پیی کردوه. ئیلینا به نه سه فیکه وه» باشر وایه له گهل مندا بیی بو کورسی بالیبه که. تو

هیچ جار لی گهل مندا نه چوو یته ته ده ره وه... حه ز ده که م جار لی له جارن بتبینم ناوا بو من به په له خوت بگوری «سهرنج ده دات وا

بیترجی خه ریکه برواته ده ره وه» که واته هیچ خوت نیگه ران نه که یه ت نه گهر له ده ره وه که سیکه ترت له گهل مندا بیی

بیترجی: ههر ئیستا ده گهر پیمه وه، پشیله که م... سلاو «روو له ده رگا که ده کات»

ئیلینا: ههر له بهر نه وه ی پیتش تو په یوه ندیم به هیچ پیساییکه دیکه وه نه بووه، مانای وانیبیه تو نه وهنده متمانه ت پیم هه بی؟ «بیترجی

ده روانه ده ره وه و ده رگا که له دوا ی خوی داده خات».

2

«ئیلینا دوا ی نه و قسه یه ی... ده گهر پیتنه وه بو به رده م ناوینه که تا مکیا جه که ی ته واو بکات. به دهم نه و کاره وه که زور به توور په ییه وه ده بکات، هه ول ده دات شکستیه که ی بخواته وه. کرۆتوفا که گوئی له داخستنی ده رگا که بووه، ده چیتنه ژووری یه که م تا چاو پیک به وه زعه که دا بخشیتنی»

کرۆتوفا: «چاوی ده گپری و دلنیا ده بی بیترجی له وی نییه» بو کوی چوو؟ ئیلینا: نازانم!

کرۆتوفا: چۆن نازانی؟

ئیلینا: پیساییک ته له فونی بو کرد.

کرۆتوفا: کی بوو؟

ئیلینا: «به مه کرکی زوره وه» پیساییک.

کرۆتوفا: چوله که جوانه که م ناشکراتر قسه بکه. مافی ژنه بزانی میرده که ی ئیستا له کوپیه.

ئیلینا: «شیرازی نامیتنی» چیبیه، گوایه من پاسه وانی نه وم؟ چی نه کات بابیکات.

کرۆتوفا: نه وه چیبیه ها وارم به سهر دا نه که یه ت؟

ئیلینا: «هاوار ده کات» هاوار ناکه م!

کرۆتوفا: به راستی تو به نازی!

ئیلینا: نه وه کتیه نازم ده داتی؟

کرۆتا: «له قورمیش کردنی هه موو سه عاته کانی ژووری دووم بوته وه، دیتنه ژووری یه که م تا سروسه که ی خوی ته واو بکات» نه وه چی رووی

داوه؟

کرۆتوفا: بیترجی چوته ده ره وه. ئیلینا نازانی بو کوی چوو.

ئیلینا: «ده به وی برواته ده ره وه» ده باشه ئیتر... وا منیش رویشتم.

کرۆتوفا: توژی چاوه ری به نانی به یانی حازر ده بی.

کروٽوفا: جا ٿو ویش هر ٿو هی له دلدا ماوه بهرامبهرت و لیت خوش نابی.

کروٽا: به لام خو ٿو وه من بووم ٿم ئیشی دهرگاوانیبهم بو دوزیبه وه!
کروٽوفا: «له گهل ٿیلینا یه تی» خوارده که مه بیترینه... ناشی به و جوړه خواردن قوت بدهی.

کروٽا: که سهر باز بوو گومانم لیتی نه بوو
کروٽوفا: ٿو جلانه ته او لیت هاتوون.

«ٿیلینا دهستی دهرسپتته وه و خوئی ناماده دهکات بو روین».

کروٽا: به هیچ جوړی پیتم خوش نیبه سهر بازیک من فیتر بکات!
ٿیلینا: جا مالئاوا!

کروٽوفا: سهرکه وتوبی!

کروٽا: «سهریک بو ٿیلینا ده له قینتی و، بهرده وام ده بیت له سهر لاسایی کردنه وهی دهرگاوانه که» ٿیمپراتوره... بولای چهپ وهرگره ری! بولای راست وهرگره ری! پاشان به تنورهبیه وه» ٿه مرؤ ری نادهم دلئی خوش بی. ٿالای ٿیمه هه میسه رووی له چه په! خاچه چه ماوه کهش بولای راسته.

کروٽوفا: ده بی ٿاگات له خو بی. ٿو کابرایه چاوانی هه یه به هه موو لایه کدا دهروانن.

کروٽا: تو راست ده که ی... له وانه یه ٿم گه مه یه ی من ترسناک بی.

ٿیلینا: «له پاره وه که وه دهنگی دی» دایکه کلبله کان لیتره نین!

کروٽوفا: کللی چی؟

ٿیلینا: «له پاره وه که وه» دهرگاکی کلوم داوه.

کروٽا: کلبله کانی من به سهر که نتوره که وه هه لئو اسراون به وان دهرگا که بکه ره وه!

ٿیلینا: له ویش کللی لئی نیبه!!

کروٽا: ده جوان بگره ری «خویشی ده چی بو پاره وه که»

ٿیلینا: «ده گهرپتته وه ناو ژووره که» لیتی نیبه.

کروٽوفا: بوچی دهرگا که به کلبل کلوم ده دات؟ دهرگا کاتی داده خرئی کهس

ٿیلینا: کاتی ٿو وه م نیبه نان بخوم

کروٽوفا: ٿه مه یان نا! کاتی مرؤ ٿم هه موو وزه به و بهو شیبه یه خهرج دهکات نان خواردنی به یان یان ده بیتته ژه هرکی کوشنده. زور بهرگه ناگری چوله که بچو که که م.

ٿیلینا: تو ده بینی من به په له م.

کروٽوفا: به ته نیا نان بخو، هه رچه نده نان خواردنی به یان یان یه یک شه مه پیوسته به کومل بی «به په له ده چیتته دهره وه».

کروٽا: «خهریکی کاتریمیره کانی ژووری یه که مه» ٿاخ ٿه گهر بو یه ک جار بمتوانبیا وایان لئی بکه م هه موویان پیکه وه زهنگ لئی بدهن!!!

ٿیلینا: «جاریکی دیکه ده چیتته وه بهرده م ٿاوینه که» ٿالیره دا هه ندی تو په لئی قه له و بوونم لئی دهرکه وتوو!

کروٽا: «له کاتریمیریکیان نریک ده بیتته وه، پال به میله که یه وه دهنی بویششه وه» له و پروایه دایت، میل، توانای ٿه وهی هه بی به ٿاره زووی خوئی له ناو ٿو باز نه یه دا هه لئسو ری.

ٿیلینا: ٿه گهر کاتریمیر بو ما یه، به ٿه نقه ست هه له م ده کرد

کروٽا: جا ٿه وه به تو وه ٿاشکرایه.

ٿیلینا: ٿم جلکانه م زور نا جوړن

کروٽا: چند جوان دهبو له ساعات دوازده دا ههر سی و یه ک کاتریمیره که، وه ک ٿه وهی فهرمانیان پی کرابی پیکه وه زهنگیان لئی بدایه؟

ٿیلینا: له م جلکانه دا قه له و دهنویم.

کروٽا: «کوپیچ چاو پارچه کیکیکی پیبه دیتته ژووره وه» پیاوان هه زیان به ٿافره تی لاواز نیبه و... جا بخو!

«ٿیلینا به ده م خوارده وه له ٿاوینه که دهروانی. کروٽوفا شتیک به بییر کروٽا ده هی نیته وه» ٿالاکانت له بییرنه چی... دوینی «سدلاجک» به و هوبه وه زور نیگهرانی کردم.

کروٽا: باسی ٿو دهرگاوانه م بو مه که... هه زم به چاره ی نیبه.

کروٽوفا: جا پیچ وایه ٿه بی من هه به چاره ی بکه م؟

کروٽا: جارن که له بهرده م دا ده وه ستا هه لئه لهرزی

له ماله وه نه بئ.

كروتا: «دهگه پښته وه ناو ژووره كه» كليله كانى منيش له وئ نين «له گه ل

كرو توتا» له لاي تو نين؟

كرو توتا: من؟ كليله كان؟ نا كليل لاي من نيبه نه وى هه مانه لاي تويه.

من هه ندئ جار كليل له تو ودرده گرم!

كروتا: پيم وايه من و تو كليل له يه كتر و... ر... ن... ا... گ... ر... ي... ن.

ئيلينا: تكايه شه م كه ن و هه ول بدهن كليله كان بدوزنه وه!

كرو توتا: نالي گيان نيمه شه ناكه ين.

كروتا: دوا جار كليله كان لاي من بوون.

ئيلينا: ده بوايه سه عات هه وت و نيو له وئ بوومايه.

كروتا: دوينئ كه چووم بيړه بكرم له گه ل خومدا بر دم. كه گه رامه وه له

شوئنى خوئ به سه ر كه نتوره كه وه هه لمواسين... ئيتر له وكاته وه

كه سمان نه چوو بینه ته دهره وه... جگه له و نه بئ.

ئيلينا: به راستى نه مه ناخوشه! له و بړوايه دام نه مجاره شيان له كاتى خويدا

ناگه مه نه وئ.

كرو توتا: وتى يو كوئ ده چم؟

ئيلينا: نازانم و... نه م گفتوگو يه له گه لدا دامه مه زرينه وه.

كرو توتا: چون نازانى؟

ئيلينا: به رده وام. سه رزه نشتم ده كه ن... بويه ده مويست نه مړو له كاتى ديارى

كراودا بگه مه نه وئ.

كرو توتا: نه وه ليت نه پرسى كئ ته له فونئ يو كرد؟

ئيلينا: وتى باش گويم له ناو كه ي نه بووه.

كرو توتا: چوو بولاى كه سئ نايناسئ! نه ي نه ي وت چ كار يكي به لايه وه

هه يه؟

ئيلينا: كاروبارى تاييه ت به كو مپانيا كه يه.

كرو توتا: كاروبارى كو مپانيا له روژئ يه كشه مه دا؟! نالى تو گه مژيه ت كه

رئت داوه به لووت پاتيكيشئ!

ئيلينا «به كروتا ده لئ:» تكايه گيرفانه كانت بگه رئ.

كروتا: مه حاله. من نه زانم چى نه كه م. بئ گومان نه و بر دوونئ!

ئيلينا: كه نه و كليلى خوئ پييه، بوچى هئ نيوه ده بات... ده به سه...

خه ريكه شئت بم!

كروتا: نه وه ش سه ره رو بيه كئ نه وه. دياره سه ربا زئ نه كرو وه!

كرو توتا: سه ربا زئ چى؟ نه و ته نانه ت له ناو خيترانيشدا نه ژيا وه. نه لئين

هه تيو زور زوو ئولفه ت ده كا... نيمه ش هه زمان ده كرد له گه لماندا

ئولفه ت بگرئ... به لام كه نه و چيترئ خيترانى نه چه شتئ... ئيتر چون

نرخى بو داده نئ!

كروتا: «ده چئته لاي ميترئ نووسينه كه وه» نه ي سه رگه ردان! كو شك له لم

دروست ده كات!

كرو توتا: ماده م دا يكي نانا سئ... نرخ بو نافرده تيش دانائئ.

كروتا: كه س به پيا وئ له دا يك نابئ... خه لك ده بنه پيا و.

كرو توتا: ده بئ بشزانئ كه ژن كه لويه لئ پيا و نيبه.

كروتا: نه وئ نه چوو بئته سه ربا زئ، ناشبئته پيا و.

كرو توتا: ژن ژيان ده به خشئ... به لئ... نا... نه وه... نافرده ته

ئيلينا: نا... من نه مه م پئ ته حه مول ناكري!

كروتا: چونكه ته نها سه ربا زئ مروف فير ده كات هه ست بكات و له گه ل

كو مه له خه لكدا مامه له بكات و بزائئ كه ديسپلين چيتر و خوشييه

نه ك زولم و زور. به لام نه م كا براه نازانئ چيتر ماناى چييه.

كرو توتا: بئ گومانى نازانئ. به راستى حه يفه نالى وه ك كه نارئ له

قه فه زدا زيندان بكات «به بئ» ته ماشا كه چ قه د و بالا يه كئ هه يه

«خوئ ده جه رينئ تا نيشانى ئيليناى بدات كه ده بئ چون بوه ستئ»

ده ي... مه مكه كانت قيت بكه ره وه و شه رم مه كه جووتئ مه مه ي وات

هه ن. مه مكي ژنان شتيكى شه رمه پئ نين.

ئيلينا: «مه مكه كانئ قيت ده كاته وه و به دزه ي چاو ته ماشاى خوئ ده كات

له ناو ئاوپنه كه دا له پر قسه ده كات» نه مړو ناتوانم بچمه دهره وه.

ماده م مه سه له كه ش هه ر و ابئ نه وا من هه رگيز نا مه هيج. هونه ر

ته نها به هره نيبه. به ر له هه رشتئ هونه ر كار كرده. نه مه نه و شته يه

که نه و هه رگیز لیبی تیناگات. «به توورپه بییه وه» ئه پرۆم ئه نووم. جا بۆ نه نووم؟ چیم پئی ده کړی که من نه توانم بچمه دهروه «بیر له تۆله سه ندنه وه ده کاته وه» لیره له م ژوره ناووم. دیم له ژوره که ی ئیوه ده نووم. شه ویش هه ر لای ئیوه ده مینمه وه. «له راپاره که وه گوئی لیبی ده رگا که ده کړیته وه...».

کړۆتۆفا: «به ده نگیکی نزم و به په له پیش ئه وه ییترجی گوئی لیبی» ده بواپه له ده مپکه وه ئه م برپارته بدایه. به رده وام ئاگادارم کړدوویته وه که ئافره ت یه ک چه کی هه یه به هۆبه وه مسۆگه ر به سه ر زالتین زالمدا زال ده بی.

3

«بیترجی دیته ژووری به که م و، سه ری ده سوړمی که ئیلینا له وی ده بیینی»

بیترجی: ئه وه هیشتا له ماله وه ییت؟ «هه موو بی ده ننگ، سارد و نارچه تن» سه عات و نزیکه ی هه شته.

ئیلینا: «به پره قیبیه وه» جا چۆن ده گه یشته ئه وی؟ کړۆتا: «به سارد بییه وه ده ست دریژ ده کات» کلپله کانم بده ری. «بیترجی تیناگات و کړۆتا به ته ئکیده وه داواکه ی دووباره ده کاته وه» کلپله کانی خۆمان بده ره وه.

بیترجی: «ده ست ده بات بۆ ناو گیرفانی، سه ری ده سوړمی» هه ردووکیان به مننه داوا ی لیبورتن ده که م...! «کلپله کانی خۆیان ده دات به کړۆتا».

کړۆتۆفا: «به وردی دیقته له هه موو کاردانه وه کانی بیترجی ده دات و، به گالته یه که وه ده لئ:» ته واو سه ری سوړماوه!

ئیلینا: «به توورپه یی و ئه سه فه وه» تازه کات به سه ر چوو! ناشمه وی هه موو جارئ، دره ننگ بگه مه ئه وی!

کړۆتۆفا: «له گه ل بیترجیه تی» به راسته نه تده زانی هه ردووکیان لای تۆن؟ بیترجی: ئاگام لئ نه بوو که به کتکیان له گیرفانداپه.

ئیلینا: دوا ی ئه م گالته جار بییه سه رم دیشی. ئه پرۆم ئه نووم

کړۆتۆفا: «له گه ل بیترجی» ئه وه کئ بوو به و به یانییه زوه ته له فۆنی بۆ کردی؟

بیترجی: من؟ نازانم!

کړۆتۆفا: ئه ی چوویت بۆ لای کئ؟

بیترجی: ئه و... هه ر له وی نه بوو

کړۆتۆفا: ئه دی چۆن؟

بیترجی: چوومه ئه وی... که سم نه بیینی.

کړۆتا: یه کتیک به توی رابواردوه. خۆشت شایسته ی ئه وه ی.

کړۆتۆفا: «به بایه خه وه» یان واپی ده چی بیترجی به ئیمه راپویری.

«له سه رخۆ ده کشیته وه به ره و ژووره که ی دیکه ده روات و، کړۆتاش

دوا ی ده که وی. ئیلینا ده ست ده کات به داکه ندنی جله کانی. له و

کاته شدا کۆپله یه ک له گۆرانیه که ی پیشوو ده لیته وه: ئه ی شوخ گه ر

ده زانی... جه سته ی جوان به بی ئاوریشم جوانتره»

بیترجی: «زۆرتتر له وه ده کات له گه ل خوی بدوی» زۆر سهیره که س له وی

نه بوو!! «ئیلینا واخوی نیشان ده دات که بایه خ به وه نادا که بیترجی

مه به سته ی کوئییه و چیبیه. پارچه پارچه جله کانی داده که نی و فریبان

ده دات و وا ده کات بیترجی بورووژینی... با جله کانم پرۆن... ئه وان بۆ

خه لکن... له زه تم یان جه سته م رووت بوونه ته وه... بگره خۆت

عاشقه که م

بیترجی: لیم تۆراویت؟ «ئیلینا هه ر گۆرانی ده لئ: بمسه بۆ خۆت ئه ی

عاشقه که م بی پرده پۆش یان درۆ یان جلوه رگ... «کراسه که ی ژیره وه

به ئیستیفرازه وه فری ده دات. له م کاته دا کړۆتا له ژووری دووم سه ر

به رزده کاته وه»

کړۆتا: زه نگی ده رگا که لئ درا.

«کړۆتۆفا گوئی لئ نه بووه. زه نگی که زۆر کز لئ دراوه. کړۆتا ده چی

تا دلنیا بییت. له و ده رگایه ی ژووره که یانه وه ده چیته ده ره وه که

ده چیته وه سه ر راره وه که. له م ساته دا، یه کتیک له کاتر میتره کان زه ننگ

لئ ده دات و سه عات ۸ راده گه یه نی... ژماره ی کاتر میتره کان له

هەردوو ژوورە کەدا نزیکە ی چل دانەن. لە بەر ئەوەی کرۆتا نەیتوانیوه
ریتکاو ریتک هەموویان پیکە وە جووت بکات بۆ زەنگ لێدانە کانیان
چەند دەقیقە یەک دەخایەنێ. یەکیکیان لێ دەدات، ئەوسا یەکیکی
تر و یەکیکی تر، تا ئەوێان کە لە دوا ی هەموویانە وەیه.»

ئیلینا: دەبینی... ئەو. سەعات هەشتە. دەبوا یە من بەر لە نیوسەعات
لەوێ بوومایە! «ییرجی دەیهوێ دلی رازی بکات بەلام ئیلینا خوێ
نادا بە دەستەوه» وازم لێ بێنە. لەودبو ئەخەوم.

4

«ئیلینا بە ژێر کراسیکە وە، قەدوبالای بەسەر جووتی پیلای
پارژنە بەزە وە رادە کیشی، رووبەرووی ییرجی پرکیشانە و بە جووتیک
خۆ نواندنی خروشتینەرە وە ستاوه. ییرجی تارادە یەک شلە ژاوه و
متمانە ی بە خوێ نییە.

لەم کاتەدا بەبێ ئەوەی لە دەرگا کە بدری، دەکریتە وە. کرۆتا لە پشتە وە
لەناو راپەرە کە وە کردوو یە تییبە وە بێ ئەوەی ئیمە بیسین. ئیلینا لەو
دەرگایە وە دیتە ناو ژووری یە کە مە وە. ئیلینا کچیکی گەنجە، گەرچی
گەنجیتی بە سیمایە وە دیار نییە. تە پوتۆز بە جلە باشە کانیە وە
نیشتوو وە چرچولۆ چیان تی کە و توو وە. ئەگەر بگوتری کە لەم ساتەدا
مییبە تی ئیلینا زۆر زەقە، ئەو لای ئیلینا هەروایە گەرچی بە چینیکی
تە پوتۆز داپۆشراوه، لە گەل هاتنیدا شتیکی نامادە دەبێ وە کە بلتی
پرشنگە.»

ئیلینا: بە یانیتان باش!

ئیلینا: یای!!!

ئیلینا: ببوو.

ئیلینا: «ئیلینا سەری لێ دەشیوێ، ییرجیش هەروەها» کوا رۆبە کەم؟
ئەلێتی حەوام لە بەهەشتدا.

ئیلینا: داوای لیبوردن دەکەم، بەم بە یانیبە زوو هاتووم.

ییرجی: «شلە ژاوه» بە یانیت باش... «نامازە بو ئیلینا دەکات» ئەمە

ژنە کە مە...

ئیلینا: «دەست درێژ دەکات بە لای ئیلینادا بۆ تۆقە کردن» ئیلینا کۆنچینا.

ییرجی: هاو ریتیم بوو لە زانکۆ.

ئیلینا: «بە شلە ژاویبە وە تۆقە یەک لە گەل ئیلینا دەکات» دەبێ بچم رۆبە کەم
بدۆزمە وە.

ییرجی: «لە گەل ئیلینا تی» چی دەکەیت لێرە؟

ئیلینا: دەبێ لە ژووری ئەودبو بێ. من بە نیاز بووم پرۆم... واتە ئیستا... بو
ئەو ی بنووم «رادە کات بو ژوورە کە ی دیکە».

ییرجی: چی دەکەیت لێرە؟

ئیلینا: تکایە... پیت ناخۆش نەبێ!

ییرجی: «وەک بلتی دلگرا نە» جا بو نیگەران بێ؟ من خۆش حالم
بە یینیت، بە تایبە تی دوا ی ئەو نەندە سال!

ئیلینا: قایل ئەبیت ئەگەر بو ماو یە کیش بوو، لێرە میبێمە وە؟

ییرجی: قایل بێ؟ جا چۆن قایل بێ... نا...!

ئیلینا: با... چونکە بەدوا وە من.

نمایشە هەونی یە کەم

«هەردوو ژوورە کە نامینی. ییرجی لە فەزایە کی کرا وەدا وە ستاوه.
دەنگی زەنگی کاتژمێرە کان دەگۆردرین بو دەنگی ئەو زەنگە
بچووکانە ی لە کلێسا وە بو پرسە لێ دەدرین. کە ئەمەش کەش و
هەواکە بە راپرایبێک بارگای دەکات. ییرجی هیشتا لە ترسی دوا
قسە ی ئیلینا دەژی. لەم ساتەدا لە پشتە وە ی شنۆکە وە ئەفسەر ریتک
دەردە کە وێ بە جلویە رگی گستا پۆ وە. روالەت و رەفتارە کانی ناشرین
نانوین. دەکرێ زیرە کیتییبە کی درەوشا وە لە جووری داشواری لێ
تییبینی بکری. ییرجی هەست بە بوونی دەکات لە پشت خوێ وە.
ئاوردە داتە وە و پاشان هەر خۆرسکانە خوێ لادەدات».

ئیلینا: «کە نیشانە کانی ئەو ترسە لە ییرجیدا دەبینی بە پروایبە کە وە
خەندە دەبگری» ترس بە شتیوبە کی قەشەنگ کاربگەرە. ئەو چەند

سال تپپه ریوه. له وده ته ی تۆمان له زیندانی بانکراتسدا گرتووه. «وه ئاگا دپته وه که بیترجی دهسته کانی خستونه ته گیرفانه کانی وه. دهنگی بهر زتر ده کاته وه» چۆن چۆنی راوه ستاوی! «بیترجی جارنکی تر را ده چله کتی، خۆی ریک ده خاته وه و دهستی له گیرفانی ده رده هینتی شتی که له دهستی کیدایه. ئه فسه ره که به نار په زاییه وه ده لیت:» چی له ده ستدایه؟

«بیترجی له پی دهستی ده کاته وه، ئه فسه ره که پی ده که نی:»

کلبل! پیاو و اچاوه ری ده کات چه قو بیینی، که چی تو کلبلت پتیه! «قیرا له بیترجی نریک ده بیته وه و له دووری سی ههنگا وه وه ده وهستی. ئه فسه ره که ده بیینی» ئه مه توشیت، پتیشتر له شو تینیک تو م دیوه. «دپته وه بییری» ههردوو کتان پتیکه وه... ئا به لئی، ئا ئا و ههردوو کتان رووبه رووی یه کتر وه ستا بوون. «له گه ل بیترجیه تی» لیم پر سیت ئه م کچه ده ناسی!

قیرا: «چا و له ناو چاوی بیترجی دا» وتی: نایناسم.

ئه فسه ره که: «به بیترجی ده لئی:» هه نو که خو له باره گای گستا پۆدا نین. ئیستا ده زانیت کتیه؟

بیترجی: به لئی: باشترین مرۆف له ژباندا دیبیتم. خوشکی هه مووان. ئه فسه ره که: نازناوی جوان له یه کتر ده نین، پاشان حیکایه تی گه مژانه ریک ده خه ن و له ئه نجامیشدا چه ند قوربانیه کی دیکه ی لی ده که ویتته وه و هه موو شتی کوتایی دیت «ده چپته ده ره وه».

قیرا: «هیشتا رووبه رووی بیترجی وه ستا وه» راست ده کات، ئه وساش، وه ک ئیستا ئا و را وه ستا بووی. نریکه ی دوو مه تر له من دوور بویت. ته ماشات کردم و سه رت را وه شاندا. جوانترین تو قه بوو له گه ل تا کردم و زۆر له سه رخۆ وت: نایناسم.

تۆنیک: «له ته نیشته قیرا وه ده رده که وی. به دله ی کارکردنی له به ردا یه. به عه زمی که وه ده لئی:» به لام ئه و پاشی ئه وه ی نازادیش کرا هه ر نه یویست بتناسی. ته نانه ت نه یویست که س له ئیمه ش بناسی.

قیرا: به ناهه ق که س تو مه تبار مه که.

تۆنیک: ده زانم. ده زانم! رو شنبیر و خو شه ویست و روح سووک بوو. به و راده یه که زانی دلوقانانه وازت لی بهینتی و، تو ش سوپاسمه ندی ئه و پتیکه وه ژبانیه ی رابردوو بی.

قیرا: ئه دی چی پی ده کرا له کاتیکدا ئه و چیترا دللی به من وه نه ما بوو؟ ئه ته وی مرۆفیک مه حکوم بکه ی له به رته وه ی قوربانیه نه دا له پیناوی خو شه ویستیدا؟ منی چی هیشته بو کیرتیکی دیکه، ئینجا ئه مه چی تیدایه؟ هه موو شتی روون و ئاشکرا و بیگه ردا نه رووی دا.

تۆنیک: به لام ئه وه ئامازه به ئاماده بییه کی بی چه ندو چوون ده کات بو خیانته کردن.

قیرا: خیانته تی چی، که خو شه ویستی نه مایی؟ من هیچ مانا و به هانه یه ک نایینمه وه بو سه رله نوئی تیه له چرو نه وه له م بابه ته دا. له کاتیکدا گستا پۆ یه ک وشه یان لی ده ست نه که وت!

تۆنیک: چونکه ئه و زۆر پابه نده به ته ته کیتسه کانی شه ره فه وه. دوا ی ئه و روودا وه وازی له هه موو شتی هینا.

قیرا: مه لئی وازی هینا. ئیمه خو مان لی لاری کرد بو ئه وه ی له مه ترسی دوور بکه وینه وه چونکه گومانیا ن لی ده کرد و خستبو یانه ژیر چاودیری خو یانه وه.

تۆنیک: جا کاهان گومانان لی نه ده کرا؟

قیرا: ئه و هیشتا هه رزه کار بوو. له هه موومان بچوو کتر بوو!!

تۆنیک: که سانی دیکه ش هه بوون له میس بچوو کتر بوون!

قیرا: هه ر ههنگا وی له ههنگا وه کاغان رووبه روو بوو له گه ل مه تر سیدا. له شه قام ده رویشته ی هه ره که کو پی به ناو کیلگه به کی مینرپژ کرا ودا بنین.

تۆنیک: به لئی وایه. ته نانه ت له تو ش ده ترسا، بو یه جیتی هیشتی. وای لی هاتبوو له هه موومان ده ترسا «به گالته وه» که وته را کردن به دوا ی زه مانه تی مسو گه ردا.

بیترجی: «به غه می که وه» ویستم بژیم... نه مر تۆنیک. گویت لئی؟ «دهستی راستی که هیشتا کلبله کانی تیدایه به رزه کاته وه بو سه ره وه. بو ئه و

شوئنه نادبارهی زرنگهی زهنگی جه نازدهی لئوه دئ» مهرگ هه میشه
ئامادهه!!

تۆنیک: «ته ماشای ئه وه دسته بهرزکرا بۆوه دهکات که کلپلهکانی پئییه»
بووه ته یه کییک له خاوهن کلپلهکان. «بیترجی بهئاگا دیتته وه که
کلپلهکانی بهدهسته وه یه. خیرا دهیانخاته گیرفانییه وه. تۆنیک
هیترش ئامیزانه دهئ:» دهی بیانشاره وه! بهو ئومیدهم باش
دهرگا کانت کلۆم دایب.

بیترجی: «به ته نیا پرویه پروی تۆنیک ده وه سستی. قییرا له م کاته دا دیار
نه ماوه و له دیمه نه که چۆته دهره وه. بیترجی نووزه براوانه داکۆکی له
خۆی دهکات» بی گومان کلۆم داو! بۆ ئه وهی ئه و پارچه و
پروچکهی ماوه له مرۆف له دنیای خۆی دزه نهکات!

تۆنیک: جارن به پروایییه وه، که مت دهویست
بیترجی: به لئ و ابوو. به لām دواتر دهرکهوت که مرۆف له کهم زیاتری دهست
ناکهوئ. «به غه میکه وه» چیتر مرۆف به لای منه وه جیتی شانازی
نییه. به لکو شایسته ی گریانه. بی هوده یشه که به و پروایه وه دهژین
گوايه ئیمه میژوو دروست ده که یین. بی هوده یه که له پیناوی
نه وهکانی داهاتوودا دهژین. ئه وانیش له پیناوی نه وهکانی دوا
خۆیان دهژین. ئه وه مانای وایه که هه موومان له پیناوی شتیکدا
دهژین که بوونی نییه.

تۆنیک: چۆن؟ بوونی نییه؟ به لای منه وه ئاینده سه د ئه وه ندهی ئه م ئیستا
شیوتیراو و مردوو بوونی هه یه.

بیترجی: ئاخۆ به لای تۆوه ئاینده ئه وه نده واقعییه؟ ئومیدهم وارم رۆژئ له
رۆژان به دیار ئه و جیهانه وه نه وه ستیت که له پیناویدا تیکۆشاویت و
وهک دایکیک که ته ماشای منداله قه مبورده که ی دهکات. تۆش
ته ماشای بکه ییت. تۆ له پیناوی ئه وه دا دهژیت که دیت، به لām
ناتوانی پئیشبینی بکه ییت ئه وهی دیت چۆنه. به و پئییه ش تۆ دهژیت و
نازانی بۆچی دهژیت؟

«له گه ل دوا و تهکانی بیترجیدا. تۆنیک دیار نامیئن. ئیلینا له نزبک

بیترجییه وه دهرده کهوئ. به و جلویه رگانه وه که له دوا دیمه ندا بینیمان،
ئه و ته نه ا مایۆیه ک و سوخمه یه کی له بهر دابه. به لām چه پکیکی
گه وره گولی سپی بوو کیتی به باوه شه وه یه. بیترجی بی پسانه وه و،
به هه لچوونه وه له سه ر قسه کانی به رده وامه. ورده ورده ش دهنگی
زهنگه جه نازده ییه که ده گۆردری به زهنگی ئاههنگ و خۆشی» من له
پیناوی نه بوویه کدا ناژیم. «ئیلینا ده بینئ. ده چی بۆلای» من له
پیناوی هه بوودا ده ژیم. له پیناوی تۆدا «له به رده میدا ده چیته سه ر
چۆک» تۆ بۆ منی... ئیستا... هه میشه... به رده وام!

ئیلینا: «له به رده م بیترجی دا که چۆته سه رچۆک پراوه ستاوه و قشه
ئالۆزکا وه که ی چاک دهکاته وه» پرچت شانه بکه... ئیستا جیبه جی
دهکری؟

بیترجی: چی؟

ئیلینا: ماره پرینه که!

بیترجی: ئیمه ماوه یه کی زۆره له یه کتر ماره پراوین.

ئیلینا: به لām من ده مهوئ زه واجمان هه موو رۆژئ دووباره ببیتته وه. هه موو
رۆژئ، هه موو رۆژئ، هه موو رۆژئ.

بیترجی: «به حه ماسیکه وه» تۆ راست ده که ییت... هه موو رۆژئ!

ئیلینا: سه رله به یانیا ن پیرۆزبایی لئ کردن، نیوه پروان ماره برین و ئاههنگ
گیتران. ئیتر به مجۆره چه ندباره ببیتته وه! ته ماشاکه... ئاسمان شینه!!

بیترجی: «هیشتا له سه رچۆکه، ته ماشای ئه و شوئنه دهکات له سه ره وه که
ئیلینا به حه ماسه وه ئامازه ی بۆ کرد، پاشان وهک ره تکرده وه سه ر
را ده وه شینئ» نا به سته لۆکه! ته ختیکه به ستوه! جیهانیش له وئییه،
له شوئنییک له و سه ره وه. خه لکیش به یی خه ریکی کوتانه وه یین. ئه وه
خۆر نییه، به لکو شاریکه ده سووتئ... له ژئیر ئه و ته خته دا هپچ
رئیکه یه ک نییه... لیره ناشتی و نارامییه. لیره ئیلینا خۆشگوزهران
ده بین... هه ر دوو کمان... وهک دوو ماسی «له قولایییه وه دوو پیاو پئ
به پئی ربتمی لئدانی زهنگیک دینه پئشه وه... که ئیلینا ده یان بینئ،
له ته نیشت بیترجییه وه ئه میش ده چیته سه رچۆک و هه ر دوو کیان

ماسیشدا دهژیت؟

بیترجی: ماسی بی وین! به لئی له گه ل ماسیاندا دهژیم!
پیاوی یه کهم: «له گه ل ئیلینایه تی» وه للام بدهروهه ته چی بو ههر شوتینی ته و
بوچی؟

ئیلینا: «داکوکی له خوئی ده کات» من سهروهه ری سه ره خوئی خویم هه یه!
پیاوی دووهم: «به ئیلینا ده لئی» که واته بووکی تو تهوت خوش ناوی؟
ئه فسه ره که: «له پشته وه ته ماشای ته م هراسیمه ده کات،
به گالته جار ییه که وه قسه له مه سه له که دا ده کات» زاوا تو هاتوویت بو
ژنه پینان یان خوشاردنه وه؟

پیاوی دووهم: «له گه ل ئیلینایه تی» وه للام بدهروهه بووکی!
پیاوی یه کهم: بو ماره برین هاتوویت یا خوشاردنه وه زاوا؟
پیاوی دووهم: وه للام بدهروهه بووکی.
ئیلینا: «به ته نگه تاوییه که وه» من لیتان ده ترسیم!
پیاوی دووهم: که ده ترسییت، ته دی چی ده که یه لیره؟
ئیلینا: «ناره حه ته» من ده مه وی شوو بکه م.
پیاوی یه کهم: «له گه ل ئیلینایه تی» کامبانت ده وی... بیترجی یان شوو
کردن؟

ئه فسه ره: زاوا تو چیت ده وی... ژنه پینان یان خوشاردنه وه؟
پیاوی یه کهم: «له گه ل ئیلینایه تی» بیترجی یان شوو کردن؟
تو نیک: «له گه ل ئیلینا له پشته وه ته ماشای ته م هراسیمه ده که ن و،
ئیسستا هاتوونه ته پیشه وه به خیرایی ده لئی» له کامان خووت
ده شاریته وه؟ له و «ئاماژه بو ته فسه ره که ده کات» یان له ئیمه؟

پیاوی دووهم: وه للام بدهروهه بووکی!
پیاوی یه کهم: وه للام بدهروهه زاوا!
بیترجی: «هه لده ستیته سه ره پی و هاوار ده کات لیم مه پرسنه وه، ئیمه له
ئا ههنگی ماره برینداین!

پ. ی: ئمه ئاههنگ نییه... ئمه دادگایه!
تو نیک: بیترجی نامه وی ئاههنگه که ت لئ بشیوینم به للام چارم نییه و ده بین

پشتیان له بینه رانه و، چاوه رپی دوو پیاوه که ده که ن که دوا جار
ده گه نه به رده م ته م بووک و زاویه. دوو پیاوه که جلکی کریکارانه ی
ساده یان له به ردا یه. به للام دهنگی زهنگه که و جوژی رووناکه دیه نه که
و که شی شوتنه که، نیشانه ی ئاههنگی ماره برین».

پیاوی یه کهم: «وهک بلئی به نه غمه یه کی وه زیفییانه ده وی و هیچ
په یوه ندی به وه وه نییه» ئیلینا نچاسوفا؟

ئیلینا: «به خوشییه وه» به لئی!
پیاوی یه کهم: بیترجی نچاسی؟

بیترجی: به لئی.
پیاوی دووهم: بووکی؟
ئیلینا: به لئی.

پیاوی یه کهم: «به دهنگی سارد، به للام به حورمه ته وه» بوچی ته ی زاوا،
ته م که چه ت له ناو هه موواندا هه لئژارد؟
بیترجی: چونکه هیشتا منداله.

پیاوی یه کهم: جا بوچی مندالت هه لئژارد؟
بیترجی: گه وره بوو، کامل بووه. کامل بووش ناجوره. وه لئی مندالت هیشتا
پاکژه.

پیاوی دووهم: «به تووره ییه که وه له گه ل بیترجییه تی» جا هه موو شتیکی له
پیناودا ده که یه، ماده م پاکژه.

پیاوی یه کهم: «به تووره ییه که وه ئاور بو ئیلینا ده داته وه. ته و قسه کردنه
ناسکه ی یه که م جار، ههر له پریکدا ده گوپردی بو جو ریک وه ک
لیکولینه وه کانی دادگاکانی پشکنین و به ریتمیکی وروژیتنه ر
هه لده سووی» تو ش ته ی بووکی، بو ههر کو تیه ک ده چی، که ته و بو
بوچی؟

پیاوی دووهم: «له گه ل بیترجییه تی» وه للام بدهروهه زاوا!
پیاوی یه کهم: «له گه ل ئیلینایه تی» وه للام بدهروهه بووکی!
بیترجی: هه موو شتیکی له پیناوی ته ودا ده که م.

پیاوی دووهم: «له گه ل بیترجییه تی» له پیناوی ته ودا ته نانه ت له گه ل

پیت بلیم که به دواى فیرادا ده گه پین و ، زور پتویسته خوی
بشاریتته وه .

ئیلینا : « فیرا ده بینى و هاوار ده کات » یای ! ئەم ئافره ته کتیه ! پۆبیکم
نییه له بهری بکه م !

ئه فسهره که : « له ئیلینا نزیک ده بیتته وه و ، به حه زیکه وه ده لئى » پشیله یه کی
جوانى !

فیرا : بیجی پروام پى بکه نه مده ویست ناره حه ت بکه م !
تۆنیک : کارکی ترمان له ده ست نه ده هات بیکه بن .

بیجی : ده توانن متمانه م پى بکه ن ! « له گه ل فیرا یه تی » به خیره اتی فیرا .
ئه فسهره : « ئیستا چاودیری بیجی ده کات » درۆ مه که !

بیجی : « به گومانیکه وه » متمانه م پى بکه ن !

ئه فسهره که : درۆ مه که ... ترس کۆت و زنجیره ... چیکه کانیش ته نها دوو
جۆرن ... جۆریکیان ئه وه تان له زبندانان ... جۆره که ی تر « ئاماژه بو
بیجی ده کات » به پته رایانده کتیشین !

5

« پاش ئه وه ی نمایشه خه ونی یه که م ته واو ده بی روودا وه کان
ده گه رینه وه و ، له سه ر شانۆ دوو ژووره که ی خانه واده ی کرۆتا
ده رده که ونه وه ، ئه و کاتژمیرانه ی دوکه وتبوون هه شته مین زهنگی
خۆبان لى ده ده ن... » .

بیجی : پالتۆکه ت دابکه نه وه « یارمه تی ده دات ره ین کۆته که ی دابکه نی » .

فیرا : بیجی مه ترسه ... ته نها نیوسه عات لیره ده مینم !

بیجی : ئه ی دواى ئه وه بو کوی ده چی ؟

فیرا : تۆنیک ته له فۆنمان بو ده کات ؟

بیجی : ئه دی تۆنیک ئیستا له کۆتیه ؟

فیرا : « داده نیشى » ده کرى دانیشم ؟

بیجی : بوچی له لای دوکانی شیرینه مه نیه که چاوه ریتان نه کردم ؟

فیرا : هه ستمان کرد یه کینک چاودیریمان ده کات ، بۆیه بریارمان دا خۆمان

بشارینه وه ... « له پر وه ئاگا دیت که له وانیه به م قسه یه بیجی
تۆقاندییت » به لام مه ترسه ، ئه و کاته ی بو ئیره ده هاتم که س به دووم
نه که وت گه ردنم له پیناوته ... جا مه ترسه بیجی .

بیجی : « هه ندی ناره حه ته » ئه وه ندی نیگه ران مه به له ترسانی من ... پاشان
بو ده بی بترسم ؟

فیرا : چاکه ... ئەمه زور باشه « ته ماشایه کی ده وره بهری خوی ده کات » ئەمه
ژووری تۆیه ... ؟

بیجی : به لئى .

فیرا : ئەم هه موو کاتژمیره ، بوچی ؟

بیجی : « به گالته پى کردنه وه » وه ک میش گیزه گیزانه ... وا نییه ؟

فیرا : « داده نیشى ت ... هه ست به خاوبونه وه ده کات » نا ... له م تیک
تا که دا ، جۆریک بی دنگی و هیمنى هه یه ، له و بروایه دام منیش
له م رۆژانه ی رابردوودا بوومه ته جۆریک له کاتژمیره ... ده بی بی
وه ستان هه ر پرۆم ، پرۆم ، پرۆم ، غارده م ... ئه وه تا ئیستا له پرتکدا
گویم لیبه زمه ن به بی من ده روا ، خوی بو خوی و به ته نیا ده روا ،
وه ک رووباریکه ری ده کا . له راده بهر هیلاک و ماندووم ... تکایه ،
نه ختی ئا و نییه بده بیتی ؟

6

« کرۆتۆفا ئۆقره ی لى براوه و ده یه وی بزانی ئەمه ی هات کتیه . قیت

و قنج له لای ئه و ده رگایه وه که ده چیتته وه سه ر ژووری یه که م وه ستاوه

فیرا و بیجی زور به کزی قسان ده کهن . بریار ده دات خوی بکا به

ژووردا و وا خوی نیشان بدات که نه یزانیوه بیجی میوانی هه یه »

کرۆتۆفا : « له ناو ده رگا کراوه که دا ، خوی سه رسورما و نیشان ده دات »

ببورن ... نه مده زانی

فیرا : « به په له خوی به ئه ته کتیتکی کۆمه لایه تییا نه ده ره خستینی و ئەم به پیر

کرو تۆفا وه ده چیت » به لکو به پیچه وانه وه ئه وه منم به م به یانییه زوه

له رۆژی یه کشه مده دا ، موزا حمتان بووم !

بیترجی: «فییرا به خه سووی ده ناسینتی» کۆنچینای ئەندازیار... له پراگه وه هاتوو.

فییرا: «دهستی درێژ ده کات بۆ لای کرۆتۆفا» کۆنچینا!
کرۆتۆفا: خوشحالم!

فییرا: هاوڕیتی بیترجی بووم له زانکۆ.

کرۆتۆفا: ئەدی لیتره له «فستین» چی ده کهیت؟

فییرا: به کاریکی رهسمی هاتووم.

کرۆتۆفا: کهس ههیه به کاری رهسمی بیت بۆ ئەم تهو یله یه.

فییرا: هاتووم بۆ کارگهی چه کسازیه که. من له لای «کولین... دانییک» کار ده کهم.

بیترجی: «له پر دیته وه یادی» ناوه که. «به غار ده چی بۆ سالۆنه که»

فییرا: به درێژی شه و کارمان کرد، بۆیه ناوا سه روسیما ناچۆر دیاره.

کرۆتۆفا: به درێژی شه و چی ده کرد؟

فییرا: له به شی نه خسه سازی، و پنه مان ده کیشا

کرۆتۆفا: «به خۆنواندنه وه» به راستی نه شیاوه!

فییرا: «ههول ده دات دلێ کیش بکات» ئومیده وارم به وه نیگه ران و تووره

نه بووین که بهم شیوه یه موزا حمتان بووم. مرفۆت که ههستی

به ته نیایی کرد و له شوپینتیکی نه ناسراو بوو...

کرۆتۆفا: «بایه خیتیکی چاوه ری نه کراو ده خاته سه ر قسه کانی فییرا» تیده گه م

وه زعت چۆنه من ده زانم که سیتک ته نیا بی مانای چیه. ئەوه تو

نه بوویت ئەم به یانییه ته له فۆنه کهت کرد...؟

فییرا: «بابه تی قسه کردنه که ی نیوانیان ده گۆری» نه خیر... نه شمزانیه که

بیترجی ته له فۆنی هه یه. چهند سالیکه نه مدیه. له وه زیاترم نه زانیوه

که له «فستین» ژنی ماره کردوه. هه ر ئەمه یشم به خودی خۆم گوت:

من کهس لیتره ناسم

کرۆتۆفا: که سمان خه لکی لیتره نین خانمه ئەندازیاره که. من خه لکی لیتره

نیم... من و کچه کهم له پراگ ده ژیاين... ئۆو بهر له ماوه یه کی زۆر...

که واته لیتره هاوڕیتی یه کترن.

فییرا: به لām له یه ک جۆر نین. «بیترجی ده گه ریته وه، په رداخی ناوی به دهسته وه یه پیشکه شی فییرای ده کات».

کرۆتۆفا: راست ده کهیت. تو نا زناوی ئەندازیارت وه رگرتوو، که چی بهر له وه ی بیترجی ده رچی کۆلیتره که داخرا.

فییرا: «په رداخه ناوه که ی خوار دۆته وه» ئەم هه موو کاتژمیره بۆچی؟

کرۆتۆفا: ئۆه... ئەمانه که من... ئەگه ر ژوو ره که ی دیکه ده بیینی «بانگ

ده کات» به بی وه ره ته ماشایه کی لیتره بکه...

بیترجی: پیوست ناکات له راستیدا ئەم خانمه ئەندازیاره بۆ دیدنه ی من

هاتوو و میوانی منه.

کرۆتا: «که له و کاته دا خۆی ریک خسته وه و به خوشحالییه و به ده ننگ

ژنه که یه وه دیت و دیته ژوو ری یه که م و به ده نگی به رز سلاو ده کات»

دهسته کانت ماچ ده که م!

کرۆتۆفا: «له قۆلاییه وه ههستی بریندار بووه بۆیه به بیترجی ده لێ:» ده زانم

زۆر دلشاد ده بووی ئەگه ر لیتره هه ر نه بوو نیاه.

فییرا: «وه لāmی موحامه له که ی کرۆتا ده داته وه» سه رسامییتی خۆم

به کاتژمیره کان ده رده بری.

کرۆتا: ئەمه سیتی منه، به دلته؟

فییرا: بی حه ده به به هان

کرۆتا: خانمه که م! هه موو رۆژی قورمیشیان ده که م... ئەو کاره بۆته سستی

ژیانم، ئەگه ر نا هه ست نا که م رۆژ بۆته وه. پیشتر به یانیان بۆم

ریز کردنی سه ربازه کان بوو له سه ربازگه. که خانه نشین کرام ئەم

کاتژمیرانه بوونه ته سوپاکانی من.

کرۆتۆفا: «ده چی په نجهره که ده کاته وه» ده شیوه یی له و ژوو ره میوانداری

خه لک بکات! «به پرووی ژوو ری دووه مدا هاوار ده کات» ئەو نوینه

ریک بخه ئیلینا... «به فییرا ده لێ:» وه ره و ته ماشایه ک بکه...

«ئیلینا له ژوو ره که ی خۆی ده کیشیته وه، رۆبیککی ناومالی له بهر

دایه، کرۆتا و کرۆتۆفا و فییرا ده چنه ناو ژوو ری دووه مه وه»

مه زاجی ئیلینا باش نییبه، به ناچاری و کهمی تووره بییه ده چی به ره و نوپنه نارپیکه که و، به درپژایی ئەم دیمه نه شانوییه به داغە لیدان و تووره بییه و خه ریکی رپیکه خستنی ده بی. کرۆتا سیستی دووه می کاتژمیره کانی لەم ژوورەدا نیشانی قیرا دەدات. په نجه ده خاته سه رده می به و جوژه که داوا ده کات قسه نه کهن تا گوپیان له تیکتاکای کاتژمیره کان بی.» .

بیترجی: «له گه ل ئیلینا یه تی» ئەوه چیهته؟

کرۆتا: گویتان لیبه؟

بیترجی: چیهته؟

کرۆتا: تیکتاک؟

بیترجی: ده بلتی چیهته... زمان له ده مئا نییه؟

کرۆتا: «ئیشارهت بو کاتژمیره کانی ده کات» گویتان لیبه؟

ئیلینا: هیچم نییه، ئەمڕۆت لی تیکدام.

کرۆتا: ده لیم... ئەو تیکتاکانه وهک گۆرانین له دارستاندا

کرۆتۆفا: بیترجی نه فرهت له و دهنگانه ده کات، ده لی وهک میتش گیزه گیزانه.

کرۆتا: هه ندی جار، ههستی جوانناسی له لای سه رباژیک زۆرتره له هی ئەندان یاریکی بیناساز.

ئیلینا: جا تو بو بایه خ به من ده دهیت؟ نه ده بوو ده رگا کهم له سه ر دا بخره یه.

کرۆتا: «ئاماژه بو یه کیک له کاتژمیره کان ده کات» ئا ئەوه ده بیینی له پشت جامه که وه؟

بیترجی: جا ئاخو به ئەنقه ست وام کرد؟

قیرا: راوچییه؟

کرۆتا: نا نه خیر، کیرتیکه تهنگی هه لگرتووه... پۆشته و په رداخه وا نییه؟

بیترجی: ئیمه یه کترمان خو ش ده وئ.

کرۆتا: ده بیینی چی کردوو به کلا وه که یه وه؟

بیترجی: ئیتر چی له یه کترمان جیا ده کاته وه؟

قیرا: په رپیک!

بیترجی: شتیکی نا به جی!

کرۆتا: «به حه ماسه وه» به لی راست ده که ی، په رپیک!

بیترجی: ئەلیی به یه کتر نامۆین

کرۆتا: تهنه که ی به و جوژه به ده سه ته وه گرتووه هه روه ک بلتی سه ربازه.

بیترجی: «به رده وام جه خت ده کات» تکات لی ده که م. نا کرئ ئەمڕۆ وا خو

ده رخنه ی که نامۆین به یه کتر... تو له راستیدا توله که ی خو می...

کرۆتا: سه عات دوا زده. ده ست ده کات به ته قه کردن

ئیلینا: توله نیم!

کرۆتا: تاق، تاق، تاق!

ئیلینا: تو له بیرت ده چیته وه که منیش که سایه تی خو م هه یه

کرۆتا: ئای چ ته قه کردنیته که، که ده ست پی ده کات

ئیلینا: منیش ژبانی تایبه تی خو م هه یه

کرۆتا: «به په نجه راوه شاندن وهک بلتی هوشداری ده دات به کیترئ

کاتژمیره که» ئا گاداریه ئاگر نه که ویتته وه

بیترجی: ئیلینا... ئەمڕۆ من پیویستم به تو به له پالم بی... ته ماشا که ورد

به ره وه، گرتن و له سیداره دان له هه موو لایه که وه ئابلقه ی داوین،

که چی ئیمه له سه ر مه سه له ی زۆر هیچ و پوچ شه ر ده که یین.

ئیلینا: وازم لی بیته!

کرۆتا: «جاریکی تر قیرا و کرۆتۆفا به ره و ئەو ده رگایه ده بات که ده چیته وه

سه ر ژووری یه که م» له و ژووره کاتژمیره کی نه مساوی لیبه زۆر

جوانه و چۆله که ی هه یه.

بیترجی: «ده چیته بۆلای ئیلینا... حه ز ده کات ده ست له ملی بکات و له

باوه شی بگرئ» ئیلینا...

ئیلینا: «پالی پیوه ده نی و دووری ده خاته وه» رۆژه که م لی تیک ده دات،

ئیتستاش هاتووه وهک مندال ده پارێته وه! «قیرا و کرۆتا و کرۆتۆفا،

له به رده م ده رگای ژووری یه که مه وه ئا گایان له و به زمه یه و خه نده

گرتوونی» من ئیتر دهچمه ژووره که ی تر.

کروټوفا: «دهچیتنه ناو ژووری یه که موه و، قیرا له ده دم ده رگاکه به جن ده هیلتی و، شانیک باده دات و به چریه به کروټا ده لی» باده رستیک فیر بی!!

8

«کروټوفا بی موبالانه شان هله ده ته کینتی و ژووره که جن ده هیلتی و روو له پاره وه که ده کات. با وای دابننن چووبیتنه چیشته خانکه که تا قاوه لتی به یانی تاماده بکات. کروټا به ته نیایه له ژووره که دا، خه ریکی چه سپکردنی ئالاکانه به چوارچیتوهی په نجه ره که وه. قیرا له به له کونه ی ژووری یه که مدا راوه ستاوه... هه مووان شله ژاون».

بیجی: «به قیرا ده لی:» وهره ژووره وه.

ئیلینا: «سه ری ده هینتی و سه ری ده بات پاشان ده پرسن:» تو شووت کردوه؟

قیرا: نه خیر!

ئیلینا: ئه وه به خت یارته. هه ر ئافره تی بیه وی شتی له ژیانیدا به دی بهینتی نابی شو بکات.

قیرا: تو ده ته وی چ له ژیانتا به دی بهینتی؟

ئیلینا: سه ما بکه م!

قیرا: شانۆکاریت؟

ئیلینا: نه خیر... ماوه یه کی که مه مه شق له سه ر سه ما ده که م... له مانگی کدا دوو جارن دهچمه قوتا بخانه ی بالییه، به ریتوه به ره که ی خاتوو فاکتورۆفایه. پیشتر له شاری برنۆ له بالییه ی حکومت کاری ده کرد... به راستی زۆر زۆر باشه.

قیرا: جگه له وه له هیچ جییه کی دیکه کار ده که ییت؟

ئیلینا: ئیستا، نه خیر... دایانه مه زران دووم.

قیرا: که واته به ته وای ده سته تالییت بو بالییه.

ئیلینا: نه خیر، چونکه ئه رکی ماله که م له ئه سته یه... له راستیدا کاریکی

زۆرم به سه ره وه یه «به په نجه کانی ده یژمیتری» یه که م ئه رکی ماله که، دوو م گیسک ده دم، سییه م بالییه، چواره م چاوه ریم دایمه زریم. پینجه م هه موو ئه رکی ماله که به سه ر منه وه. سه ماش به لای بیجییه وه ته نیا باز بازینه. به لام هه لبت سه ماش کارکردنه هه ره کو خاتوو فاکتورۆفا دوو پاتی ده کاته وه. بو نمونه تیجنسکی چهنی مه شقی ده کرد... هه موو هونه رمه نده کانی دیکه ش... بو نمونه کو بیلیک! پیوسته مرۆف کاره که ی خوی خوشی بو. تو ده توانی بی کارکردن بژیت؟ من ناتوانم... ئه گه ر قاچم شتیکی لی بی، خۆم ده کوژم... به لی، زۆر به راستمه خۆم ده کوژم... زۆر جار بیر له م مه سه له یه ش ده که موه.

قیرا: جا به چ ریگه یه ک خۆت ده کوژی؟

«له م کاته دا له لای میزی نووسینه که وه وه ستاوه ته ماشای شته بلاو بووه کانی سه ری ده کات. وهره قه و کتیبه کان. هه ندیکیان هه لده گری، به جوړیک له نیو ده سته کانی دهنی هه ره کو پیشتر بیانناسی... پیشتر په یوه ندییه کی گه رم و گوری له گه لیاندا هه بوو بی»

ئیلینا: «ئاسایانه» یه ک شووشه له و گولاجی لۆمیناله ده خۆم که له سه ر میزه که ی بیجییه. ئاخۆ ئه وه نامکوژی؟

قیرا: با به سه ده تکوژی؟

ئیلینا: له و پروایه دام هه ر مرۆفیک ئامانج و په یامیکی خوی له ژیاندا هه یه. ئه گه ر نا به بی ئه و په یامه ده بی ژیانت چ مانایه کی هه بی؟

ئاخۆ ده بی وه ک میگه ل بژین؟

بیجی: تکایه پیوست ناکات به و جوړه ناو له شت بنییت.

ئیلینا: ناو لی نان نییه... هه ر مرۆفه په یامیکی خوی هه یه.

بیجی: به لی که مندال بوو، دایبی جوړی ترسیخوژی هه لده گرت له ویشدا نه بووایه میزی نه ده کرد.

ئیلینا: تو چه سوودیت... هه موو ئامانجه که ی تو ئه وه یه بیسته نوینه ری کو مپانیایه ک.

قیرا: «به ئیلینا ده لی:» گوپی لی مه گره... ئه و هه ر وا بووه چه ز ده کات

«کرۆتۆفا و ئیلینا له ژووری دووهم، میتری نانخواردنه که ئاماده دهکن... له ژووری یه که میشدا قییرا و بیترجی پیکه وهن»

بیترجی: تۆنیک له کوئی مایه وه؟

قییرا: ته له فۆن دهکات. ده بی بگه یه نیتته لای ئه وانى دیکه.

بیترجی: ئه ی چۆن گه یشتیتته ئیره؟ هه موو شتیکم بۆ باس بکه په له بکه.

قییرا: دلنیا به... له ههر ساتیکدا بی تۆنیک ته له فۆنیکمان بۆ دهکات...

ده پۆم... کهس لیتره ناسین... مانه وه شمان له سهر شه قام جیتی مه ترسییه. زۆرم له گه لیدا هه ول دا، نه یویست له سهر شه قامه که جیم بهیلن.

بیترجی: باشه بۆچی ئه وه نده داواى لیبووردن ده که بیت و دووباره ی ده که بته وه؟ هاتنی تۆ بۆ لای من، کاریکى ئاساییه.

قییرا: نا ئاسایی نییه. چونکه ماوه یه که زۆره یه کترمان نه دیوه.

بیترجی: جا ئه وه مانای وایه، که تۆ منت نه یه ته وه یاد؟

قییرا: تۆ شیتی؟ به لām من چوزانم تۆ هیشتا له سهر په یمانه که ی خۆت ماوی

یان نه؟ له بهر ئه وه بوو تۆنیک ته له فۆنى بۆ کردیت. ویستمان

یه که مجار قسه ت له گه لدا بکه یین. دواى ئه وه ناچار بووین فرۆشگای

شیرینه مه نییه که جی بهیلن و، یه که و راست هاتم بۆ لای تۆ. چیت

نه مده توانی له ده ره وه بمینمه وه... ریکخراوی شاری «کۆلینا»

هه موویان گیران. خه ریک بوو به ته واوی په کم بکه وی... سی رۆژه

به بهرده وامی راده کهم.

بیترجی: ریکخراوی کولینا... هه موویانم ده ناسی...

قییرا: به لئی... تۆ ده تناسین.

قییرا: ده بی خۆم بشارمه وه... هاوړتیبانیش ده بی که سیک بنیرن تا

له گه لیدا بچم بۆ سلۆفاکیا. وه زع له ویش له ههر ساتیکدا بی

ده ته قبتته وه.

عه یب له شت بگری. که چی خۆشیی خه ریک بوو شیت بی بۆ کۆلیدی ئه ندازیاری بیناسازی. «به بیترجی ده لئی:» ئه م کتیبانه له کویتوه ده هینتی؟

بیترجی: له پیناویاندا سه فهر ده کهم بۆ برنۆ هه ول ده ده م خۆم به خۆم بخوینم.

ئیلینا: راست دهکات... به تاییه تیش شه وان، بۆ ئه وه ی نه هیلن من بنوم.

قییرا: «ئهو پارچه قورساییه ی خرابووه سهر هیلکاری و وینه کان لای

ده بات و لییان ورد ده بیتته وه» له کوئی ئه مانه ده کیشی؟

بیترجی: له وینه گا ئه ندازه بیه که ی کۆمپانیا

قییرا: به لām ئه مانه ی له ژیر ئه م قورساییه دا داتناون. بۆ کۆمپانیا که

نه کیشراون.

بیترجی: نه خیر... بۆ خۆم کیشاون!

ئیلینا: ههر وه ره قه یه که ی ده ست بکه وی، شتیکی له سهر وینه ده کیشی.

قییرا: چیت ده وی؟ له سهر ئه م زه وییه خانوویه ک وه کو خۆی به کاملی

نامینن، ئالیره شدا شه قامی سه وز و باله خانه ی به رزی له شووشه

دروستکراو. که مرۆف هه زده کات تیبیدا بژی. «به وردی له

هیلکاریه کبان راده مینن و له خۆی ده پرسن» ئاخۆ ئه مه ویتسگه یه؟

«به ئیلینا ده لئی:» هه میشه بایه خ به شار ده دات... وانیه؟

ئیلینا: «هه لبه ت له مانای ئه م وشه یه ناگات» جا به جه هه ننه م؟

قییرا: شار «سه ری له وه ده سورمى که ئیلینا تی ناگات» شار بواری

پسپۆرتی بیترجیه... نه خشه کیشانی شار.

کرۆتۆفا: «دیته ژووری دووه مه وه ئیلینا بانگ دهکات» ئالی وه ره و

یارمه تیم بده!

ئیلینا: «راده کات بۆ ژووری دووه م» ئه ویش بایه خ نادات به سه ما کردنی

من له بالیه!

قییرا: که واته تۆ به تنیا له ناو ئه و خانووه جوان و به تالانه دا ده ژیت؟

«پارچه قورساییه که ده گه ریتیتته وه سهر کومه له نه خشه و

هیلکاریه کان».

کرۆتۆفا: «دەرگای ژووری یه کهم ده کاته وه» خو ته نگه تاوم نه کردوون...
 «بانگیان ده کات بو ژووری دووه» ههر چۆنی بی ئەمه قاوه لئیه کی
 وهک ئەوانه ی کاتی جه نگه، له ش جوانیه کهت تیک نادات.
 «به ئیلینا ده لئ:» ده ی یارمه تیمان بده ئالی: «له گه ل قیرایه تی:»
 فهرموو دانیسه! «بیترجی و قیرا هاتوونه ته ژووری دووه»
 کرۆتا: «له میزه که ده چینه پیتسه وه و کورسییه ک راده کیشی و فهرموو له
 قیرا ده کات» فهرموو!

کرۆتۆفا: «داوا له ئیلینا ده کات دابنیشی» ئالی...!

ئیلینا: قاوه لئیم کردووه!

کرۆتۆفا: به لām خو ده کرای له گه لمان دابنیشی... «قیرا و بیترجی و کرۆتۆفا
 دابنیشتون و ده ستیان کردووه به نان خوار دینیش. ئیلینا مه زاجی
 باش نییه... ده چینه لای په نچه ره که وه و ته ماشای دهر وه ده کات».
 چی لئیه تا ته ماشای بکه یه ت؟

ئیلینا: «ته ماشای خواره وه ی ئاپارتمان که یان ده کات» هندی له پیاوانی
 گستاپۆ و لاوانی هتله رتار

کرۆتۆفا: «ناره چه ته» چ ده کهن له وئ؟

کرۆتا: ئەمرۆش نمایشمان هه یه، دەرگاوانه که شمان ئەو لاوه هتله رتاران
 ده نیریتته سه ر بانی ئاپارتمان که مان و، دنیا ده شله ژین.

ئیلینا: ئەمرۆ ناتوانم گه رماو رۆژیک بکه م... له سه ریان جیه کی بچووکی
 ته خت هه یه ئەگه ر له وئ پال بکه وی که س نابینتی... سۆزانا هه موو
 له شی له به ر رۆژ ئەسه مر کردووه، من نه بی... ته نانه ت کاتی ئەوه شم
 نییه.

بیترجی: «دیقه ت ده دات وا قیرا نیگه ران و ناره چه ته... قیرا ده ستی
 به ئیخه که وه یه تی و قوچیه ی بن ملی ده کاته وه» هه ست به هیچ
 ئەکه یه ت؟

قیرا: نا... نا هه یچ نییه.

کرۆتۆفا: تۆ به هۆی کاری شه وان ته وه، ماندوویت... ده بی نان بخۆیت.
 ئیلینا: «ناره چه تانه دیت و ده چی، پاشان له سه ر سوچی کی میزی
 نووسینه که داده نیشی» ئەگه ر هه یچ نه بوایه هیلکه مان هه بوایه!
 «به قیرا ده لئ:» چه زت له هیلکه یه؟ «قیرا ئاگای له پرسیاره که
 نه بوو، بۆیه بی دهنگ وه لāmی نه دایه وه. له په نچه ره کرا وه که وه
 دهنگی هه را و زهنای ته پل لیدان و زورناژهنینی ناساز دیت. کرۆتۆفا
 وا هه ست ده کات ده بی وه زعه که چی بکات».

کرۆتۆفا: «به قیرا ده لئ:» ئیلینا ده پرسی، ئاخۆ چه زت له هیلکه یه؟

قیرا: «خۆ به خو» به لی چه زم لئیه.

ئیلینا: منیش

بیترجی: «به ئیلینا ده لئ» تکایه ده کرای ئەو په نچه ره یه دابخه یه ت؟

ئیلینا: «هه رچه نده زۆر نزیکه له په نچه ره که وه به لām داواکه ی بیترجی
 فه رامۆش ده کات. به قیرا ده لئ:» له هیلکه، زه ردینه که ی یان
 سپینه که یه ت له لا خۆشتره؟ من زۆرتر چه زم له زه ردینه که یه تی. به لای
 منه وه ده کرا هیلکه هه ر زه ردینه بوایه «ده بینتی وا بیترجی نیمچه
 مۆرده یه کی لئ ده کات. گوئی ناداتی و به په له په ل درێژه به قسه کانی
 ده دات، هه ر بو ئەوه ی بیترجی فه رامۆش بکات» که رۆژی یه کسه موان
 دیت، ده بی هیلکه له ماله وه هه بی. چونکه مرۆف یه کسه موان هه ست
 به خۆشی ده کات. به لām ئەم ماله ی ئیمه به هه یچ کلۆجی خۆشی و
 به شاره تی تیا نییه.

بیترجی: تکات لئ ده که م، ئەتوانی ئەو په نچه ره یه دابخه یه ت؟

ئیلینا: «به قیرا ده لئ:» قه ت ریککه وتووه رۆژی یه کسه موانیک به خۆشی
 بگوزهرتیت؟ به و مانایه نا که بچیت بو مه له کردن یان بو
 سه ماکردن، به لکو به و مانایه که به راستی و دروستی هه ست به
 جۆش و خۆشی بکه یه ت؟

قیرا: به لئ له و برۆایه دام ریکه وتی وام هه بووبی

ئیلینا: وه لی من نه.

کرۆتۆفا: نازانم تۆ شکایه ت له چییه؟

کرۆتا: به شتوبه به کی گشتی، وه زعی ناو ئەم ماله ئاساییه.
«بیرجی هه لدهستی که خۆی بچێ په نجه ره که دا بخت».

ئیلینا: به لێ ئاساییه... ئاسایی بوون خۆی له خۆیدا هیج و پووچییه؟
کرۆتا: ده سا من ته واو ره حه تم

قیرا: «زۆر به زه حه مت هه ناسه ده دات» بیرجی، با په نجه ره که کراوه بێ؟
ئیلینا: «به وه زۆر دلشاده، ده ست ده کات به فیکه لیدانیکی به رده وام،
بیرجی ده بی بگه ریتته وه بۆلای په نجه ره که، ده نگی ده هۆله کان
له په نجه ره که وه دینه ژووره وه و ده بی بیرجی به ته نیشته ئیلینا دا
تیه پری بۆ ئه وهی بگاته په نجه ره که، که لیبی نزیک ده بیتته وه گوئی له
ئاواری سوینگ ده بی که ئیلینا له به یانییه خوی پتوه گرتوه»
بیرجی: «به قیرا ده لێ» چیه نارحه تی؟

کرۆتا: «به تووره ییه وه له گه ل بیرجییه تی» نه خیر، به لام حه زمان
له هه وایه کی پاکه.

ئیلینا: «گۆزانی ده لێ» ئه وه منم خوشه ویستم، به بی درۆ و ریا و به رگ
«له پر ده وهستی» له گه ل ئه وه شدا پتویستیمان به که مێک خوشی
هه یه. ئه وه ش هه مووی به هۆی کلپله کانه وه بوو. ته گه ر وانه بووایه
ماوهی به ر له نیوه رۆ هه مووی خه ربکی سه ما و مه شق ده بووم.

بیرجی: ده شی هه له ی و رووبدات... وای نییه؟
قیرا: «زۆر به زه حه مت هه ناسه ده دات» تو... ئه و کاته هه له ت کرد که
هه ردوو کلپله که ت برد؟

بیرجی: ئینجا... خو به ئه نقه ست وام نه کردوه؟
کرۆتوفا: «به سۆزیکه وه» به ئه نقه ست بوو

بیرجی: چۆن به ئه نقه ست؟
کرۆتوفا: «هه ر به سۆزیکه وه» با شتر وایه با سی ئه و مه سه له یه نه که یه.
میوانمان هه یه.

بیرجی: «ده ته قیتته وه» تو هه میسه هه ر خه ربکی ئه وه یه مه سه له ی هیج و
پوچ گه وره بکه یه و بیکه یته دراما! «ساتیک بێ ده نگی»
کرۆتا: که خانیکی دیته میوانیمان، لانی که م ده بی جیاواز له رۆزانی

دیکه ره فتار بنوینی.

کرۆتوفا: «به ده نگیکی له سه رخۆی به ده وه» وازی لێ بیته. نه م ده ویست
له به رده م میوانه که مان قسه بکه م، به لام ماده م خۆی ده ستی پی کرد،
که واته لیبی بپرسه کێ بوو ئەم به یانییه ته له فۆنی بۆ کرد؟

بیرجی: مه سه له که به لای منه وه هه مووی هه ر یه که
کرۆتوفا: به ئیلینات گوتوه که، تو به هیج کلۆجی نازانی
بیرجی: نازانم

کرۆتوفا: بیهینه به ر دیدی خۆت... رۆژی یه ک شه مه... سه رله به یانی و
رێک به ر له وهی ئیلینا بچیتته ده ره وه بۆ مه شق کردن، که سیک له پر
ته له فۆنی ده کات... تو به په له ده رده په ریتته ده ره وه بۆ ئه وهی بگه یته
جییه ک... که چی ناشزانی کتیه ئه وهی ته له فۆنه که ی کرد... تو پروات
به مه هه یه؟

قیرا: ئه م... م... سه یه!

کرۆتوفا: منیش به لامه وه سه یه... یان ئه وه تا خۆی ئه و که سه نه ناسراوه ی
دروست کردوو و، هه ردوو کلپله که ده بات و ده رگای ماله که
داده خات بۆ ئه وهی نه توانین بچینه ده ره وه.

قیرا: بیرجی هه روا بووه، خه یالی ده روا
کرۆتوفا: پیت وایه ئه مه ش هه ر خه یال فرین بێ؟ «به بیرجی ده لێ:» ئه دی
ئه و نه ناسراوه کێ بوو؟

قیرا: وتی ئه و که سه نه هاته شونیی دیار بکراو؟
کرۆتوفا: نه خیر... ته نانه ت توژی خۆی هیلاک نه کرد بۆ ئه وهی مه سه له که
باش هه لبه ستی. دیاره هه ر له بناغه وه که س له وی نه بووه... تو بلایی
ئیمه ئه وه نده ساویلکه بین... ئەم نه یده ویست ئیمه درک به وه بکه یه
که ته له فۆنکردنه که هه لبه ستراو بوو! داوای له یه کتیک کردوو
ته له فۆنیکی بۆ بکات، خۆی تووره ده کات، کلپله کان ده بات و
ده رگای ماله که له ئیمه داده خات بۆ ئه وهی نه چینه ده ره وه.

بیرجی: باشه... به لام بۆچی هه موو ئه مه ده که م؟ «کرۆتوفا به ساخته وه
زه رده خه نه یه ک ده کات» به لێ... بۆچی؟

کرۆتۆفا: «به سۆزیکهوه» غیره ناکه ی؟ «پاش که میک» بیهینمه وه یادت چی پرووی دا ئه وکاته ی ههردووکتان له سه ر پۆخی پرووباره که بوون؟ کرۆتا: «بهحه ماسپیکه وه» که واته خانمه که م گوئ له حیکایه ته که بگره... ئیلینا سیستیک جلویه رگی مه له کردنی هه یه له و جوړه ی پیتی ده لئین نوئ...

کرۆتۆفا: دوو پارچه یه...

کرۆتا: به لئ... ئیلینا و بیترجی مه له یان ده کرد، ئیلینا هه ندی جوولیه ی کرد نه ختی توند بوو، ئه مه ی له پشته وه ی هینه که یتي پچرا «دهست ده بات بو تیره قه ی پشتی»

کرۆتۆفا: تهره قه که ی بی که لک بوو.

کرۆتا: ئیتر سوخمه که لیبۆوه خه ریک بوو ناوه که بیبات

ئیلینا: جا ئه وه خه تای من بوو؟

کرۆتا: نزیک به مانیش زه لامییک مه له ی ده کرد...

کرۆتۆفا: هاوپی خویندنی ئیلینا بوو له دوانا وه ندی

کرۆتا: کابرا سنگ و مه مکی به بی سوخمه بین... ئه مه هه موو پروو دا وه که یه... مه سه له که له سه ره تا وه مایه ی پیکه نینه وایه به لام بیترجی یه که هه فته ی ته وا و قسه ی له گه ل ژنه که یدا نه کرد.

ئیلینا: جا ئه وه هیه شتیکی تیدایه؟ خو له ژیر ناویشدا بینین زۆر لاواز ده بی... له وانیه ئه گه ر جلویه رگی مه له م له به ر دابی زۆر تر بیسیرئ، به لام ئاو رو خساری له ش و لار ده شیوتنی.

کرۆتۆفا: «به بیترجی ده لئ» ئه وه ی له ناختایه ده بیسیرم. تو چه ز ناکه یت ئیلینا له شانۆ کار بکات، چونکه ئیتر ئه وه نده غیره ی لی ده که یت نان و ئاوت بو ناخوری. که چی ده شترسی پی ریکه ی لی بگری که نه چیتسه بالیسه چونکه ده زانی له دژت راده پهرئ. بویه زیره کانه رهفتار ده که یت و ده زانی ئه گه ر له پرۆقه کان دواتخست ئه وا ئه وانیش ئیسی ناده نئ... به وه ش ئیتر که س نایناسئ و قه تیش ناگاته سه ر شانۆ. ئا له به ر ئه وه ده رگا که ت به کلیل داخست... «به قیتر ده لئ»: «فه رموو بخو... خواردنی زۆرتری تیبکه!»

قیتر: چیتر ناتوانم... ئه گه ر ئه رک نییه توژی ئاوم بده نئ.

بیترجی: چیته؟

کرۆتۆفا: ئازاریکت هه یه؟

قیتر: نا، نا، هیچ نییه، ته نها تینوومه...

بیترجی: «به نیگه رانییه وه ته ماشای قیتر ده کات، تیبینی ده کات حالی زۆر خراپه» قیتر... حالت خراپه! «قیتر هه ول ده دات له سه ر کورسییه که هه لسی، به لام له هوش خو ی ده چی... لاره لار ده کات و بیترجی بن بالی ده گری. کرۆتۆفاش خیرا به ده م حاله ته که وه دئ».

کرۆتۆفا: «هه ردوو پیاوه که ده نیرئ بو ژووری یه که م» برۆن بو ئه وی.

قیتر: «ئامازه ده دات به بیترجی برواته ده ره وه» له ته له فۆنه که دوور نه که ویتنه وه...

کرۆتۆفا: «قیتر ده باته سه ر قه نه فه که» وه ره نه ختی راکشی.

کرۆتا: ده ی... با ئیمه بچینه ده ره وه، نه با موزعیج بین.

11

دادگایی کردن

«بیترجی و کرۆتا ده چنه ژووری یه که م»

کرۆتۆفا: شه قه سه رت هه یه!

قیتر: بی زه حمه ت هیتور که ره وه ی نار دینم بده ری! «له سه ر کورسییه کی ره حه ت داده نیشئ»

کرۆتۆفا: «ئیلینا ده نیرئ بو چیتسه خانه که» ئالی، ئاو و شه کر بینه.

کرۆتا: هه لبه ت با به تیک هه یه من و تو قسه یه کی له باره وه بکه ین.

کرۆتۆفا: ئه عسابت له گه له من ده زانم.

کرۆتا: مه سه له که هه ر ئه وه نده نییه ده رگا که ت له سه ر داخستین، به لکو له وه گه وره تریکه، مه سه له که، مه سه له ی کلپه کانه.

کرۆتۆفا: منیش سکۆله ی دلّم ته وا و نییه. خو خوشت بینیت لیتره چون

ده ژیم. «ئیلینا ئاو وشه که ره که ده هینئ. قیتر ده یخواته وه. کرۆتۆفا

نار دینه که ده تکینیتته سه ر شه که ره که».

کرۆتا: پيش ئه وهى تو ببيت له گه لمان بژیت... سى سیت کلیلمان هه بوو.
یه کبکیان من به کارم دههینا و، یه کیکیشیان ژنه کهم و ئه وى تریش
لاى ئیلینا بوو. داوام له توۆش کرد دانه یهک بوۆ خۆت دروست
بکهیت... به وهش ده بووه چوار سیت.
کرۆتوفا: مه سه له ی من گرنگ نییه... به لکو حالى ئیلینا بارى قورس
کردووین.

کرۆتا: چوویت کلیله کان بوۆ خۆت دروست بکهیت؟

قیرا: بوچی؟ ییجی خوشی دهوئ

کرۆتوفا: خوشی دهوئ؟

کرۆتا: وه لامم بده ره وه... ناردت کلیله کانت بوۆ دروست بکهن؟

کرۆتوفا: جا غیره نیشانه ی خوشه ویستییه؟

کرۆتا: ناردووته یان نا؟

کرۆتوفا: له و پروایه دایت؟

کرۆتا: وه لامم بده ره وه

کرۆتوفا: نه خبیر و نه خبیر!

کرۆتا: دیاره نه تناردوووه.

کرۆتوفا: ئه وه خوشه ویستی نییه... ئه وه ئه نانییه تیکی ئاشکرايه.

کرۆتا: دیاره مه سه له که هه ره ئه وه نده نییه.

ئیلینا: هه لبت نازادم ژیانى تایبه تی خۆم چۆن به سه ره ده به م.

کرۆتوفا: ته نانه ت به هره کانیشت.

کرۆتا: له و سى سیتته، یه کبکیان ون بوو. نازانى کئ ونى کرد؟

کرۆتوفا: ئیلینا ده توانی سه رکه وتنى گه وه ی هه بی.

کرۆتا: زۆر سه یره... وه لامم به ره وه.

ییجی: لیکۆلینه وه م له گه ل مه که... من تا وانبار نیم.

کرۆتوفا: دنا ئه و؟

کرۆتا: ئه ی ئه گه ر تا وانبار بوویت؟

کرۆتوفا: ده یه وئ هه ر خۆی پئ تیر بکا.

کرۆتا: توۆ کلیله کانت ون کرد.

کرۆتوفا: «داواى لیبوووردن دهکات که هه لچوه» داواى لیبوووردن ده که م
خانمه که م...

کرۆتا: له سى سیتته که ته نیا دووانیان مایه وه.

کرۆتوفا: ده ی ئالى بچۆ قاپه به تاله کان کۆبکه ره وه... «ئالى به خاوه خاوه
ده چئ بوۆ ووری یه که م».

کرۆتا: دوو سیت کلیل بوۆ چوار که س، یه کبکیان بوۆ من و ژنه که م، ئه ویتتر
بوۆ تو و ئالى.

کرۆتوفا: «له گه ل قیرا قسه دهکات که ئیستا نه ختی خۆی قنج کردۆته وه»
هه ست ده که بیت باشتری؟

«قیرا به سه ر راوه شانئ به لئى دهکات، ده سیتیکیش به خۆیدا دههینئ»

کرۆتا: ئه وه تا ئه مرۆ هه ردوو سیتته که ت زه وت کرد.

ییجی: به لام گه راندمه وه بوۆتان.

کرۆتا: هه ردووکیان؟

ییجی: ته نها ئه وه ی خۆتان.

کرۆتا: بوۆ ئه وه ی تریان مو لکی تو به ؟

کرۆتوفا: ئه مه ی ئیستا شووی دووه مه... مپردی یه که مم ئه کته ر بوو.

کرۆتا: بوۆ تو داوات کردبوو دروست بکرتن؟

کرۆتوفا: ئیلیناش وه ک ئه و به هره مه نده.

کرۆتا: یا پیت وایه خۆت دروستت کردوون؟

قیرا: «ئاو پنه یه کی بچووک له جانتاکه ی دهردههینئ، ده یه وئ توۆزى خۆی
رێکخاته وه، دیمه نی خۆی ده بینئ» وای له و دیمه نه!؟

کرۆتا: کلیله کانی دیکه ش ه ی من ده بیج بده بته وه.

ئیلینا: به لام ئه و کلیلانه هه ر به راست کلیلی ئیمه ن!

کرۆتا: ه ی ئیوه ن؟ زۆر باشه، که واته قسه یه که هیه ده بیج یه کجار بیکه م و
بوۆ تاهه تابئ: به هه ر ئه لقه یه که وه دوو کلیلی پپوه یه، یه کبکیان ه ی

دەرگای ئاپارتمان که یه، ئه وى تر ه ی ئه م شوقه یه. خاوه نی کلیلی

ئاپارتمان که دەرگاوانه که یه، ه ی شوقه که ش منم. که واته ئه و

کلیلانه ی پیتانن من و دەرگاوانه که دامانان له لاتان، راستتر بلیم

ههردووکیان له لایهن منهوه، چونکه ئهوه منم سێ مانگ جارێ کرێی
دهرگاوانه که ددهم و ئیوهش هیچ نادهن. ههروهها پاره ی سێ سیت
کلیل ددهم هی ئهوهشیان که توونت کرد. بۆیه بریار بده و
رایگهیه نه.

قیرا: «هه لدهستیتته سه پێ» ئیستا ههست ده کهم باشم.

کرۆتوفا: «قیرا ده باته ژووری یه کهم» له ویدا ئاوینه یه کی لێیه.

کرۆتا: ئه و کلیلانه م ده دیتته وه!

بیرجی: ئه مه گه مه ی دادگایی کردنه؟ من له گه مه ی وادا به شداری ناکم.
ئیلینا: به لام خو ده بی عه داله ت هه بی! باوکم له سه ره هقه. تو هه له ت
کردوه و ده بی سزا بدریتیت.

بیرجی: ئیلینا بوته دادوهی خو به خش. مرۆف واده زانی ساویلکه ن، که چی
له راستیدا دادوه رن. دادگایه کی خو به خشانه بی وه ستان و به رده وام
گیراوه. مرۆف له دایک ده بی و لیکۆلینه وه ی له گه لدا ده کرێ و،
ئینجا ده مرێ.

«له ده رگا ده درێ، کرۆتا ده چی بو کردنه وه ی».

کرۆتوفا: «به ئیلینا ده لێ» وهره با سه ره ئه و مبه زه پاک بکه ی نه وه. «له گه ل
ئیلینا ده چنه وه ژووری دووه م، خه ریکی کو کردنه وه ی قاپه کانه ن. له
پاره وه که ی ده ره وه ده نگ دێ...»

بیرجی: «به شه رزه بییه وه گوئی گرتوه» ده رگا وانه که!

کرۆتوفا: «ئیلینا قاپ و قاچاغه کانی به سه ره سینیه که وه هه لگرتوه»
ئاگاداره! ئاگاداره!

«له گه ل ئیلینا به ئاراسته ی پاره وه که دا ده چنه ده ره وه»

12

سدلاجک: «له گه ل کرۆتادا دیتته ژووری دووه م. کابرایه کی به ته مه نه
جلویه رگیکی سه بری له به ردايه، جووتی پیلایوی ناو ماڵ و کراسیکی
خه تدار و پانتۆلیکی به ده لیه ی سه ربازیبانه، پشتوتیکی چه رم،
ده مانچه یه کی به قه دیه وه کردوه. ئه م کابرایه تیکه له یه که له دۆگما

و گیانی موخافیزکار و گرتیه کی گه وره ی هه ست کردن به که می»
ته ماشایه کی په نجه ره که تانم کرد که گوایه رازاندووتانه ته وه، ئاخو ئالا
و په رچه می گه وره تر تان نه بوو هه لیبواسن؟
کرۆتا: به داخه وه ئالای گه وره ترمان نه بوو.

سدلاجک: ئه مه هه له یه سه ره هه نگی به پێز، نابێ ئاپارتمانه که ی ئیمه دیه نی
شه قامه که ناشرین بکات.

بیرجی: «له ژووری یه که مه» هیچ نییه... تو ئیستا چۆنی؟

قیرا: به ره و باشتتر ده چم.

کرۆتا: «به ئه ده به وه» سه ره له نوێ نمایشتان هه یه؟

سدلاجک: «جووله یه ک ده کات له گه ل قاته تاته و اووه که ییدا ده گونجی» بی
گومان. «له پر و به بی پتیشه کی» ئه زانی گسک چیه؟

کرۆتا: ببوره... چۆن؟

سدلاجک: ئه گه ر جه نابتان بتانه وی بیزان، گسک... که ره سه ته یه که ئه و
جیه پاک ده کاته وه که پیلایو پیسی ده کات...

بیرجی: خو شحالم به هانتت، خو شحالم به وه ش که من بتوانم یارمه تیت
بدهم.

سدلاجک: دوینی سه ره قالد رمه کان پاکراونه ته وه، ئه مرۆ دیسان پیس
کراونه ته وه.

کرۆتا: ئیمه وامان نه کردوه.

سدلاجک: شوین پییه کان تا به ر ده رگای ئیویه.

بیرجی: من به رده وام بییر له هه مووتان ده که مه وه.

سدلاجک: ژنه که ی من گیله که ئاماده یه به رده وام و تاهه تایه ئه م ناوه پاک
بکاته وه. به لام چیتر ناهیلیم کاری وا بکات.

قیرا: ماوه یه ک له ژیانته له گه ل ئیمه دا ژیاویت.

سدلاجک: گه لی ئه لمانیا ئه مرۆ ئه رکی زۆری له ئه سه تویه، بۆیه به هیج
کلۆجی بۆی نا کرێ له پشت خه لکی تره وه پروا و پارچه یه ک په رۆی

هه لگرتین.

بیرجی: جارێکیان به ریکه وت له شاری برنو تونیکم بینی، به جوړیک

له گه لدا دوا ههروهك بلیی رۆژئی له رۆژان یه كترمان نه ناسیوه.

كرۆتۆفا: «بۆ فزول، دیتته ژووری دووهم، بهرۆچكهی مویه قی پیویه، خاوی قاب سړینه وهی به دهسته ویه» خیره... جه نابی سدلاجك؟

سدلاجك: سهر قالدردمه كان پیس كراونه ته وه... خانمه كه م.

څیرا: «به گه رمییه وه جه خت دهكات، به لام قسهی ناقولاً ناكات» ده بی تیبگه یت بوچی بهو جوړه قسهی له گه لدا كروویت.

كرۆتۆفا: خه تای ئیمه نییه.

سدلاجك: ئهی كه واته كییه؟

څیرا: جوړیک خه لك هه ن دهچنه ناو گوړه پانه كه و شه ر دهكهن، جوړیکیش له دهره وهی گوړه پانه كه وه سهیری شه ر په كان دهكهن.

كرۆتۆفا: له وانه یه زاواكه مان بی، ئه م به یانییه چوو بووه دهره وه.

سدلاجك: لاوه كه؟

څیرا: ئه و له ناو گوړه پانه كه دایه، توش ته ماشاكه ری.

سدلاجك: ئهی كوا ئیستا له كوییه؟

كرۆتا: خانمك میوانییه تی.

كرۆتۆفا: راسته وخو له لای ئیوه وه هاتووه.

سدلاجك: له كارگه كانی چه كه وه؟ ئه و خانمهی میوانتان له وئی كار دهكات؟

كرۆتۆفا: ئه نداز یاره خه لكی «كۆلبن - دانیک»، ه، خزمانه!

څیرا: ژیانی ئاینده به دهستی ته ماشاكه ران دروست ناكړی.

بیترجی: تۆ تا ئه و راده یه متمانه ت پییه؟

سدلاجك: له بهر پیوه به رایه تی نه خشه كیشان؟

كرۆتۆفا: به لئ، به در یژیایی شه و.

بیترجی: به لام زۆریه ی خه باتگتیران ده كوژرتین!

سدلاجك: كه واته سهر قالدردمه كان وهك خۆی پاك بكه نه وه.

بیترجی: «به جه ختیکی رقاوییه وه» ئیتر كین ئه وانه ی ده میین؟

كرۆتا: قالدردمه كان كیشهی زاواكه مانه.

بیترجی: ئیتر كی ئه و ژیانی ئاینده یه دروست دهكات؟

سدلاجك: تۆ سه رۆکی ئه م خیزانه یت، كه واته تۆ بهر پرسیاری.

بیترجی: كی دروستی دهكات؟

سدلاجك: سه رههنگ كروتا؟!

بیترجی: ههروه ها ئه و مشكانه ی بۆ تا هه تایه ده ژین و له گه ل هه موو بارودوخیکدا خویان ده گونجین.

سدلاجك: من لیپرسراوم له م ئاپارتمانه...

بیترجی: ئه و مشكه بچووكانه...

سدلاجك: توش لیپرسراوی له خیزانه كه ت.

بیترجی: ئه وان هه میشه بالا دهست ده بن، له كۆتاییشدا هه ر ئه وان كاروبار بهر پیوه ده بن.

سدلاجك: به هه ر حال، ئه گه ر چه ز ده كه یت دهرسیکی ئه و گه نجه ده دم له بیری نه چیتنه وه... «به ره و ژووری یه كه م وهرده گه ری».

څیرا: «له پر تیده گات» بیترجی... دیقه ت ده دم بیزار ی لییان.

كرۆتا: «به دوا ی سدلاجكدا بانگ دهكات» بۆ ئه مه یان به لئ. «سدلاجك ئه و دهر گایه دهكات وه كه ده چیتنه سهر ژووری یه كه م»

كرۆتۆفا: موسته هه قی ئه وه یه. «ده گه ریتنه وه بۆ مویه ق تا قاپه كان وشك بكاته وه. كروتا به ته نیا له ژووری دووهدا ده مینیتنه وه».

13

سدلاجك: «دیتته ژووری یه كه مه وه» ریزم هه یه بۆتان.

بیترجی: رۆژباش...

سدلاجك: «به لوتفه وه ده دوی» خۆر دهر كه وتووه و دیاره خوا رۆژیکی خوشمان پینده به خشی «به ئه ده به وه ئاوپ له څیرا ده داته وه» وه كوو گوترا خه لكی كۆلبن - دانیک؟

څیرا: ئه مه ت چۆن زانی؟

سدلاجك: خاتو كروتۆفا پیی گوتم «هه ول ده دات قسه كردنه كه ی له گفتوگو بكات» پیده چی جه زت له وه بی زوو سهر له «قسستینا» بده ی؟

څیرا: ئه رك... ئه رك.

سدلاجك: ئه رك، ئه رك، راسته. «له پر ئاوپ له بیترجی ده داته وه» كوره

دەمەوئ قسە پەكت لە گەلدا بکەم... تۆ ئە زانی گسک چیبە؟

بێرچی: گسک؟

سدلاجک: گسکی پاککردنەوی زەوی؟ نازانی. باشە، کەواتە دەبێت فیریبی. ئەمڕۆ جەژنە و سەرقالدەرمەکان پیسە، لەو برۆایەدای کێ دەبێت پاکێ بکاتەو؟ بە جەنابی سەرھەنگم گووت: دەبێت فەوجە کەمی تۆ پاکێ بکاتەو. «بە فیرا دەلت» تۆزێ وەرزش کردن نازاری نادات، وا نبیە خانمە لاوە کەم؟ وتیان گواپە ئیشت هەبوو لە کارگە کە چەک؟

فیرا: بەلت.

بێرچی: «دەبەوئ فیرا ئاگادار بکاتەو» رێزدار سدلاجک لە راستیدا کارمەندی ئاسایشی کارگە کە یە.

سدلاجک: لە کە یە کەو لەم شارە ی؟

فیرا: دوینی گە یشتەم.

سدلاجک: بەلت... بەلت... بە شەمەندە فەری تیزرەوی پاش نیوەروانان؟

فیرا: «دوو دلە» بەلت.

سدلاجک: «بیر دە کاتەو» ئەو ی بە ناو شاری ئۆلۆمۆتسدا تێدە پەرێ؟

فیرا: بەلت.

سدلاجک: بێ گومان زۆر هیلاکی. خاتوو کرۆتۆفا گووتی بە درێژایی دوینی شەو لە بەشی نەخشە سازی ئیشت کردوو؟

فیرا: نە دەبوو نە مکر دایە... خۆت دە زانی جەنگ جەنگە!

سدلاجک: جەنگ جەنگە، زۆر راستە! مادەم دەویستری چەکی تەززی نوئ دروست بکری، ئەوا مەسە لە کە کار و هەولێ بەر دەوامی نەخشە سازان دەخوای و، دەبێت شەو و رۆژ بە خەنە سەر یەک.

فیرا: «بە جوړیک بە دەم سدلاجکەو دەخەنی کە ئیتر کو تایی بە گفتوگۆ یە کە یان بێنی... ئا وەر دەداتەو بە لای بێر جیدا» کەواتە من و تۆ ریککە و تین، ئیستا دەبێت برۆم «دەست درێژ دە کات لە گە لیدا تەوقە بکات»

سدلاجک: «دەبەوئ خۆی بگە یە نیتە دەرگاکە» بە لام حەزم دە کرد لە بارە ی شتیکی ترەو پرسیاریکت لێ بکەم.

فیرا: مە خابن کاتی ئەو هاتوو من... «بەرەو دەرگاکە دەچی»

سدلاجک: «ناو دەرگاکە دەگری و دەستی بە پرووی فیرادا بەرز دە کاتەو» یەک لە حەزە! «فیرا دە زانی ناتوانی بچیتە دەروو، بۆ یە دەو ستی» بۆ نمونە دەمەوئ لیت پیرسم، کام ئە ندازیاری ئیمە دوینی شەو لە بەشی نەخشە سازی بوو؟

فیرا: تۆ لە من باشتر دە زانی، مە گەر تۆ کارمەندی ئاسایشی کارگە نیت؟

سدلاجک: بە لام من دەمەوئ لە تۆم گوئ لێ بی!

فیرا: واز لەم تەلە نانەو یە بێنە، تۆ زۆر باش دە زانی، ئیمە قسە لە بارە ی کارگە ی سەریازی یەو دە کە ی، لە کاتی کدا نابی بە هیچ شتێو یە ک لەم بارە یو قسە بکری.

سدلاجک: مادەم تۆ توانیوتە بە خانی ئەم ماله رابگە یە نی کە بە درێژایی دوینی شەو لە بەشی نەخشە سازی وینەت کیشاوه، کەواتە دەشتوانی بە کارمەندی ئاسایشی ئەو کارگە یە رابگە ینی کە کێ لە گە لتدا کاری دە کرد... قسە کەم هە قە... وا نا؟ «فیرا بێ دەنگە» بێ گومان یە کیکت لە گە ل بوو... وانا؟ «دەرگاوانە کە چیژ لەم هیرش بردنە سەرە وەر دە گری» یا ئەو تە خۆت بە تە نیا کارت دە کرد؟ یان چۆن؟ «فیرا هەر بێ دەنگە» دە ی پیم بلتی!... ها پیم نالیتی؟... هەر گیزی... بە رتێو بە رایە تی نەخشە سازی کەو تۆ تە کو تێو؟ نازانی؟ چی؟ «فیرا بێ دەنگە» کەواتە، من شتییک بە تۆ دە لیم: شەمە ندە فەری تیزرەو لە پراگەو نیوەروان نایەت، رات چیبە لەم بارە یو؟ دوینی شەو ییش هیچ کە سی لە بە رتێو بە رایە تی نەخشە سازی نە بوو... لەو زۆر دلنیام چونکە ژوورە کە یان بە پشتی ژوورە کە ی منەو یە.

فیرا: «خۆی دە سازی بۆ دژە هیرشیک» لە تۆ باشتر دە زانم کە دوینی شەو کەس لە بەشی نەخشە سازی نە بوو و، لای هەموانیش ئاشکرایە کە نیوەروان هیچ شەمە ندە فەری لە پراگەو نایەت.

سدلاجک: فرۆ فیلم لە گە ل مە کە، تۆ خۆت گووت بە شەمە ندە فەری نیوەرۆ هاتووم.

فیرا: بەلت، من وام وت.

سدلاجک: به لّام شه مه نده فهری نیوه پروان نیبه.

څیرا: ده زانم نیبه... «سدلاجک ته حه مولی نامین» من نازانم چ موجه به راستییه کان به تو بلیم... ده توانم پیت بلیم به خوشتر هاتووم... ته نانهت ئه و کاتهش تو ده خلت به و مهسه له یه وه نیبه.

سدلاجک: «ئه و قسانه کاریان تی کردووه و تووره یه» پیده چتی به ریتزان پله و پایه یه کی گه وره تان هه بیت.

څیرا: «هاتوته ئه و پروایه که سه ری له ده رگاوانه که شیواندووه، ده ست ده بات پالتوکه ی هه لگر» ئاوا... ئومیده وارم و از له م جوړه لیکو لینه وانه بینی.

سدلاجک: ئه مر ده که یت... من هه ر چیه ک بم هه ر پیاوکی بچووکم.

څیرا: «پالتوکه ی به ده سه وه یه» خوا حافظ ییترجی و ا من ده روم!

سدلاجک: «زور به هیمنی ری ده دات به څیرا به ره و ده رگا که پروات، له پشتییه وه ده مانچه که ی هه لده کیشی و به نه ده به وه ده لئ» من مافی ئه وه م نیبه لیت بکو لمه وه!

ییترجی: ریتزار سدلاجک... ئه و خانمه ناسیاوی ئیمه به و... توش باش ده زانی!

سدلاجک: «پرووی ده مانچه که ی له څیرا ده کات» هه لبه ت ده رگاوانه که ئیستر نیبه... «به څیرا ده لئ» و ده رگه ری خاتون... ده ی! «څیرا زور له سه رخو ئاور ده داته وه» دواتر خه لکی زور به ریتز و گه وره لیت ده کو لته وه و ده زانم به چ شه مه نده فهری هاتوویت! «ده یه وی څیرا بداته پیش خوی. له م کاته دا ییترجی پارچه قورساییه که ی سه ر میزه که هه لده گری و له سدلاجک ده چیتته پیشه وه که ئیستا پشتی که وتوته ئه م، له وه ده کات بیه وی بیسه وینیتته سه ری».

نمایشه خه وانی دووه م

«هه ردو و ژووره که له سه ر شانو دیار نامین، ییترجی له ناو ئه و فه زایه دا وه ستاوه و قورساییه که ی به ده سه وه یه. ئه و ته پلانته ی له دیه نه کانی پیشتردا لی ده دران ئیستاش به رده وامن به لّام زور توندتر،

ده نگیان وه ک تریشقه دیت و ده چی»

ئیلینا: «به ره و ییترجی راده کات و به ترسه وه ده پروانیتته سه ره وه وه ک بلتی ته ماشای هه وری به تریشقه بکات» ییترجی گویت لیه...؟ «که ده بیسنی ییترجی واقعی ورمه وه» ده ی بیروه وه هوش خوت! «به سه وز و مندالانه وه» له راستیدا من منداله که ی خوتم ده بی بپاریزی... ده ی بلتی من تولفه که تم. «خوی پیوه دنووسین».

ییترجی: به لئ... تو تولفه که ی خومی.

ئیلینا: «مندالناسا» ویستم خوم بده مه به ر خور... که چی و ا ره شه با ی هیئا! تو نیک: «له پالیاندا ده رده که وی» ره شه با نیبه، بو رده ومانه، ده شتوانی خوت بده یتته به ر خور.

ئیلینا: به راست ره شه با نیبه؟

ییترجی: «به ته و او ته تی پالی داوه به تو نیکه وه» ئه گه ر بیکیشم به سه ریدا چوار که س تیا ده چن! «ئیلینا سه رنج ده دات که که سیان بایه خ به م ناده ن، بویه به هه نگاوی قورس، وه ک مندالی خو تریتی بکات، له ژووره که ده چیتته ده ره وه»

تو نیک: هه ندی جار یه کیک یه کسانه به چوار و زیاتریش. څیرا خاوه ن په یام و ئامانجه.

ییترجی: به لئ راسته، به لّام ژبانی به تالیکه وه به نده. ژبانی ئه وانی دیکه زور مسوگه رتره له هی ئه و، کامیان له وی تریان زور تر ده رخینتی: ئه وه یان که دلنیا ده کات، یان ئه وه یان که دل نیا ناکات؟

تو نیک: گرنگتر دلنیا که ر به لاوه ده نی.

ییترجی: گرنگتر... ئه و گرنگتره له لای تو مانای چیه؟ له وانه یه له خشته به ری زیاتر نه بیت که وات لی ده کات ده ورو به ری خوت نه بینی، به لکو به ره و سیبه ریکی دوور ره وانه ت ده کات تا دووی بکه وی. ئه و کاته هه روه کو کوپران که ری ده که ن توش پی به سه ر هه موو زینده و ریکی ده ورو به رتدا ده نیی! جا ئاخو ده بی منیش به سه رچاوه گرتن له و خشته به ره وه، حوکی مردنی چوار که سی ساده بده م؟ کی مافی ده رکردنی بریاری وای به من داوه؟ من دادوهر نیم و

رازیش نیم دادور بم. «له گه لئم قسانه ی دوا بی بیترجیدا، هه مان
ئو دوو پیاوه ی له نمایشه خهونی به که مدا دیانن له سه ر شانۆ
دهرده که ون»

پیاوی به که م: ئاساییه که تو دادور نیت، تو پادشایت!
پیاوی دووهم: «ته ماشای ئو قورساییه ده کات که له ناو دهستی
بیترجیدا به» ئه ته وئ بهم بهرده چی بکه یت؟

بیترجی: ئه مه بهرد نییه
پیاوی به که م: سه وه لئ جانه... «گالته ی پیده کات» پرواتان هه بی راست
ده لئیم... پادشایه!

پیاوی دووهم: «به گالته پیگردنه وه له بهرده م بیترجیدا ده چه میته وه»
روخسه ت هه به له ترسی تو بله رزم؟ خۆت ده بیینی له چی جو ره
شاهان شایه کی؟

پیاوی به که م: «هاوار ده کات وه کو به کیتک بانگ هه لئدا له ناو هه راوزه نا ی
ده هو لئ کوتان و زورنا ژه نیندا که له م کاته دا دنگیان زۆر بهرز بو ته وه و
له کو ئسیرته ی که رنه ئه ئیکی بو هیمییانه ی زۆر قه ربه ئه کات»:

شای هه لئو سه ی گو ره وی ژنان، شای سوخمه ی مه مکان
شای کلپه کان، شای ریسواییه کانی ناو مالان
شای ژنان و، مو به قه کان، شای خه سوان
شای گو ره ویان، شای «فستینا»

شای «ته وژم» هه راکردو وه کان
شای لاستیکی ده ریپیان
ئیمپراتۆر به سه ر «خانویه رانه وه»

بیترجی: «به م گالته پیگردنه هه لچو وه و، به رنه نگاریان ده بیته وه و له ناو
ئو هه راوزه نا یه دا هاوار ده کات» به سه! من هه لئنه ها تووم. ده بوایه
سه ره تا مالیکم هه بی. زه مینه به ک له ژیر پیمدا بی، زه مینه به ک
له ژیر پیمدا بی!!

«له م کاته دا له قوولا یی شانۆدا ژووریک دهرده که وئ له ژووری
سه ربانان ده کات، به سه قفه که یه وه که نه ختی لئره دوو په نجه ره ی

هه لئتوقیو دیارن، به به رده میاندا گورسیک راکیشراوه و چه ند
چه رچه ف و په رده به ک هه لئخراون بو وشک بوونه وه، په یژه به کیش بو
سه ربانی ژووره که دانراوه. هه راوزه نا ی ده هو لئ و زورناکان کز ده بن
وه ک بلتی له دووره وه بیسترتین».

پیاوی دووهم: «به گالته پیگردنه وه ئاماژه بو ئو ژووره ده کات، به بیترجی
پیده که نی» ژووریک له سه ربان؟
پیاوی به که م: له ژووریکدا له سه ربان

دوو په نجه ره ی هه لئتوقیوی هه ن
سه لئنه ت ده نوینی، سوارچاک؟
بیترجی: «ئاو ر ده داته وه بو ژووره که، له پشت چه رچه فیکیانه وه سه ری
ئیلینا ده بیینی، تووره ده بی» ئه وه چی ده که یت له وئ؟

ئیلینا: خو م دا وه ته بهر خو ر... لئره، له م سه ربانه. «به سوژه وه» بیترجی!
بیترجی: «به ئاراسته ی ژووره که دا ته ماشای سه ره وه ده کات و زۆر زۆر
تووره به و ده پرسن» چیت ده وئ؟

ئیلینا: وه ره بو ئیره.
«بیترجی دوو هه نگاو به ئاراسته ی ژووره که دا ده چیته پیشه وه، ئیلینا بو ئه و
ده چرپینی...» من روو توقووتم!

پیاوی به که م: سه لئنه ت بنوینه له سه ر ژووری سه ربانه که
ئهی پادشا

با ئیمه ش پیت پیبکه نین ئهی شاهانشا!
بیترجی: «ئاو ر ده داته وه بو پیاوی به که م- له م کاته دا ژووره که دیار
نامینی- به سه ربیدا هاوار ده کات» راست ناکه ن... من ترسنۆک و

نامه رد نه بووم، من ته نیا وه ک سه ربازی یه ده گ بو ما وه به ک
کشامه ته دوا وه، چاوه رتی چرکه ساتی داها تووم ده که م. «بو
سه لماندنی ئه م قسه به ی پارچه قورساییه که ی ناو دهستی بهرز
ده کاته وه».

پیاوی دووهم: «به وه ری پیاوی به که مه وه بانگی بیترجی ده کات» نه خیر
چاوه رتی هیچت نه ده کرد، ئهی پادشا!

بیترجی: «ناور ده داته وه بۆ پیاوی دووهم» به لێ چاوه پریم ده کرد!

پیاوی یه کهم: «له وه به ره وه» ناتوانی رابردوو بگۆری ئه ی شاهانشا!

قیرا: «له پر له ته نیشته بیترجیه وه ده رده که وێ، به ئاراسته ی پیاوی یه که مدا

هاوار ده کات» چۆن رابردوو ناگۆری؟! «به حه ماسه ته وه و گرژانه ناویر

له بیترجی ده داته وه» بر وایان پێ نه که یته... جا رابردوو چیه یه ؟

رێگایه که کهس نازانی چۆنه و به ره و کوی ده چی... ئه وه ئاینده یه که

مانادار و فۆرمه له ی ده کات! رابردوو یه کلا نه کراوه و ناکو تابه...

رابردوو... هه موو رابردوو یه ک ده توانی ده ره یتریتیه وه.

بیترجی: «ووروزاوه» به لێ! ئه گه ر نه بیکوژم ئه و ترسنۆک و نامه ردم، ئه گه ر

بیکوژم ئه و ده رۆم وه ک سه ره بازیکه ی به ده گ چاوه ری ده که م و

به رده که شم له مشتما ده بی. متمانه م پێ ده که یته قیرا؟

قیرا: به لێ متمانه م پیتته! هه میشه ش متمانه م پیت بوه.

بیترجی: «قورساییه که ی ناو ده ستی به رز ده کاته وه» هه موو رابردوو م

ئالیه ردا کو بۆ ته وه! ئه مه هه موو حیکایه تی منه! له مشت ی خۆم دایه!

قیرا: «ئیه ستا تیه یینی ئه و پارچه قورساییه ده کات له ناو ده ستی

بیترجیدایه، ده ترسی» ئۆی خودایه! خو ئه وه ی به ده سه ته وه یه کتیلی

قه بره بیترجی!

بیترجی: به لکو هه موو ژبانمه!

تۆنیک: «له بیترجی دیته پیتسه وه» پیتسه تر ته نه ا بیرت له چاره نووسی

خۆت ده کرده وه، به للام ئه وه ی له مشتایه هه موو جیهانه، ئه م

گه مه یه ده شکرێ بۆ بریاردانی چاره نووسی ئه و جیهانه یه، ئیه ستا

ئه و چرکه ساته له ده ستی تۆدایه. «ژووری سه ره سه ریانه که

ده رده که ویتته وه».

ئه فسه ره که: «به په یژه که دا سه رده که وێ و قسه ده کات» ئه و نا!! پشه که م!

ئیلینا: «له پشت چهرچه فه کانه وه» وازم لێ بینه! من ئافره تیکه ی به میردم!

ئه فسه ره که: له میرده که ته مه ترسه. ئه و کووت و زنجیر کراوه! «زۆر تر

سه رده که وێ».

بیترجی: «ئه و دیمه نه ده بین، مشت ی به قورساییه که وه توند تر ده کات

به دانه جیره وه ده لێ» ئه بیکوژم.

ئیلینا: «له ترسا هاوار ده کات» دوورکه وه! من پروتم!

ئه فسه ره که: «گه یشتۆته سه ریانه که» ئی باشتهر، پشه که م!

بیترجی: ئه بیکوژم! «دهنگی ده هۆل و زورناکان به رزده بئه وه. دیمه نی ئیه ستای

سه ره شانۆ به په له و شپه رزه یه، ئه و دایه لوگانه ی له مه ودا ده کترین زۆر

خیران و به شیه یه که ی سه ره سو ره یتره ریش به رده وام خیرا تر ده بن...»

پیاوی یه که م: بیکوژه، ئه ی پادشا!

ئیلینا: «را ده کات، خۆی له پشت چهرچه فه کانه وه ده شاریتته وه، ئه فسه ره که

هیدی هیدی هه ره به دوا وه یته ی» دوورکه وه لیم!

پیاوی دووهم: به سه و له جانه که ته بیکوژه ماده م تو پادشایت!

قیرا: «ته نگه تا وه» ئه و کتیلی قه بره لابه ره!

پیاوی یه که م: شای گۆره و بیان... شای سه عاتی سه ره میزان.

بیترجی: به للام من شاره زای کوشتن نیم.

پیاوی یه که م: شای لاستیکی ده ری بیان، ئیمپراتوری خانویه ره.

ئیلینا: «بێ ئومیدانه» دوورکه وه! من پروتم!

پیاوی دووهم: بیکوژه... ئه ی شاهانشا!

قیرا: تکایه!... تکایه! ئه و به ردی کتله لاده!

تۆنیک: ره حمیان پێ نه که یته!

ئیلینا: بیتر... جی...! بیترجی، فریام که وه!

بیترجی: «مشتی به قورساییه که ی ناوییه وه به رز ده کاته وه، به للام به

پیتسه وانیه ی ژووری سه ریانه که و ئه فسه ره که ده سوو ریته وه ریک به

ئاراسته ی ئه و جیتگه یه دا که له دیمه نی پیتسه ودا ده رگا وانه که ی لێ

را وه ستابوو» ئای له و گیتزه لوو که یه ی ده تبات و ده ته یینی، تۆش

جیهان وا له مشت!

قیرا: نا... نابی... ناکری غافل بی!

پیاوی دووهم: «له بیترجی نیگه رانه که پشتی کرده ژووره که، که هیشتا

له ویتوه ئیلینا هه ره هاوار ده کات» بیکوژه نامه ردی ترسنۆک!

بیترجی: «قورساییه که ده وه شینی» برۆ... قیرا... برۆ... ریتگات له به رده م

کراوه به...

داوای لیووردن له تۆش ده کهم...

مادهم دنیا له مشتما بو...

دهبوا به بیکوژم...

که واته... ئیلینا لیم ببوره!

14

«ههردوو ژووره که له سهه شانۆ دهرده که ونه وه. بیهرجی دهستی

وه شاندوه، دهرگاوانه که بهرده بیتته وه. کرۆتۆفا دیتته ژووری دووم و

ئیلینا به داویدا دیت»

فیرا: «قورگی گیراوه» بیهرجی!

«خیرا به سهه دهرگاوانه که وتوو که دا شوږده بیتته وه بۆ ئه وهی دلنیا

بیهی که ئاخۆ ماوه. فیرا دهستپیشخه رانه و شیلگیرانه ههلسوکهوت

دهکات. وهلی بیهرجی به پیچه وانهی ئه وه وه، هیمنانه... ههروه کوو

بلایی له هۆش خۆی چوو، راوه ستاوه، بی ئاگاییبانه قورساییه که

به چاکه ته کهی دهسپۆ و له سهه میزه که دایده نی»

کرۆتۆفا: «دهسته ته ره بووه کانی له داوای قاپ شوږدن به بهرکوشه کهی

دهسپۆته وه، ئه وسا بهرکوشه که داده که نی» هه موو شتی جیه جی کرا!

کرۆتا: خۆتان گویتان لی بو... بیهرجی... هه موو شتی بیهرجی و له هه موو

شتیکدا بیهرجی!! بیهرجی پیتلاوه کانی پاک نه کردۆته وه!

ئیلینا: جا با سدلاجک قالدرمه کان پاک بکاته وه، ئه دی ئه و بۆ ئه و

ئیشانه دهرگاوان نییه؟

کرۆتۆفا: پیشتر وا بو.

کرۆتا: چی پیشتر و چی له داها تودا هه روا ده بی... به لام ئه لایی چی وا

ئه مرۆ ئه و دهرگاوانه دهسه لاتنی هه یه!

ئیلینا: ئه م سدلاجکه، ئه لمانییه کی به دغه ساله!

بیهرجی: ماوه؟

کرۆتا: مه ترسه، من چاودیری ده کهم، هه ر ژۆئی وه زع گوڤا، ناهیللم

له دهستم دهرچی!

فیرا: ته واو بووه! «به سهه ئاماژه بۆ بیهرجی دهکات که یارمه تی بدات تا

لاشه که بکه ن به ژئیر که ره ویتته که دا و بیشارنه وه»

کرۆتا: «له درپژهی قسه کانیدا»... ئیستا ئه وه گرنه نییه... گرنه ئه وه یه

که من به ته نه ها کرۆتا نیم، به لکو پیشه وای ئه م خیزانه م...

سدلاجکیش ته نه ها دهرگاوان نییه، به لکو پیشه وای ئه م ئاپارتمان شه.

ئه م پله و پایانه ش ده بی له هه موو ده ورا نییکدا ریتلیگیرا و بن.

ئیلینا: «به سته و ئاخۆتۆف دهکات» نازانم، بۆ نابی هه رگیز خۆشی له

یه کشه ممه یه کی جوان ببینن!

کرۆتۆفا: چیت به دل نییه تولفه که م؟

ئیلینا: جا ئه مه ژیا نه؟ پیتلاوه کهی پاک کردۆته وه... پیتلاوه کهی پاک

نه کردۆته وه! ژیا ن ئه وه یه...

کرۆتا: باشه... ژیا ن چیه؟

فیرا: «داوای ئه وهی به یارمه تی بیهرجی لاشه ی دهرگاوانه کهی شار دۆته وه،

سه رنجی زه ویه که ده دات و به نووکی پیتلاوه کهی ته را ییه که له سه ر

زه ویه که دهسپۆته وه» خۆتن.

کرۆتا: ته نانه ت نازانی ده بی چی بلایی.

ئیلینا: ژیا ن... هه لبه ت ده بی شتیکی گه وره بی.

کرۆتا: «به ژووره که دا دیت و ده چی، هه رچی زیاتر قسه کانی توندتر ده بنه وه

و، دهنگی به به راورد له گه ل چرپه چرپی ژووری یه که مدا له دهنگی بوق

دهکات» ئاها! که واته من له نه زه ر تۆدا بچوو کم! که من

شه ره فمه ندانه و دهسپاکانه بژیم و بخوازم دادوهری بال به سه ر

هه موو شتی کدا، به سه ر گه وره و بچوو کدا بکیش، ئیتر من بچوو ک

دهم؟ «ئیلینا هه ست دهکات سووکایه تی پیده کری. له م ساته وه

رهوشی ده شیوی، خۆی وا نیشان ده دات که گویتی له و قسانه نه بووه

کرۆتا کردوونی...»

فیرا: «ئه و په له خۆتانه ی به سه ر جله کانی بیهرجییه وه ن سه رنجی

را ده کیشن» خۆتن به چاکه ته که ته وه یه!

کرۆتۆفا: به بی! ئاساییه، ئیلینا دهیهوئ تو جیا بی.

کرۆتا: به ئی! تۆش میشکی هه لده شیلی. با پروا به دوای باوکه که پیدایا، ئه و جیا بوو.

ڤیتر: جله کانت خویناوبین، ده بی بییان گۆری.

«بیترجی ده چی که نتوره که ده کاته وه و چاکه ته که ی بهری داده که نی و یه کیکی تر دهرده هینی تا له بهری بکات»

کرۆتا: ئه وه نده گه وه بوو له ده ست ئیوه هه له هات! ئه م کارابیه شتان... بیترجی، ئه میش جیا یه. به راده به ک جیا یه که خۆی چوه دهر وه و دهر گاه ی له سه ر ئیمه داخست و له بیری کردین... ئیوه ش چند ئومیدتان پییه تی!

کرۆتۆفا: لیبی بی ئومید بووم، ههروهک پیشووتر بی ئومید بووم.

کرۆتا: له بهر ئه وه ی تو هه لپه ته به دوای ته نته نه وعه نته نه دا... قوتابییه کی فره زهره که! ئه ندا زیاره! ئای چی ئه ندا زیاریکه!

بیترجی: «چاکه ته که ی له بهر کردوه، ئاور له ڤیتر دده اته وه و به چرپه قسه ی له گه ل ده کات - دهنگی تیر و زیندوه» - ده بیته هه ر ئیستا و زۆر به په له ئیره جیه یلیت.

کرۆتا: ئه و هه ر ئه وه نده بوو که حه زی ده کرد بیته ئه ندا زیار، ههروه کوو چون ئیلینا حه زی ده کرد بیته سه ماکه ر.

ڤیتر: «به نه ری سه ر راده وه شینی» ناتوانم لیره دوور بکه ومه وه.

بیترجی: هه ر ده بی برۆی!

کرۆتا: کاتجی که سی ده یه وئ بیته شتی و پاشان نابیته ئه و شته، ئه و ده چینه ریزی «تیکشکاوان» وه!

ڤیتر: مه سه له که ئیستا هه ره شه له ژیان ی هه مووتان ده کات. تو تووشی گرفت هاتوویت!

بیترجی: ئه مه کیشه ی منه و خۆم ده بی چاره سه ری بکه م، به لام تو ده بی برۆیت.

کرۆتا: وهک ئه وه ی له دوا ریزدا روودده ات... لاوان دینه پی شه وه... ریزه کانیان راست و ریکه وهک تاله ده زوو... له پر یه کیکی ده بینم

وهک بلتی له ناوباندا به دوای شوینیکدا بگه ری بو خۆی.

بیترجی: گویت لیمه!

کرۆتا: «له درتیه قسه کانیدا» هه موویان به شداری مه شقیان کردبوو ته نها ئه م فه یله سوفه ته نیایه نه بی، ئه م له ناو ریزه کاندایا هه ر شه په شه پی بوو... ته واو بوو... «تیکشکا» «کرۆتۆفا پینه که نی»

ڤیتر: «قول بیرده کاته وه و، به سه ر ئامازه بو ژیر که ره ویته که ده کات» ده بی له وئ دهره یتری!

کرۆتا: پیکه نینتان دی؟

بیترجی: ئه ی چون له ئاپارتمان که ده بیته دهر وه؟

کرۆتا: هه موو بینه ران له یاریگای «ستراهوف» وازیان له وه هینا که چاودیری ئه وانه بکه ن که مه شقیان ده کرد و، چاویان بری سووه فه یله سوفه که که هه ر شه په شه پی ده هات و... تیکده شکا!! ئه و فه یله سوفه بیترجی بو!

بیترجی: «به پرواییه کی ته وا وه بریار دده ات» هه ر ئیستا ده بی له سه ر شوینیک ریکه که وین که له وئ چاوه ریم بکه ن. که تونیکیش ته له فۆنی کرد پی ده لیم تو له کوئی.

کرۆتا: دنیا پیوستی به و «تاکره وانه» نییه.

بیترجی: «دوای ئه وه ی ده بینی ڤیتر پیشنیازه کانی ره تده کاته وه» هه ر ده بی برۆیت... ئه گه ر بگیرییت مانای وایه ئه م کارابیه مان بی هوده

کوشتوه.

کرۆتا: ژیان به ریرسیار پییه! هه موو ئه فسونی ژیانیش له وه دایه!

ڤیتر: «به سه رله قانندی ئه وه ش ره تده کاته وه» نه خیر!

بیترجی: ئه گه ر نه برۆیت، ئه و هه موو ژیانم بی هوده ده بی.

کرۆتا: «له پر ئاور له دهر گای ژووری یه که م دده اته وه» دهرۆم بزانه سدلاجک چون چۆناهی بیترجی ده کوتی.

ئېلىنا: «تەماشای کرۆتا دەکات» چیتەر بەلای منەوہ ئیسک سووک نییە. کرۆتۆفا: «دلگرانە» کەواتە ئەوہ منم میتشکت هەلئەشیلەم!! خۆ گویت لێ بوو؟

کرۆتا: «لەناو ژووری یەکەمدایە، چاو دەگێرێ» کوا سدلاجک؟

بیترجی: چووہ دەرەوہ!

کرۆتۆفا: ئیبرەیی بە باوکت دەبا!

کرۆتا: «هەست دەکات رەوشی ناو ژوورەکە ئاسایی نییە» ئەوہ چیتانە؟

کرۆتۆفا: چونکە سەرباری هەر مەینەتیک بۆ ئیمە ی ناوہ تەوہ، بەلام باوکت کەسایەتییەک بوو حیسابی بۆ دەکرا.

کرۆتا: ئەها...! کەواتە بە هۆی قالدەرمەکانەوہ سەرزەنشستی کردوویت، وانییە؟

کرۆتۆفا: هونەرمەندیکی گەورە بوو.

کرۆتا: هەمیشە پێم دەگوتن، نازیزان دەبێ بزانی ئەو دەرگاوانە کیییە.

کرۆتۆفا: ئالی... بەلێنم پێ بەدە کە رێ بەکەس نەدە ی پەيامەکەت لێ زەوت بکات... دەبێ خۆراگر بی!

کرۆتا: «لەگەڵ ئیبرایەتی» چی لێ دەقەوما ئەگەر شوپن پیتیەکانی خۆی پاک بکردایە تەوہ؟

کرۆتۆفا: تا بیترجیش وا نەزانێ تۆ پارچە وەرەقە یەکی هەر کاتی و بستنی و ئارەزووی کرد نەخشەت لەسەر بکیشی.

کرۆتا: من رینگا نادەم بەهۆی تۆوہ ئەم خیزانەم تووشی هیچ دەردی سەربییەک بی. بۆیە دەبێ ئەو قالدەرمانە تۆ پاکیان بکەیتەوہ.

کرۆتۆفا: دەبێ بچەنگیت... دەبێ بەردەوام خۆراگر بیت، بۆ ئەوہی وەکوو خۆت بمینیت... ئالی بەلێنم پێ بەدە!

ئېلىنا: بەلێ... بی گومان!

کرۆتا: «لەگەڵ ئیبرایەتی» خانمەکەم لەراستیدا تۆ نازانی کە بیترجی وەک ئیمە تەماشای شتە ئاسایییەکان ناکات. ئەو بێر دەکاتەوہ، لانی

کەم بێر لە چارەنووسی هەموو ئەوروپا دەکاتەوہ «پیتی ناخۆشە کە ئەم میوانە نەناسە بایەخ بەقسەکانی نادات» پشتم تێ مەکە! هەول بەدە ئەگەر بۆ جارێکیش بووہ تیبگەیت کە هەر مرۆفیک پەيامیکی خۆی هەیه لە ژياندا. بۆ هەندیک ئەوروپا تەرخان کراوہ و، بۆ هەندیکی تریش گسک. ئەگەر کەسیکیش لە نیوان ئەو دووانەدا شەپەشەپی بوو ئەوا ئەوانە یە کارەساتیک بنیتەوہ. کەسێ بێر لە ئەوروپا بکاتەوہ و گسک فەرامۆش بکات، هانی دەرگاوانە کە دەدات دەستگیری بکات و خۆی و خیزانەکی بنیتریت بۆ گرتووخانە. «سەرنج دەدات بیترجی و ئیبرا هەر بەجاری گوی بەقسەکانی ئەم نادەن، ئەمە بەهەلۆتستیکی دوزمنکارانە لیکدەداتەوہ بەرامبەر بەخۆی، بۆیە توورە دەبێ و بەرەنگاری دەکات» ئیوہ لەگەڵم کۆک نین؟ ئیوہ پیتان وایە من چیکییەکی بەدم کە لەم کاتەدا قسە لە شتی بچووک و لاوکی دەکەم؟ خوا وا باشی کردووہ کە هەموو میژووی خۆمان دەزانم! بەبروای ئیوہ چۆن توانیومانە لە کۆیلا یە تیبەک رزگارمان بی کە سێ سەدە ی رەبەقی خایاندووہ؟ ئایا هەولمان دا دنیا قەلب بکەینەوہ؟ چیکەکان هەرگیز لە پشت سەنگەرەکانەوہ نەوہستان، چیکەکان پەنایان بردە بەر چیای «سۆکۆلا». ئەو پرۆقانە شارەزایییەکیان بەگەلەکەمان بەخشیوہ بەرامبەر ئەزمونی دەیان رابوون و زیاتریش بوو «بەهۆی هەلۆتستی بیترجی و ئیبراوہ ئەوہندە تر توورە دەبێ». تۆ بۆ ئەوہندە رەشبینی خانمەکەم؟ من خانمەکەم... من خانمەکەم... گەشبینم! گەشبین بوومە و هەر گەشبینیش دەبم. بی گومان ئەلمانەکان دەرپووخین چونکە ناکرێ ئەم وەزەعە هەروا بمینێ... ئیوہ دەلێن چی؟ ئاخۆ پاش کۆتا هاتنی جەنگ کێ دەبیتە خاوەن بریار؟ من کابرایەکی واقیعییم، شتەکان وەک خۆیان دەبینم، بۆیە دەلێم چی ئینگلیز بین یان رووسەکان ئەوا چیتەر لەم ولاتەدا شوپنی فەیلەسوفان نابیتەوہ، بەلکو شوپن دەدرێ بە خەلکانی وەک من چونکە پیتاویستی سستمیکی تازە و دەخوازی. بەو جۆرەش جارێکی دیکە کەسانی وەک ئەو

تیکدهشکینهوه، چونکه نازانن سهرکهوتن بهبی دهنگی مانای چیبیه. هیچ شتیکی بهدل نیبیه... له ههموو شتیکیدا کهموکوری دهیبینی. خه لکی لهم جوړه کوښه لگا بهد دهکهن. بهلئی کوښه لانی خه لک و خیزان و دهولت و یاسا بهد دهکهن چونکه نایانهوئی خو بگونجینن. بهلام توکه دتهوئی لهگه ل نیمه دا بژیت دهبی خو بگونجینن، بهو جوړهش من سوورم لهسهر نهوهی کلپله کانم بدهیتهوه. «بیترجی بهنه خیر سهر رادهوه شینن» نامدهیتن؟ «زهنگی ته لهفوننه که لڼ دهدات».

بیترجی: «بهشپزه بی رادهکات بهرهو ته لهفوننه که» نچاس قسه دهکات! «به نیگه رانیبیه وه دهسکی ته لهفوننه که لهگوتی دوور دهخاته وه و روو له ژووری دووهم دهکات و ئیلینا بانگ دهکات» ئیلینا... له ته لهفون توپان دهوئی!

کرۆتا: «هه پرشه دهکات» گویت لڼ بی... نه گهر نه مدهیته وه...

بیترجی: «ئیلینا بهراکردن دیت، نه میس دهسکی ته لهفوننه که ی بو درپژ دهکات و، به لالوو تیکه وه ده لڼ» هیشتا پیوستم پیبیه تی.

16

ئیلینا: «ته لهفوننه که له بیترجی وهرده گری، بیزارانه و به نه غمه یه کی غه مبارانه وه دهوئی» نچاسوفا... ها... ها... چونی سوزانا. دهنگیکی ئافره تانه: «له پشت شانوکوه وه نم دهنکه راپایه دیت که به نازاره وه ده لیت» بابا!

بیترجی: «به چرپه به قیتر ده لڼ» دهنگی ژنی دهرگاوانه که یه!

کرۆتا: «چوته ژووری دووهم» نه یدامه وه!

کرۆتوفا: چی؟!

کرۆتا: کلپله کان.

ئیلینا: باشه... نهی دواتر؟

کرۆتوفا: کلپلی خو تن تاهه تایه! ههول بده بزانیته که مهسه له که په یوه ندی به ژیانن ئیلینا وه هیه، نهک به کلپله کانه وه.

ئیلینا: به لڼ... نه متوانی!

کرۆتا: تو نازانی له وانه یه شته بچوکه کان په ره بسپین و بینه شتی گه وره؟!

دهنگیکي ئافره تانه: بابا!

کرۆتا: نه گهر له و کاته دا هیرشیکي ئاسمانی ببوايه. نیمه چیمان به سهر دههات؟!

ئیلینا: وای خودایه... چهندي قسه وقسه لوکت له لایه!

کرۆتا: لیتره ده ماینه وه... وه کوو مشکان له ناو ته له دا، دهرگامان له سهر داده خرا!

بیترجی: «له گه ل قیترایه تی» ده بوايه زور زوو لیتره بریشیتیا یه.

قیتر: نیگه ران مه به، ده بی نم وه زعه کو تایی بیت!

ئیلینا: ده بی بیبینی...

کرۆتا: به لڼ، وهک مشکي ناو ته له!

دهنگیکي ئافره تانه: بابا!

کرۆتوفا: بهو خودایه... هه قی تو یه!

کرۆتا: کلپله کان مانایه ک له کلپل زیاتر ده به خشن!

بیترجی: چی بکه یین؟

ئیلینا: «ههر به ته لهفوننه که قسه دهکات» به لای منه وه جیاوازی نیبیه.

کرۆتا: لیتره مهسه له که په یوه ندی به ههموو شتیکه وه هیه... نه گهر نه مجاره

بیبیه خشم، نهوه مانای وایه بهردهوام ته نازولی بو بکه م.

ئیلینا: «هیشتا ته لهفوننه که ی پیبیه» به لای منه وه شته کان هه مووی وهک یه کن.

کرۆتا: چارمان چیبیه نه گهر وتی ناتانده مه وه؟ «له زهنگی دهرگاکه یان

دهدری، کرۆتا ده چی بیکاته وه، به دهم ریگاوه قسه دهکات» دهی

خاتوون پیتم بلن چارمان چیبیه؟!

ئیلینا: نا... نه فسم هزی له هیچ شتی نیبیه! «گوپی له کردنه وهی

دهرگاکه یه... غه لبه غه لب دی» باشه خوا حافیز «ته لهفوننه که

داده خاته وه» نهوه سوزانا بوو! «سهرنج دهدات قیتر و بیترجی ناگایان

لەم نەبوو، بۆیە بە دەنگی بەرزتر دەلی» لێم توورپدیه! «بیترجی و
 قیبرا گوتیان هەلخستوو بە دەنگە دەنگە کە ی دەرهوه. دەنگی
 ئیلیناش تا دێ بەرزتر و بەرزتر دەبیتهوه» توورپدیه چونکە نەچوو بووم
 بۆ مەشق! «کەس گوتی لەم نەگرتوو، بۆیە هاوار دەکات» دەلیم ئەوه
 سۆزانا بوو! «ناور دەداتەوه و دەچێ بۆ ژووری دووه».

17

شیوهن و فیزاع

«کرۆتا ژنی دەرگاوانە کە دەهینیتە ژووری دووه. ژنی دەرگاوانە کە
 ئافرهتییکی سادەیه، ژیان هیلاکی کردوو، کەسایە تییه کی
 رووکەشانی هەیه، بەدریژایی ئەم دیمەنە لەلای دەرگاوە دەوستێ.
 کرۆتا و ژنە کە ی بە پێچەوانە ی مامەلە یان لە گەڵ مێردە کە یدا لە گەڵ
 ئەمدا زۆر لووت بەرز. قیبرا و بیترجی لە ژوورە کە ی ئەو دیو پالیان
 بە دیواری ناوێندەوه ناوه بۆ ئەوهی گوتیان لە هەموو قسەکان بی.»
 ژنی دەرگاوانە کە: «لە درێژێ ئەو قسانەدا کە لە گەڵ کرۆتادا لە پارێهه کەوه
 دەستیان پیکردوو، دەنگی گریاناوییه» ئە ی خوای خۆم لە ئاسمان،
 دەمیکە لە خوارەوه چاوهڕێ دەکەم... ناردوو یانە بە شویتیدا... ئیشیان
 پێتە، مەگەر ئەم نمایش و ئیستیعرازی نییه!
 کرۆتا: هات تەماشای ئالاکانی کرد و پۆیی!
 ژنی دەرگاوانە کە: چی لێ بکەم بۆ یەک ساتیش ئوقرە ناگرێ!! خۆی وتی
 بە یانی کە سێکی نەناسراوی دیوه هاتۆتە ناو ئاپارتمانە کە، ئیتر کێچ
 کەوتە کەولێ تا بزانی چۆتە مائی کێ... پێم گوت تۆ دەخلت چیبیه،
 ئەوه شتیییکە تاییه تە بە خەلکە کە، بەلام وەلامی دامەوه کە ئەوه
 جەوهەری ئیسه کە یه تی. بەسەر هەموو ماله کاندای گەرام نەمدیتەوه.
 نازانن داخوا لە کوێ بی؟
 کرۆتۆفا: نەخیر... خانم ئیمە نازانین «بە لووتی بەرزەوه لە ژوورە کە دەچیتە
 دەرەوه»
 ئیلینا: لەوانە یه ئیستا نمایش بکا.

ژنی دەرگاوانە کە: بەلام ئەو نەعلی لە پێدایه! پێلاوه کانیم ئاماده کردوو و
 ئەوه تا لە موبهق! وهی خودای خۆم لەو ئاسمانه، چی بکەم؟ ئەو پیتی
 گوتوووم هەر کاتێ شتیکی لێ بقهومی، من یه کسەر په یوهندی بکەم
 بە گستاپیوه!... ئی خۆ ئەوانیش ئەوه تان لە سەر شه قامه کان ریز
 بوونه، گوتیان لێیه... هەلبەت دەبی ئیستا ئەویش لە گەلیاندا بی،
 ئەگەر نا ئەوه لە من دەقهومی. جەنابی سەرهننگ... بە رای تۆ
 خەبەر بدەم یان نا؟ بچم بۆ باره گای سەرکردایه تییه کە یان و
 ئاگاداریان بکە مەوه؟ ئی هەر دەبی لێره بی لە ناو ئەم ئاپارتمانەدا!
 کرۆتا: دەبی خەبەر بدەیت، بۆ ئەوهی لە گێچەل بیسارێزی، خۆشت
 دەزانی... ئەوهی رێگای جەنگین هەلێری...
 ژنی دەرگاوانە کە: من زمانی ئەلەمانی نازانم... بەلێ... ئەرۆم... وای
 خوای خۆم لە ئاسمان بۆ دەبی هەمیشە شتی رووبدات! «دەرپوا-
 کرۆتا بەرپتی ناکات... گوتی لە دەنگی داخستنه وهی دەرگاکیه.»

18

«لە ژووری دووه مدا کرۆتا لە گەڵ ئیلینادایه. هیچیان نییه پیکه وه
 باسی بکەن. هەردووکیان لە یه کتر توورن. کرۆتا بە ژوورە کە دا دیت و
 دەچێ، بەقولی و جدییانە بیڕ دەکاتەوه، وەلێ ئیلینا هەر خەریکی
 کات کوشتنه، بەلام بێتاقه تییه کە ی هەرچی زیاتره روو لە زۆریونه،
 لە ژووری یه کە میشدا گفتوگۆ گەرم بووه»
 بیترجی: هەر ئیستا و بەپەله دەبی لێره برۆیت.
 قیبرا: هیمن به... هیمن به... هیمن به!!
 بیترجی: لە کوێ چاوهڕێی تۆنیک دەکەیت؟
 قیبرا: «بەقولی شەنوکەوی بیڕۆکە یه کی تر دەکات» مەسه لە کە دەر فەتییکی
 دیکە یه شی دەوی تا دەیان هینیتە ئیهر.
 بیترجی: لە کن کۆگای شیرینه مە نییه کە چاوهڕێ دەکەیت، وانیهه؟!
 قیبرا: خیرا، دەتوانین بیگوتین ههوه بۆ جیبه کی تر؟ ئایان نا؟
 بیترجی: نەخیر ناتوانین. گستاپیۆ لەبەر دەرگان و لاوانی هینتله ریزمیش به

هه موو ئا پارتمانە که دا بلاو بوونە تەو ه.

ڤیتر: کە واتە دەبێ هه موومان لیتره دوور بکه وینه وه... دەبێ هه موومان لەم ماله دەرچین.

بیترجی: قسه ی نابه جی.

ڤیتر: وا نه کهن هه مووتان تیا دهچن... دەبێ برۆن.

بیترجی: جا چۆن ده توانی قاناعه تیان پێ بینی که برۆن؟

ڤیتر: راستیه که بیان پێ ده لێین...

بیترجی: ئەو کاتە دەتوقین، بە پەله دەچن خەبەرت لێ دەدهن بۆ ئەو هی خوایان

رزگار بکهن! بۆیه نابێ هیچ بزائن!

ڤیتر: کە واتە بەهۆیه کی تره وه ده یان بهینه دەر هه.

بیترجی: چیه ئەو هۆیه ی تر؟!

ڤیتر: دەبێ هۆیه ک بدۆزینه وه.

بیترجی: هەر ههست به شتی بکهن ده توقین.

ڤیتر: بەم جوړهش ژیا نیان کوتایی دیت. دەبێ بیانبهینه دەر هه.

بیترجی: ئەو که هه موومان برده دەر هه، چیمان لێ ده کهیت؟ له کوێ

ده مانشاره تبه وه؟ هه له بهت تو ناتوانیت چوار کهس ئاودیوی سنوور

بکهیت... ئەو هەر مه حاله!!... سه عاتیک ناخایه نی ده گیرین

«پالتۆکه ده دات به ڤیتر» وه رببگره و برۆ!

ڤیتر: ناتوانم ئاوا به جیتان بهیتم!

بیترجی: «کورت و کرمانجی مه سه له که ده پرنیتته وه» رزگار بوون له لاشه که

مه حاله. دوور خستنه وه ی لیتره کاری نه کرده یه. شار دنه وه ی له

جیبه کدا هه رناکرێ. کە واتە تا دەر فەت ماوه دەبێ به تەنھا برۆیت،

ئەگینا به دووت ده که ون.

ڤیتر: «پاش چرکه ساتیک بێ دهنگی، به چرپه وه ده لێ» ئەو تو؟

بیترجی: دلته لای من نه بێ.

ڤیتر: لێ ده گه ریێ بتگرن؟

بیترجی: ئەو دەبێ هه لێتم؟

ڤیتر: به لێ، زۆر ئاساییه که را بکهیت.

بیترجی: ئەمان خیزانی من.

ڤیتر: مادهم ناتوانی لیتره دهریان بکهیت... ئەو چۆن یارمه تیبیان ده دهیت؟

بیترجی: تو له و باره به وه خۆت ماندوو مه که.

ڤیتر: که لیتره بمینیت چۆن یارمه تیبیان ده دهیت؟

بیترجی: هه ول ده دم شتی بزائن.

ڤیتر: به هیمنی بیترکی لێ بکه ره وه... به وردی و هیمنانه بیترکه ره وه: ئەگه ر

را بکهیت ئەوا دەر ده که وی که تو کوشتو ته و، ئەوان هیچی له باره وه

نازائن. به لام ئەگه ر بمینی، مانه وه کهت هیچ ناگه یه نی و، به بیی یاسا

عور فیه کان، هه موو ئەندامانی ئەم خیزانه ده در تینه به ر گولله... واته

له هه ر حالدا بی، بمینی یان برۆیت، ئەوان ده کوژرین.

بیترجی: ئەم قسانه ت بێ سوودن.

ڤیتر: به هیمنی لێی ورد به ره وه، مانه وه ت خۆکوشتنه و هیچی ترا!

بیترجی: ئینجا چیه؟

ڤیتر: مافی ئەوه ت نییه!

بیترجی: کی ده توانی ئەو مافه م لێ بسین؟

ڤیتر: ئیمه ده توانین... تو وا جارێکی تر په یوه ندیت له گه ل کردینه وه.

بیترجی: نا، ئەم قسه یه ت بێ سووده.

ڤیتر: که بمینیتته وه، لیتده پپچنه وه و ئازارت ده دن.

بیترجی: خۆم ده ستپیشخه ر ده بم!

ڤیتر: ده زانم... حه بی لۆمینال ده خۆیت! به لام ده بی تو بزیت. تو ناتوانی

ئەوان رزگار بکهیت. «له پر دیتسه وه یاد» ئیلینا! به لێ ئیلینا!

پتویسته به هه ر هۆیه که وه بووه بیهینیت... ئەو دیت... که سێ کهس

بێن ئیشه که ئاسانه! پتویسته ئەوی ده کرێ رزگاری بکهین، ئیمه هه ر

سپیکمان ده رۆین. ئیلینا له گه ل خۆمان ده به ین. تو نیک

ده مان دۆزیتته وه یان بۆخۆمان ده رۆین، هه موو شت به دلێ خۆمان

ده بی، سێ کهس... ئەمه یان ده کرێ. ئیلینا له گه ل خۆمان ده به ین.

بیترجی: ئەوه سه خته!

ئیلینا: «له بهر ئەوه ی له ره وشێ ژووری دووم نا ره حه ت بووه دیته ژووری

یه که م. له گه ل هاتنیدا دوا وشه ی بیجری هه لده قوژی و به دهم
پیکه نینه وه لاسایی ده کاته وه» ئه وه سه خته!، ئه وه سه خته! من ئه مرۆ
به شپوهیه کی گشتی ناقولام! «به دهنگی خوئی قسه ده کات» ئه و
خه لکه ی ئه ویش «ئاماژه بو ژووری دووهم ده کات» ئه وانیش
ناقولان. هه مووتان ناقولان... به ته واوه تی ناقولان!

«زهنگی ته له فون لیده دات»

بیجری: «ده موده ست هه لیده گری» نجاس... به لئی! «ده سکی ته له فونه که
ده دات به قیبرا»

قیبرا: «وه ریده گری» به لئی... باشه... به لام ئیمه سی که سین! نه خیر... ده بی
ده بری بکه ن. هه رده بی... هه رده بی! به لئی، رووی دا... به لئی... به لئی...
ماشینه که... باشه با به دوو وه جبه بی. به لئی «ته له فونه که داده خات و
به بیجری ده لئی:» له ماوه ی ده ده قیقه ی داها توودا ماشینی که له پشت
سووچه که ی به رامبه ر باخچه که ده وه ستی، ماشینه که هی باره له لگرته
و له سه ری نوو سراوه «سه مونخانه ی فستین» به شو فییره که بلین قیبرا
ناردووینی. ئیتر ئه وه نده به سه. من ده بی ده سه جی پرۆم!

ئیلینا: «ئاماژه بو ته له فونه که ده کات» ئه وه به سه ر کیدا ده تقیژاند؟

قیبرا: «شله ژاوه» ده مقیژاند؟

ئیلینا: به لئی، زۆر به توندی ده تقیژاند!

قیبرا: تو وا مه زه نده ده که ییت!

ئیلینا: مه زه نده نییه. به ته واوه تی ده تقیژاند «له گه ل بیجری قسه ده کات»

تو چی په یوه ندیت به سه مونخانه وه هه یه؟

قیبرا: ئوتۆمبیله که بائمان بو ده گۆرن.

ئیلینا: شتی که رووی داوه؟

قیبرا: نه خیر... جا چی هه یه روو بدات؟

ئیلینا: نازانم... ره فتارتان جیتی سه رنجه!

قیبرا: «له پر بیرو که یه کی به میتشکدا دیت» ره فتارمان سه یر نییه، نا، نا...
هه رگیز... مه سه له که ئه وه نده یه که من خزم و ناسیاوم له لادئ هه ن
به لینم پی دابوون که سه ردانیا ن بکه م و، نه ختی که ره و... روژن

به ینمه وه...

ئیلینا: که ره و، روژن؟!

قیبرا: به لئی!

ئیلینا: هیلکه ش؟!

قیبرا: به لئی... هیلکه ش! له گه لمان دیت... وا نا؟

ئیلینا: «به نازوه» به لام من به بی سپینه ده مه وی... هیلکه یه که هه مووی
زه ردینه بی.

کرۆتا: «له گه ل کرۆتوفا قسه ده کات که تازه گه راوه ته وه و له پشته وه هاتۆته
ژووری دووهم» دوا بریارم وه رگرتوه، چاوه ری ده که م تا میوانه که
ده روا.

قیبرا: «رین کۆته که ی له بهر ده کات، بیجری یارمه تی ده دات... له ناو
ده رگا که دا ده وه ستی» پیویسته به دوو جار بچینه ده ره وه... من پیستان
ده که وم.

بیجری: که واته زو که!

قیبرا: ئیوه ش زوو وهرن چونکه ماشینه که زۆر چاوه ری ناکات «وه رده گه ری
و ده روا»

کرۆتا: دوا ی ئه وه دوا ئینزاری ده ده می. ئه گه ر کلیله کانی بو نه گه راندمه وه،
ئه وا منیش هه موو که لوپه لی خو مان و ئه وانیه ی ئیلینا ش له ژووره که ی
ئه وان ده گو یز مه وه.

«توژی داده نیشتی بو ئه وه ی پشوویه ک بدات و هیز و هه ره که ت بداته بهر
خوئی بو شه ری کی یه کلا که ره وه».

19

ئیلینا: «ته ماشای ئه و ده رگایه ده کات که قیبرا ی لی چوه ده ره وه و، سه ر
را ده وه شینی» ئه وه چی ئا فره تیکه! هه روا له پر رو یی، خو لانی که م
ده بتوانی خوا حافیزی له خیزانه که م بکات.

بیجری: ده ی ئیلینا، تکات لی ده که م به په له جله کانت بگۆره! باشه! به لام
په له که!

ئېلىنا: جا بۆ بە بە لە؟
يېرچى: تكات لى دەكەم.
ئېلىنا: ئى خۆ كاتىكى باشم لە بەر دەستايە.
يېرچى: نا نىتە.

ئېلىنا: من كە وادەى چۈنەنە بىلىيەم لى بەسەرچۈ، بۆ چۈنەنە ھەر شۈتتىكى دىكە پەلەم نىيە.
يېرچى: ئېلىنا!
ئېلىنا: چىت دەوى؟

يېرچى: سەرنج بەدە، چى مەينە تىيەك بالى بەسەر ھەموو شتەكاندا كېشاوہ!
ئېلىنا: زۆر باشە كە بەم دەرەنجامە گە يىشتۈويت.
يېرچى: ماشىنمان ھەيە.

ئېلىنا: پاشان؟
يېرچى: دەبى ئەم فرسەتە بىقۇزىنەوہ.
ئېلىنا: جا من داوام لى كرەويت نەرقۇيت؟
يېرچى: لەگەل ئەوہشدا... منت خۆش دەوى.

ئېلىنا: جا تەنھا لە بەر ئەو ھۆيە دەبىت لەگەلتدا بىم لە پىناو كەرە و رۇندا؟

يېرچى: ئېلىنا، ھەموو شتتىك بەجى ھىشت و، ھاتم لە «فستىنا» بوومە يارىدەدەرى گەرسۆن لە پىناو ئەوہدا كە پىكەوہ بىن، كەچى ئەوہتا تۆ ئامادە نىت، بۆ ماوہيەكى كەمىش بى بىت بۆ ئەو جىيە كە من دەمەوى.

ئېلىنا: جا چۆن ناتوانم؟ بەلى دەتوانم!
يېرچى: كەواتە دەستۈردكە... تكات لى دەكەم.
ئېلىنا: ئى بەلام ناچار نىم.

يېرچى: زۆر جار دەيلىيىتەوہ كە ئومىد دەخوۋى ھەموو رۇزى ئاھەنگى بووكىنىيەكەت دووبارە بىتتەوہ.

ئېلىنا: ھەموو رۇزى ئاھەنگى بووكىنى، ئاى چەند جوانە! ئەوہى لەدواى

ئاھەنگى بووكىنى دى ئەوہندە جوان نىيە. مەبەستەم ئەوہىە جوانە بەلام بەو ئاستە نا، «ھەندى سەما دەكات، زۆرتر لە جولەى مەشقى بىلىيە دەكات»

يېرچى: سەرلەنۋى وەك جارى جاران ئەوہ دەكەينەوہ. ھەر بۆيەشە دەمەوى لىرە بۆمە دەرەوہ، با بۆ تەنھا ساتىكىش بى گىرگ ئەوہىە بە تەنبا بىن... ئەمرۆ زەماوہندىكى نويمان دەبى... باشە؟ ئەم گەشتەمان گەشتى ھاوسەرتىمان دەبى... گەشتى ھاوسەرتى.

ئېلىنا: «بەخەندەوہ» گەشتى ھاوسەرتى لە ماشىنى سەمووندا! پىتۋايە من سەموون بىم؟

يېرچى: «ئامازە بۆ ئەودىو پەنجەرەكە دەكات» تەماشاكە! رۇزىكى چەند خۆشە...

«ئېلىنا سەما دەكات»

لە دەرەوہ دەفرىت

«ئېلىنا سەما دەكات»

ئەمرۆ يەكشەممەيە

«ئېلىنا سەما دەكات»

تكات لى دەكەم ئەگەر منت خۆش دەوى لەتەكما وەرە!

ئېلىنا: «راشكاوانە» گووتم نايەم بۆ ھىچ شۈتتى. من كە ئەمرۆ لە چۈنەنە بىلىيە بى بەش بووم، كەواتە لانى كەم دەبى لە مالىوہ مەشق بىكەم. تۆ پروات بەوہ نىيە كە سەما كارە! تۆ ھەرگىز لەوہ تىناگەيت كە ھەر مۇقۇت پەيامىكى ھەيە!

يېرچى: «دەقىرتى» ئاى بەداخەوہ!

ئېلىنا: بۆچى بەداخەوہ!

يېرچى: «دەقىرتى» دەبى لەمەبەدوا پىباو دەمپىس بى!

ئېلىنا: بەدەست من نىيە!

يېرچى: كە بە دەست تۆ نىيە، كەواتە دەبى لەگەلما بىت. «دەستى ئېلىنا دەگرى»

ئېلىنا: نايەم!

يېرچى: دىت... ئىتر بەسىھەتى پاشكۆيى! «ئىلىنا بەرەنگارى دەكات-
يېرچى توندوتىژانە رايدهوشىتى» .

ئىلىنا: چىبە شىت بوويت؟ شىت بوويت؟ بەسە... ھاوار دەكەم!
يېرچى: «لەپر لەبەردەم ئىلىنادا بەچۆكدا دىت» ئىلىنا تكات لى دەكەم
لەگەلما وەرە!

كروٹوفا: «پىشتر كە لە ژوورى دووہمەوہ لە پشت دەرگاگەوہ ھەولە دەدا
شتى لە دەمەقالتىيە ھالى بىي كە لىرە روودەدات ئىستا ھاتۆتە
ژوورى يەكەمەوہ و دەبىنى يېرچى لەبەردەم ئىلىنادا چۆتە سەر
چۆك» چىبە يېرچى شتىكت لى كەوتوہ؟ كوا مېوانەكەت؟
ئىلىنا: چو ماشىنىك بىنى... مەبەستم لەوہە كەرە بىنى... نا... نا...
ھىلكە بىنى.

كروٹوفا: چىبە نازانى قسە بكەيت؟

ئىلىنا: ناسياوى لە لادى ھەيە و، بەنيازى بچن بۆ ئەوئ بۆ ھىلكە ھىنان
و... شتى وا...

كروٹوفا: كى دەروا؟

ئىلىنا: ھەلەت، ئەو خانمە و يېرچى.

كروٹوفا: «بەللى نىبە» ھەر ھەردووكيان؟

يېرچى: «دەبەوئ سوود لە دوا دەرھەت وەرېگرئ» من دەمەوئ ئىلىناش
لەگەلماندا بىت.

ئىلىنا: منىش نامەوئ!

يېرچى: منىش دان بەوہدا دەنىم كە نامەوئ بەتەنيا لەگەل ئەو خانمەدا
بېرۆم!

ئىلىنا: دەمەوئ مەشق بكەم... دەبى مەشق بكەم!

كروٹوفا: «بەخىرايى ھەلوئىستى خۆى دەگورئ» دەتەوئ ئىلىنا ئىرەبى بەو
خانمە بەرئ؟ بەلام جىي خۆشھالىيە كە ئىلىنا وەك تۆ نىبە. ناشزانم
بۆچى رازى نەبوو لە جىيەكى دىكەوہ گىرەى پىن بكرئ... بەتايىھەتى
كە ئەمرو خىزانەكەى كۆلۆنىل دىنە دىدەنىمان و دەمەوئ كچەكەم
لەگەلمابى لە مالمەوہ.

ئىلىنا: مادەم تۆ چوونە بالىيەكەت لى تىكدام، منىش گەشتەكەت لى
تىكدەدەم... ئىتر كاتى ئەو ھاتوہ كە رىز لە كارەكەم بگرئ... كە
ئەمەش بە گفىتى نەرم نەيەتە دى، ناچارم توندوتىژ بەم لە گەلندا.
چەند ھەز دەكەيت لەپىناو مەسەلەيەكى ترىشدا جىيا لەمە!
بىپارىرەوہ، ھەر سوودى نىبە!

يېرچى: «كتوپر خۆيەدەستەوہ دەدا» كەواتە با وابى... «دەچىتە پشت مېزى
نووسىنەوہكەى» لە مالمەوہ دەمىنەوہ!

ئىلىنا: ھەلەت تۆ دەبى بېرۆى.

يېرچى: «شوشەى ھەبى لۆمىنالەكە ھەلدەگرئ» نا... نا پشە بچووكەكەم،
بەبى تۆ نارۆم!

نمایشەخەونى سىيەم

«ھەردوو ژوورەكە دىارنامىن. سەر شانۆ تارىكە. بى دەنگىيەكى
تەواو. يېرچى بەتەنيايە»

يېرچى: بەللى... با وابى، تارىكى بال بكىشى... «تەماشاي شووشەكەى
ناو دەستى دەكات» ئىي... ئەى شووشەكەى ھەبى جوانت تىدايە...
ھال و ئەحوال لەوئ چۆنە؟ ئەو باشە؟ لەوئ دەم دادەچەقىن... تەپل
لى نادرىن... ھەموو شتى لەوئ دەدرەوشىنەوہ و نامىن... نامىن تا
بگوردرىن بۆگيا... بى گومان لەم گورانەدا بۆ ھەر شتى جگە لەوہى
بىنە مرۆف، رىزگارى ھەيە!

«لەگەل قسەكانى يېرچىدا مۆسىقاىيەكى نزم و ھەندى لە رىتمى
گورانى «رووت بەرەوہ» تىھەلكىش دەبى. ئىستا خودى گورانىيەكە
دەست پىن دەكات. بەلام ئەسلى گورانىيەكە نا، بەلكو
خوتىندەنەوہەكى بەئاوازەنەيەتى، ئەبى زۆر بەرەوانى بخوتىندرىتەوہ كە
ھىچ وشەيەكى ون نەبى. تارىكى. دەكرئ شىعرخوتىنەكان لە جىيەكى
بەرامبەر شانۆكە دىار بن»

دەنگىكى پىاوانە: ئەى شوخ، ئەى شوخ

لەو پىستە زۆرەت وەرە دەرى و خۆت رىزگارە

وا جوانتری

وهك ههلمات... وردوخاش به،

به پارچهی بچووك بچووك بلاو ببهروه

دهخولینهوه، یان ههلهدهبهزنهوه، یان دهفرن...

دهنگیكى ژئانه: وهك چۆن عاشقم دهخوازئ

ئهم پیتسته زۆرهه بۆ غهیری ئهوه

منیش ئهی خوشهویستم... دهزانم چیت دهوئ

وهك خهونهكان... دلسوژ و عاشقانه بمبه

بمبه بۆ خۆت... رووت... با ئیسکه پهیکه ریک بم

«سه دای ئهم دهنگانه دهروینهوه، ئینجا له نیوان دیمه نهکاندا

مۆسیقا که به کزییه وه بهردهوام دهبی. له ساته دا تۆنیک له نزیک

بیترجیه وه دهردهکهوئ.»

تۆنیک: ماشینیکم بۆ ناماده کردوویت... تهنهها پیتنج دهقیقته مؤلته

ههیه.

بیترجی: ئیستا هه موو زهمه نم به دهسته وهیه... ئه گهر ئه وان مردن، ئایا

دهتوانم بژیم؟

تۆنیک: دهزانم. دهلین پیاوانی له حالته تهی تۆدا مردن ههله بژیرن.

ئهمهش به تهواوه تهی له گهله بنه ماکانی شه رهفدا دهگونجی... بهلام ئه و

مردنه مردنیکی نه زۆکه.

بیترجی: زۆر کهم رووی داوه مردن به سوود بووبی. بهسه بۆ من

شه رافه تمه ندانه بمم.

تۆنیک: کارتیی شه رهف به روومدا ههلمه ده... شه رهف تهنهها ئاوینه په که پیا

دهروانین... تۆ ده تهوئ هه میسه له دیدی خه لکدا پیاو چاک بمینی.

ده تهوئ ته نانه ت له مردنه که شتدا سه رنج راکیش بی! تۆ هه میسه بیر

له خۆت ده که یته وه... وه لئ له وه دا باش بیرناکه یته وه که ناخۆ

هاوریکانت پیوستیان پیتته... یان پیوستیان به ژیانته. ماشینه که

چاوه ریت دهکات... پیتنج دهقیقته ماوه!

بیترجی: چیت له من دهوئ؟ من به بی ئیلینا نارۆم... «له پر چه پکیک

تیشکی سپی خپ له سه روو سه ری وه ده رده کهوئ. نهختیک سه ر

شانۆش رووناک دهکاته وه، بیترجی به سه رسورمانه وه تیی دهروانی»

مانگ...! «بی ترس و، وهک یه کتیک دهستی لی وه شینرابی»

نه خیر... ئه وه مانگ نییه، حه بی لۆمیناله! «مانگی دیکه ده رده که ون

و دهخولینه وه و سه ر شانۆ رووناکتر ده که نه وه... له و کاته دا که بیترجی

به نیمچه گوشادییه که وه لیتیان دهروانی، تۆنیک دیار نامیتنی»

یه کتیک تر... حه بی لۆمیناله کانم... ئه وه تان مانگه ژه هراوییه کانم

به ره و رووم دین.

«گۆرانیه که له کۆپله یه کی تریدا درتیه ی ههیه... سه ر شانۆ به

ته واوی رووناکه، به جۆریک که ده تانین خانمه گۆرانیه بژه که و پیاوه

گۆرانیه بژه که بینین. پیاوه که ئه فسه ره که ی گستاپیوه، نافرته که ش

ئیلینایه. ئه فسه ره که گۆرانیه که ده لیتته وه و ئیلیناش سه ما

دهکات...»

ئه فسه ره که: ئه ی شوخ... ئه ی شوخ

ئه گهر دروست عاشقی له ئیسکه کانیشته وه ره ده ری

ئیسکه په یکه ریش زیندانه وهک ئازاره کان

باشتر وایه فرتی ده ی بۆ دهورانی زهمه ن

یان... بۆ ناو زبلدانی شوین...

«له گهله دوا برگه ی گۆرانیه که دا، بیترجی چیت ته ماشای

مانگه هه لسه ورواوه کان ناکات، تۆقاوانه دهروانیتته ئیلینا که به دهم

سه ماوه دوور ده که ویتته وه، ئه فسه ره که ش له ریتی ئه مدا وه ستاوه...»

ئیلینا: «سه ما دهکات و گۆرانی ده لئی»

وهک ئه وه ی خوشه ویسته که م ده به وئ

په یکه ره ئیسکه جی ده هیلیم بۆ غهیری ئه و

ئه وه ی ده بییم هی من نییه، جی ده هیلیم بۆ خه لکی دیکه

ئه وه منی وه فادارم... هه ول ده دهم بیمه ژوانت

وشکه وه بوو، سووک، هه موو شتیکم لی دامالراوه...

له خولگه ی فه نابووندام.

ئەفسەرەكە: چى دەكەي لىرە؟!

يېرچى: «ئامازە بۆسەرەو دەكات، بۆ مانگە ھەلسووراو ھەكەن» وەك

دەبىنى خۆم لى دەدزەمەو

ئەفسەرەكە: بەداخەو... تۆ خۆم لى دەدزىتەو، ئىلىناش خۆى لە تۆ

دەدزىتەو. تۆ دەتويست بىكەيتە مولكى خۆت و لىيخورىت، تۆ

چىزى مولكدارىبى دەزانى، بەلام مولكى بچووك... منىش ئەو چىزە

دەزانم، بەلام ھى گەورە. ئىمە دەمانويست ئەلمانىا بۆ ئىمە بى،

پاشان ھەموو جىھان... «بە سۆزىكى بىزراو ھە» ئا لىرەو ھە كىشە يەك

ھە يە: ھەمىشە عاشقان خۆيانان لى دەدزەنەو، بۆيە جگە لە يەك

شپووز رېگە يەكى دىكەمان نىيە تا بتوانىن ھەموويان بەتەواو ھەتى

بەكەينە مولكى خۆمان «لەم ساتەدا ئامازە بۆ قوولايى ناو شانۆكە

دەكات، لەوئى دىنگە يەك دەردەكەوئى ئافرەتتىكى پىتو بەستراو...

يېرچى ھەناسەسوارانە و بەقورگى گىراو ھە ھاوار دەكات: ئىلىنا!...

ئەفسەرەكە درىزە دەدات بەقسەكانى» رووتى بەكەنەو... ھەموو

جلكەكانى لەبەر داكەن... پىستەكەي بگورن... ئىسكوپروسكى

داكەن... رووتى بەكەنەو تا فەنا بوون! «ئەفسەرەكە لەسەر شانۆ ديار

نامىنى» .

يېرچى: «را دەكات بەرەو ئەو دىنگە يەكە ئافرەتەكەي پىتو شەتەك دراو ھە

لەبەر پىتى ئەو ژنەدا دەچىتە سەر چۆك» تكات لى دەكەم... ھەر ھىچ

نەبى... ئا ئىستا ھەمووت بۆ من بى!

ئافرەتە شەتەكدر او ھەكە: ھەمىشە ھەمووم ھى تۆ بوو!

يېرچى: تۆ منت خۆش دەوئى.

ئافرەتەكە: لال بووم!

يېرچى: بەللى، قسە بەكە... دوا ساتەو ھەخت بەكلا ھەو ھە.

ئافرەتەكە: ئا بەم شپو ھە، ھەزم دەكرد بە گوريس بە تۆو شەتەك بدرايام.

يېرچى: مادەم يەكترمان دىتەو، ئىتر بۆ را بەكەين.

ئافرەتەكە: خۆشەويستەم!

يېرچى: دەمرىن، دەبىنە شو، يان گىيا... ئىتر لەدەستەم راناکەيت وەك چۆن

رۆژى لە رۆژان راتكرد.

ئافرەتەكە: «شېلگىرانە ئەو ھەت دەكاتەو» بۆ باسى مردن دەكەيت؟

يېرچى: دووبارە بەبى چا و، بەبى گوى لەسەر گوى زەوى...

سەرگەردان دەبىنەو...

كەر دەبىن... نامىنىن.

ئافرەتەكە: «دەقىزىنى» وس بە! خۆشەويستى بۆ گۆر ھەول نادات! تۆ درۆ

دەكەيت، لەوئى لەناو گۆردا ھىچ شتى نىيە تەنانەت خۆشەويستىش

نىيە! ئاخ... ئەگەر بۆم دەلوا بىمە رووبار بەدەمارەكانتا دەپۆيىم و،

دلم دەكوتاي، بۆ ئەو ھە گەردى پاكى بەكەمەو ھە و چىتر پارا

نەبى.

يېرچى: «شېلگىرانە ئافرەتە شەتەكدر او ھەكە دەكاتەو ئىنجا دەبىناسىتەو»

ئەمە تۆيت...!؟

قىرا: بەللى منم «سەرى بەرز دەكاتەو، لە سىماي يېرچىدا بى ئومىدى

بەدى دەكات، دەترسى» بىكە بە خاترى خودا، لىم مەترسە! «يېرچى

سەرى شۆر دەكاتەو» دەبى لەگەلما بىت... ئەگىنا دەمرىت

«يېرچى بەسەرلەقاندن نارەزايى نىشان دەدات» دەزانم لەدەروونت

ئاگرى ھەيە... ھەتا ماويت دەتبرزىنى. لەگەل ئەو ھەشدا دەبى بىت

لەگەلما... دەبى بىت «يېرچى سەر رادەو ھەشىنى» كەواتە منىش

دەمرم... دەسا مېستەو «يېرچى سەر بەرز دەكاتەو ھە راي دەو ھەشىنى»

تۆ گوريسەكەت كرمەو، دەبى سەرلەنوئى شەتەكى بەدەيتەو... «قىرا

خۆى لەگەل دىنگەكەدا جووت دەكات»

يېرچى: رېگاكەم بۆ ساز كروويت، برۆ!

قىرا: «سەر دەلەقىنى» نا چاوەرى دەكەم!!

يېرچى: برۆ و مەترسە. كەس شتى لە من نابىستى... «ئاور دەداتەو بۆ

مانگەكان كە بەسەر سەرىو ھەكەوتونەتە سوورانەو» لەگەل

مانگەكانمدا دەمىنەو... «ورده ورده ئەم و مانگەكان ديار نامىنى»

قىرا: «خۆى لكاندو ھە دىنگەكەو ھە رۆچۆتە ناخى خۆبەو»

جگە لە با ھىچىترم ناوئى، لەو زياتر شتىكم بۆ نەماو...

ئەي با مېمە...

قۆل بىكە بە قۆلئىدا... دەستىم بگرە و مېمە...

رەشىتى دارستانم دەۋى... ئەو رەنگە بېيىتە برۆ

و ەك سېبەرىكى بەئولفەت بەدەۋرى چاۋەكانتا... خۆشەۋىستىم

من ئاوم دەۋى:

شەپۆلى ئاۋ گۆرانە...

ۋەك ئەۋەي لەناۋ ئاۋدايە، پاراپە

ئەي ساتەۋەخت لە دەۋرۋەرى بە،

ۋەكو چۆن ھەنگاۋەكانى رېئ دەكەن، ھەرچەند دەپرا دەسۋوتى

من ئاسمان دەخۋازم...

ئومىدەۋارم ۋەك ئەو شىنېتېيە بىم لەۋ دايە. ۋەك فەناۋون لە

شەفەقدا...

ئاي بەۋ چاۋانەت ۋ...

ئەم بارانە بەخورە لە ھەۋرە خەستەكانەۋە دەپرۆئ

بەفرمېسك تەرم كەن، باراناۋىم كەن

تا غەرقىۋون... ھەۋرەكان

«سەرلەنۋى ھەردوۋ ژۋورەكە لەسەر شانۆ دەردەكەۋنەۋە. بېئىرجى

بەپېتۋە خۆى داۋە بەسەر مېئىزى نووسىنەكەدا و شووشەى حەبى

لۆمىنالىكەى بەدەستەۋەيە»

ئېلىنا: گېلىتېيە لە تۆۋە ئەگەر نەچىت. پاشان تۆ دەزانىت من چەند حەزم

لە ھېلكەيە.

كروئۇفا: سەبارەت بەۋەي ئەمىرۆ بەگۈيرەى كلىلەكان كىرت پىت ۋا نەبى بە

ئاسانى لېت خۆش دەبىن!

ئېلىنا: «بەلىبۋوردنېكى ئامۆزگار بىيانەۋە» لېت توۋرە دەبم ئەگەر

نەروىت. دەبى ئەۋەش بزانى كەتۋ بوۋىت كلىلەكانت برد نەك من،

دەشۋايە لە دەمىكەۋە كۆپىيان بىكەيت. دەزانم ئىستا دەلېت كە

ئەم كارە پۆزانە بىيانە دەبى من بىيانكەم، بەلام ئەگەرچى ۋەختى

جەنگە خۆ خۆت دەتوانى ھەندى كار جىبەجى بىكەيت. ھەلبەت

دەزانم خەلكىكى زۆر بەشىۋەيەكى ترسناك دەگېرىن و چەندىن كارى

لەۋەش نارەۋاتر دەكېرىن، بەلام چارت نېيە. يەكېك ھەلە بىكات

دەبى پەشىمانى دەربېرى... مېنىش ۋابووم، كە مندال بووم پەشىمانىم

لەھەندى لە ۋەھلانە نېشان دەدا كە كىردبووم، بۆ نمۇنە دەچووم

ماۋەيەك لە سوۋچىكى ژۋورەكەدا ھەلدەكورمام. ئاي ئەگەر ئەۋ

دېمەنەت دەبىنى... مەگەر من ناچار نەبووم ھەلكورمىم؟! ئىستا تۆش

پابەندى بەۋەۋە كە ھېلكەمان بۆ بەيىت... ئەۋە بىكە ھەموۋ شىتى

ئاسايى دەبېتەۋە.

«بېئىرجى بەلای مېزەكەۋە ۋەستاۋە. ھېمانە ھەندى لە پەرتووك و

پەراۋەكانى رېك دەخاتەۋە، ۋەك بلىپى مالىئاۋايى لە شىمەكەكانى

دەكات. پاشان پارچە قورسايىەكە ھەلدەگرى و دەيخاتە سەر

شىتومەكەكانى. ئاگاي لە قسەكانى ئېلىنا نەبوۋە، بەلام ئىستا

دېقەت لە ئېلىنا دەدات»

كروئۇفا: «ماۋەيەك بۆ فزول لە ژۋورى يەكەم دەمىنېتەۋە بەلام لەپر دەچىت

بۆ ژۋورى دوۋەم تا زۆر بە بايەخەۋە بە كروئا رابىگەبەنى كە مېۋانەكە

رۆبىۋە» مېۋانەكە رۆبىۋە!

ئېلىنا: «لە دېقەتدەنەكەى بېئىرجى بە ئاگا دەبى» ھا... چىتە!؟

كروئا: «بەسەر سورمانەۋە» رۆبىۋە!؟

كروئۇفا: «شان رادەۋە شىنى» رۆبىۋە!

ئېلىنا: «لەپر و بە سۆزىكى زۆرەۋە» تۆ گېزۋوئىتى، ۋەك پىاۋچاكتى لەسەر

چۆمى راۋەستاۋى. تۆ پىاۋچاكتى منى خۆشەۋىستەكەم. «رېستەيەكى

تەۋاۋەرى دېت بەمېشكدا» كەۋاتە ھېلكەم بۆ بېنە... ھېلكەيەكەم بۆ

بېنە گېزۋوئىتى!

«بېئىرجى چاۋ لەسەر ئېلىنا ھەلدەگرى و پرو لە پارەۋەكە دەكات و

شووشەى لۆمىنالىكەش بەدەستىبەۋەيە»

كروئا: ئىستىراتى ھات. «ھەلدەستىبە سەر پى و دەگەرپى بۆ شىتى،

شووشەى شەرابى سلىفوبىتە دەدۆزىتەۋە و قەپاغەكەى ھەلدەپچىرى»

ئېلىنا: بۆ كۆى دەچىت؟

بیترجی: سهرم دیشی.

ئیلینا: دتهوی حه بی هه لدهیت؟

بیترجی: به لئی.

ئیلینا: تو کهریت! «به ره و نه و را ده کات» مه گهر نازانیت که نابجی خوت ئالوودهی نه و حه بانه بکهیت. باشتر وایه بچیت هه وایه کی پاکژ هه لمرئی. منیش به هوی تووه سهرم ژان ده کات... چاوه ریم بکه! «بیترجی له ناو ده رگای پاروه که دا وه ستاوه» منیش دیم له گه لتدا... نا... نایه م، ده بی مه شق بکه م... دهی قه بناکات تا لای ئوتومبیله که له گه لتدا دیم، سه برکه تا ئیلینا خوی ده رازینیتته وه.

کرۆتا: «پیکیک بۆ خوی دروست ده کات» دهی زاوا با بتبینین چیت هه یه که شفی بکه «پیکه که ی به یه ک قم هه لده قورپینی».

ئیلینا: چی جلکی له بهر بکه م؟

بیترجی: تکات لئ ده که م خیراکه.

ئیلینا: «له بهرده م ده رگا کراوه که ی که نتوره که دا وه ستاوه» پیم مه لئ په له که، نه گبنا بالئیه که م دیتته وه یاد... کامیانت ده وی؟

بیترجی: شینه ئاسمانییه که!

ئیلینا: نا... تکات لئ ده که م به و کراسه وه قه له و ده رده که وم.

بیترجی: که واته سووره که؟

ئیلینا: سوور له رۆژی یه کشه مده دا؟!

بیترجی: بلووز و ته نووره له بهر که...

ئیلینا: «به لوتفه وه گالتی له گه ل ده کات» بوو... بوو... بوو!

کرۆتا: «سلافکا» توش دپیت له گه لمدا... باشه؟

ئیلینا: که ئافرهت جل هه لده بژیری بۆ له بهر کردن وه ک نیمچه ئاهه نگیک وایه.

کرۆتوفا: «به خوشیییه وه» تو چونی به باش ده زانی «به بی»!

ئیلینا: من جلی جوانم نییه. «زهنگی ته له فونه که لئ ده دات»... جلی جوانم هه یه، به لام حه زم له هیچیان نییه له بهریان بکه م.

بیترجی: «ته له فونه که هه لده گری» نجاس قسه ده کات... به لئی... «به خیرایی

ته ماشایه کی ناو ژووه رکه ده کات».

ئیلینا: ده بی مرۆف نه و جله ی خوش بوئ که له بهری ده کات...

بیترجی: به لئی تو نیک. ههر ئیستا. «ته له فونه که داده خات و ئاور ده داته وه بۆ ئیلینا» دهی با برۆین... ئا ئیستا... ئیتر قسه ش مه که. «دهستی ده گری و به ره و ده رگا که په لکیشی ده کات. ئیلینا رۆبیتیکی ناو مالی له بهر دایه دوگمه کانی کراونه ته وه، ده ترسی و هه ول ده دات به رگری بکات. له م کاته دا کرۆتا ده رگای ژووره که ده کاته وه و داوا له کرۆتوفا ده کات پیتی بکه وی»

ئیلینا: «بیترجی رای ده کیشی» نه وه چیته، شیت بووی؟! نابینی پروتم؟!

بیترجی: هیچ قسه مه که!

کرۆتوفا: «له ناو ده رگا که دا وه ستاوه و نه و دیمه نه ده بینی، پاشان هاوار ده کات» به بی! نه وه لئی ده دات! «کرۆتا به په له خوی ده کات به ژووره که دا و هه ول ده دات ئیلینا له دهستی بیترجی رزگار بکات»

بیترجی: «په لی ئیلینای گرتوه. پارچه قورساییییه که ی سهر میتزه که هه لده گری و له رووی کرۆتا دا به هه ره شه وه به رزی ده کاته وه» ئیلینا ژنی خومه و له گه لمدا دیت! «پالئ به ئیلینا وه دنی و قورساییییه که ش به هه ره شه وه راده وه شینی. کرۆتا ده ترسی و ده کشیتته وه، به لام کرۆتوفا وه ستاوه و پالی داوه ته وه به و ده رگایه وه که ده چیتته وه سهر راره وه که. بیترجی ههنگاو به ههنگاو لئی ده چیتته پیتشه وه و قورساییییه که یشی پییه، کاتژمیره کان یه ک له دوا ی یه ک ده که ونه زهنگ لیدان... کاتژمیر نویه...»... «بیترجی له گه ل کرۆتوفا یه تی: لاچۆ له بهر ده مده!

کرۆتوفا: «هیستریای گرتوه» دهی رای وه شینه... دایکی ژنه که ت بکوژه!

بیترجی: رینگه م به رده!

کرۆتوفا: خوت به چی ده زانی؟ ههر کاتی به ته وی ده توانی ده رگای له سه ر دابخهیت! پیت وایه ده توانی په لکیشی بکهیت بۆ ههر جیییه خوت ده ته وی؟ نا، ریت نادم بۆ هیچ جیییه کی به یهت. نه و هی تو نییه، هی تو نییه، هی تو نییه! «کاتژمیر نو لئ ده دات»

نمایشه خهونی چوارهم

«ههردوو ژووره که دیار نامین. دهنگی لیدانی کاتژمیره کان دهگۆردین بۆ ژاوه ژاوی بهرزی زهنگی که لیسایی. دوو پیاوه که به دریتژی شانوکه دا به ره قوولایی دهوۆن. بیترجی به نیگه رانییه وه ته ماشایان دهکات و بانگیان دهکات»

بیترجی: بۆ کوئی دهچن؟!

پیاوی یه کهم: بۆ چیا.

بیترجی: «خه ریکه گوئی خوئی داخات» ئەم ژاوه ژاوه چیبه؟!

پیاوی دووهم: ئەوه ئینزاره پادشا! مهگه ر نابینی چیمان بۆ ئاماده دهکهن؟
«له لای راستی شانوکه وه سیداره یه ک دهرده کهوئی»

کرۆتۆفا: «له دووره وه» وهرن مندالینه! «کرۆتۆفا و کرۆتا و ئیلینا له سیداره که دهچنه پیشه وه. کرۆتا و ژنه که ی میتر و کورسییان هه لگرتوه و ئیلینا کاتژمیرتیکی به چالمه ی پیتییه» مرۆقی دروست له هه ر کوئی بی خوئی وا ده گونجینی ههروه کو له مائی خویدا بیت...
«میزه که داده نین و پاشان کورسییه کانی له پیشدا داده نین.»
ئیلینا... ئالی کاتژمیره که... «ئیلینا کاتژمیره که به قه دی سیداره که وه هه لده واسی. هه ر سیکیان له سه ر سئ کورسی له وانه ی هیناویانه داده نیشن و یه کیک به به تالی ده مینیتته وه»

پیاوی یه کهم: «له دووره وه» ژماره مان کهم دهکات... پادشا پیتوبستمان به تۆبه!

بیترجی: «بئی ئومیدانه» ماده م ئیلینا لیره یه، که واته ئیره شوینی منه.
«ته ماشای ئیلینا دهکات» ئەوه هیشتا لیره یه. ئەوه هی منه.

کرۆتا: «پاش ئەوه ی هه ر سیکیان داده نیشن» بیترجی... بیترجی، دیسانه وه بیترجی! ئەم کابرایه هه رگیز له کاتی خویدا نایه ت دانیشی...
کرۆتۆفا: «به سوۆزی دایکایه تییه وه» ئیلینا، بائیمه قاوه لتی بکه ین.

هه موو دونیا هیلکه یه که

گشتی زهردینه یه...

حهزی له ناو گه ده ی تۆبه!

ئیلینا: هه ست ده کهم برسیمه!

کرۆتۆفا: به لām بیز له خوار دنه که مه که ره وه!

ئیلینا: «بیترجی ده بینئ» یای... له و تۆبه! «هه لده ستیتته سه ر پئ» بیترجی!
بیترجی: ئیلینا! «ده یه وئی بچیتته لای. له م کاته دا دهنگی زهنگه کان نامین و، ئەفسه ره که له لای ئەوه دیواره وه که سیداره که ی لیبه دیتته پیشه وه و ته ماشای ئیلینا دهکات که به پیتوه یه»

ئەفسه ره که: ئە ی پشیلکه! «ئیلینا ئەفسه ره که ده بینئ، دیکه تی ده داتی و، له ترسا سه ده بی. کرۆتا و کرۆتۆفا ئاگیان له هیچ نیبه و بن دهنگانه خه ریکی نانخواردنی خو یانن. ئەفسه ره که به غه مزه و لیورد بوونه وه وه قسه دهکات» تۆ بۆ منی... ده توانم ئەوه ی بۆ پیتی بکه م. به لām من، ئە ی پشیلکه ره هایی ده خوارم: «پیتسته که ت بۆ غه یه دروست کراوه... ئەوه ی هی غه یه یه، بۆ غه یه ی جئ ده هی لئین... په یکه ره ئیتسه که شت هی غه یه یه... ئەوه ی هی غه یه یه، بۆ غه یه ی جئ ده هی لئین...». «له پر کورسییه به تاله که ده بینئ، به تووره ییه وه ئامازه ی بۆ دهکات» ئەوه کورسییه بۆ به تاله؟ «ئاور ده داته وه بۆ کرۆتۆفا» ئافره ت! «کرۆتۆفا ئیتستا ئەفسه ره که ده بینئ، هه لده ستی و له بهر ده میدا ره ق ده بی» کئ نه هاتوه؟ «کرۆتۆفا قسه ی بۆ ناکری... ئەفسه ره که ئاور ده داته وه بۆ کرۆتا که تا کوو ئیتستاش بی دهنگانه خه ریکی نانخواردنه» هی یه سه ره ننگ؟ «کرۆتا هه لده ستی و له حاله تی ئاماده باشیدا له بهرده م ئەفسه ره که دا ده وه ستی» کئ نه هاتوه؟

کرۆتا: ئەوه گه وره م، بیترجی!

ئەفسه ره که: «ده سوورپته وه و ده قیزتینی» بیترجی! «بیترجی خاوه خا و ده چیتته بهرده م ئەفسه ره که، ئەویش لیتی ورد ده بیتته وه، وه ک بلتی بیه وئی بیسته وه یادئ». ئەمه تۆ ئەوه که سه نیت که به کۆت و زنجیره وه په لکیش ده کریئ؟

بیترجی: «سه ر راده وه شینئ» نه خیر!

ڦيرا: «بۆ ماوه يه كى زۆر له دووى دهروانى. پاشان تا بهر ئه ژنۆ بۆى ده چه ميته وه» بيجى... ليم ببوره... بيجى!
 بيجى: «ده وه ستي و جاريكى ديكه و بۆ دوا جار له و جيبه دهروانى كه ئيليناى لى وه ستابوو... واته له ديوارى سيدا ره كه» ئيلينا... ماسيبه قه شه نكه كه م...
 ئه ي خو شه ويستيبه به د و ته نها كه م... ليم ببوره
 «تا بهر ئه ژنۆ بۆى ده چه ميته وه»

21

«جاريكى تر دوو ژووره كه ده رده كه ونه وه. ليدانى زهنگى كاتزميره كان ورده ورده خاو ده بنه وه تا له كو تايبى شانۆگه ريبه كه دا به يه ك جارى ناميني و بى دهنگى بال ده كيشى»
 كرۆتا: «كه ئيست ها تۆ ته وه هۆش خۆى» كى شتى واى ديوه؟ گوايه هه ره شه مان لى ده كه يت؟
 بيجى: گه ردنم ئازا كه ن!...
 ئيلينا: به ته وا وه تى شيت بو يت.
 بيجى: تكاتان لى ده كه م... هه مووتان ليم ببورن. «ئاو ر ده داته وه و به ره و ده رگا كه ده روا»
 كرۆتوفا: ناكرى لى ببورين... ئه مه كو تايبه .
 كرۆتا: بو ه سته...! «بيجى له ناو ده رگا كه دا ده وه ستي و ئاو ر ده داته وه» تۆ بى حه د مه سه له كه ساد ه ده كه يته وه. چيبه... ليم ببورن... گه ردنم ئازا كه ن...! من گوئ به هه ستي جه نابتان نادم، ئه وه ي به لاي منه وه گرنگه مافى خۆمه. بۆ به بۆ دوا جار دا وات لى ده كه م هه ر ئيستا كليله كانم به ره وه!
 «بيجى بى دهنگانه ده ست ده بات كليله كان له گيرفانى ده رده هيتى و ده ياندا ت به كرۆتا و، به خيرا يى ده چيته ده ره وه»
 ئيلينا: به كشه ميه كى سه خيف بو.
 كرۆتا: «به فه خريكى زۆره وه كه سه ركه وتنيكى چاو ده روا نه كراوى به ده ست

ئه فسه ره كه: كه واته تۆ مردوويت؟
 بيجى: «سه ر را ده وه شيني» نه خيرا!
 ئه فسه ره كه: «ئاماژه بۆ كورسييه به تاله كه ده كات» دانيشه... ئه وه جيبى تۆ به!
 بيجى: «سه ر را ده وه شيني» نه خيرا!
 ئه فسه ره كه: «به نه رمييه وه» له راستيدا... ئه وه ته نها شتيكه مو لكى تۆ به.
 بيجى: من هيج شتيك نيبه.
 ئه فسه ره كه: مه مله كه ته كه ت.
 بيجى: من مو لكم نيبه، ئه ي ئه وانه ي هه موو دنيا مو لك تانه. من ئازادم!
 هيجم نيبه غه يرى ئاره زوو... «به رقيكى ئيجگار زۆره وه» ئاره زوو ئه وه ي هه رچه ند بتينم بتكوژم. «له هه مان ئه و ريبه وه ده چيته ده ره وه كه پيشتر دوو پيا وه كه ليوه ي روين»
 ئه فسه ره كه: بوه سته... بۆ كو ي ده رۆى؟
 بيجى: «ئاو رى بۆ ده داته وه» بۆ چيا.
 ئه فسه ره كه: له ده ستم هه لئا يه يت.
 بيجى: رانا كه م... به لكو ده چم به شو يتنا ده گه ريم.
 «سي دا ره كه و ئه فسه ره كه دي ار نامين. بيجى ده جو لى... ڦيرا چاو ه رتي ده كات. وه ستاو ه و ته ماشا ي ئه م ده كات، به لام بيجى نايبيني»
 ڦيرا: ئه وه تام لي ره م... چاو ه رتي تۆ ده كه م! «بيجى ده يبيني، چه ند هه نگاو ي لى دوو ر ده كه وي ته وه» به ر ده وام به سه ركه وه... دوا ي سى سه عات ده گه يته مالى پاسه وانى دار ستانه كه. له ويه ريبه ك ده بينيته وه به لاي چه پدا. نزيكه ي سه عاتيكي ديكه ش برۆ ده گه يته عه م باره كانى قاوه. له وي بنگه به كى پاسه وانى ده دۆز يته وه.
 بيجى: ئه دى تۆ؟
 ڦيرا: ده بى له وه ش دوو رتر برۆم!
 بيجى: سو پاس ڦيرا... برۆ خوا حافيز ت بى. «ئاو ر ده داته وه و روو له به رزا يى ده كات»

هیناوه، کلپلهکانی بهدهستهوه گرتووه» بینیتان؟ ئەمهتان بینی؟

ئیلینا: ئەی پاش ئەمه؟

کرۆتا: چۆن؟ گوایه نازانن ئەمه مانای چیه؟ نازانن ئەمه

خۆبهدهستهوه دانه؟ کلپلهکان مانایان له کلپل زیاتره... دهئیم: ئیمه

ئەمرۆ جهنگیکی مهزنان بردهوه!

کورتیهیک له ژياننامه‌ی کوندیرا

میلان کوندیرا سالی ۱۹۲۹ له «برنۆ» له‌دایکبووه. سالی ۱۹۴۷ په‌یوه‌ندی کردووه به حزبی کۆمونیستی چیکوسلوفاکیاوه. سالی ۱۹۵۰ له‌و حزبه‌ده‌رکراوه. سالی ۱۹۵۶ جارتیکی تر‌وه‌ریان‌گرتوته‌وه. سالی ۱۹۷۰ دیسان‌ده‌رکراوه‌ته‌وه. سالی ۱۹۶۹ له‌سه‌ر کار لادرا که‌ئو کاته‌ماموستای قوتابخانه‌ی میلیلی فیلمی پراگ بوو. له‌ده‌ورانی پیاده‌کردنی سیاسه‌تی «ناسایی‌کردنه‌وه»‌دا، لپرس‌سراوان بۆ ماوه‌ی چهند سالیکی به‌جۆرتیکی زۆر دژوار دژایه‌تیبیان‌ده‌کردو، ژیانیان لئ‌تال‌کردبوو... سالی ۱۹۷۵ که‌زانکۆی «رین» پیشنیاریان بۆ کرد لای‌ئوان بیته‌ماموستا، ئیستر له‌و کاته‌وه له‌گه‌ل «فتیرا»‌ی هاوسه‌ریدا چوونه‌فهره‌نسا و له‌وئ نیشته‌جی بوون.

یه‌که‌مین رۆمانی که‌ناوی «گالته‌کردن» بوو، سالی ۱۹۶۷ چاپ‌کراوه و، خوینه‌ری زۆری هه‌بووه و، به‌به‌لگه‌نامه‌یه‌کی سه‌ره‌کی ده‌ریاره‌ی «به‌هاری پراگ» له‌قه‌له‌م دراوه. له‌ده‌ورانی ناسایی‌کردنه‌وه‌دا نووسینه‌کانی کوندیرا قه‌ده‌غه‌کران، بۆیه‌ناچار بوو نووسینه‌کانی بئ‌ئوه‌ی به‌زمانی خوئی چاپ‌بئ، بیبانداته‌وه‌رگێران.

به‌رله‌وه‌ی چیکوسلوفاکیا جیه‌تیل‌ت و بچیتته‌فهره‌نسا، کوندیرا دوو رۆمانی دیکه‌شی نووسیوه. یه‌که‌میان به‌نیتی «ناهه‌نگی مالئاوایی»، دووه‌میشیان به‌ناوی «ژیان له‌شوئینیکی دیکه‌یه» که‌له‌سالی ۱۹۷۳‌دا خه‌لاتی «میدس»‌ی بۆ باشترین رۆمانی بیانی بئ‌به‌خشرا.

کوندیرا ده‌ریاره‌ی به‌جیه‌تیشتنی ولات‌گوتوویه‌تی: ئه‌و که‌سانه‌ی له‌سالی ۱۹۶۸‌دا ویستیان ولات‌به‌جیه‌تیلتن یه‌کسه‌ر کۆچیان کرد. به‌لام من ئه‌و ده‌مه‌له‌پیزی ئه‌و که‌سانه‌بووم که‌نه‌یاندوه‌یست نیشتمان جیه‌تیلتن، چونکه‌له‌و بروایه‌دا بووم که‌نوسه‌ر له‌خاکی دایکیدا نه‌بیت ناتوانیت له‌جیه‌کی دیکه‌بژی.

چاپکراوه‌کانی ده‌زگای ئاراس

- (١) هه‌لکه‌وتی دیریکی له کوردستاندا. دانانی: حوسین حوزنی موکریانی.
- (٢) سه‌روا. دانانی: د. عه‌زیز گه‌ردی.
- (٣) ژنی کورد به‌سته‌م ده‌وره دراوه. دانانی: د. کوردستان موکریانی.
- (٤) الحرب الکرديّة وإنشقاق ١٩٦٤. تالیف: دبیهد اداسن و جریس فتح الله.
- (٥) رحلة الى رجال شجعان في كردستان. تالیف: دانا ادامز شمادت. ترجمه و تعلق: جریس فتح الله.
- (٦) جمهورية مه‌بابا - جمهورية ١٩٤٦ الکرديّة. تالیف: ولیم ایغلتن الابن. ترجمه و تعلق: جریس فتح الله.
- (٧) کوردستان أو الموت. تالیف: رینیه موریس. ترجمه و تعلق: جریس فتح الله.
- (٨) کرد وترک و عرب. تالیف: سی. جی. ادموندز. ترجمه و تعلق: جریس فتح الله.
- (٩) طریق في كردستان. تالیف: آی. ام. هاملتن. ترجمه و تعلق: جریس فتح الله.
- (١٠) ئەدەبی رووسی و کیشە‌ی پاستیرناک. دانانی: د. مارف خه‌زنه‌دار.
- (١١) له پیتناوی راستی و کورد و خانیدا. دانانی: محمه‌دی مه‌لا که‌ریم.
- (١٢) کۆچی سوور. روۆمانی: حه‌مه که‌ریم عارف.
- (١٣) مساهمة علماء كردستان في الثقافة الاسلامية. تالیف: محمد زکی حسین.
- (١٤) له کوردستانی عیتراقه‌وه هه‌تا ئەوه‌یری چۆمی ئاراس. نووسینی: مورته‌زا زه‌ریه‌خت. وه‌رگێترانی له فارسییه‌وه: شه‌وکه‌ت شیخ یه‌زدین.
- (١٥) فه‌ره‌نگی کوردستان. دانانی: گیبوی موکریانی.
- (١٦) خاک و کیشە‌ی مان. روۆمان: عه‌زیزی مه‌لای ره‌ش.
- (١٧) امارة به‌دینان الکرديّة. تالیف: صدیق الدملوجی. تقدیم: د. عبدالفتاح علی بوتانی.
- (١٨) المجتمع البشري لماذا يشبه مستشفى المجانين...؟. تالیف: مسعود محمد.
- (١٩) جوابه‌ز. به‌ره‌می نۆ شاعیری هه‌ولیتیری.
- (٢٠) نه‌خشە‌ی روۆمانی ریژه‌ی کار له زمانی کوردیدا. ئەندازیار د. شێرکۆ بابان.
- (٢١) زریزه‌ی زێرین. دانانی: محمه‌د صالح ئیبراهیمی.
- (٢٢) شیخ ره‌زای تاله‌بانی شاعیری گه‌وره‌ی خۆره‌لاتی ناوه‌راست. دانانی: ئەحمه‌د تاقانه.
- (٢٣) خۆبیوون و شۆرشی ناگری. دانانی: روّهات ئالاکۆم. وه‌رگێترانی: شوکور مسته‌فا.
- (٢٤) عه‌بدوهره‌زاق به‌درخان. دانانی: جه‌لیلی جه‌لیل. گۆرینی پۆ کوردی باشوور: شوکور مسته‌فا.
- (٢٥) القومية الکرديّة و د. عبدالله جودت في مطلع القرن العشرين. تالیف: مالیسانز. ترجمه: شوکور مصطفي.
- (٢٦) کۆمه‌لتاسی گه‌لی کورد. دانانی: مارتن فان بروویین سن. وه‌رگێترانی: شوکور مسته‌فا.
- (٢٧) هه‌لجێاردنه‌کانی کوردستان. دانانی: به‌دران ئەحمه‌د.
- (٢٨) تنوع الكرد في العراق - مدخل الي السياسة. تالیف: سامی شورش.
- (٢٩) هه‌له‌بجه - کاره‌ساتی کیمیاباران سالی ١٩٨٨. دانانی: هه‌ورمان عه‌لی توفیق.

- (٣٠) گالته به‌چه‌ک. روۆمان - نووسینی: جیمس ئۆلدرج. وه‌رگێترانی: د. عه‌زیز گه‌ردی.
- (٣١) له مۆرکه تاییه‌تیبه‌کانی رێزمانی کوردی. دانانی: د. شێرکۆ بابان.
- (٣٢) به‌ره‌و رێزمانی کوردی، به‌ره‌و زمانی نووسین. دانانی: د. شێرکۆ بابان.
- (٣٣) نادرنامه‌ی ئەلماس خانی که‌له‌هور. ناماده‌کردنی: شوکور مسته‌فا.
- (٣٤) نظام الأناضول الشرقية. تالیف: اسماعیل بیشکچی. ترجمه: شوکور مصطفي.
- (٣٥) سینتاکسی رسته‌ی کوردی. د. کوردستان موکریانی.
- (٣٦) فه‌ره‌نگی شاره‌زوور. کوردی- ئینگلیزی. دانانی: د. شه‌فیق قه‌زاز.
- (٣٧) الصراعات الدولية. تالیف: محمد احسان رمضان.
- (٣٨) مه‌لا مه‌حمودی بایه‌زیدی یه‌که‌مین چیرۆکنووس و په‌خشانه‌نووسی کورد. دانانی: د. فه‌ره‌اد پیرباز.
- (٣٩) گیتی زینده‌وهر. دانانی: عه‌لاه‌دین سه‌جادی.
- (٤٠) مێژوی په‌خشانی کوردی. دانانی: عه‌لاه‌دین سه‌جادی.
- (٤١) دیوانی شیخ ره‌زای تاله‌بانی. ناماده‌کردنی: شوکور مسته‌فا.
- (٤٢) کوردستان و دوامة الحرب. تالیف: محمد احسان رمضان.
- (٤٣) روۆمانی ریگا. دانانی: محمه‌د مه‌ولوود مه‌م.
- (٤٤) مقالات حول القضية الکرديّة. تالیف: فوزی الأتروشی.
- (٤٥) حیاتی الکرديّة أو صرخة الشعب الکردي. مذكرات: نورالدین زازا.
- (٤٦) پۆ کوردستان. دیوان: هه‌ژار موکریانی.
- (٤٧) جنوب كردستان في الدراسات الانثروبولوجية. ترجمه: جرجس فتح الله.
- (٤٨) مه‌د البشريّة او الحیاة في شرق كردستان. تالیف: دلبو. آی. و یگرام وادگار. تی. آی. و یگرام. ترجمه: جرجس فتح الله.
- (٤٩) مبحثان علی هامش ثورة الشيخ عبیدالله النهري. تالیف: جرجس فتح الله.
- (٥٠) آیامی في ثورة كردستان. مذكرات: یونان هرمنز.
- (٥١) لقاء الكرد واللان في بلاد الباب وشروان. تالیف: جمال رشید.
- (٥٢) ناوه‌دانکردنه‌وه‌ی کوردستان له سالتیکدا- چالاکییه‌کانی کابینه‌ی چواره‌می حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان له سالی ١٣٠٠ و پلانه‌کانی پۆ داها‌توو.
- (٥٣) کۆفاری رووناکی. ناماده‌کردن و پیتشه‌کی: د. کوردستان موکریانی.
- (٥٤) مێژوی ئەدەبی کوردی. به‌رگی یه‌که‌م. دانانی: د. مارف خه‌زنه‌دار.
- (٥٥) شازاده چکۆله. روۆمانی مێرمندا‌ن. نووسینی: سه‌نت ئیگزیوپیتری. وه‌رگێترانی: ئاسۆ عه‌بدو‌للا حه‌سه‌ن زاده.
- (٥٦) حه‌مکی توفی. دانانی: د. مه‌سعود کتانی.
- (٥٧) حه‌یران. دانانی: عه‌فوور مه‌خمووری.
- (٥٨) گه‌شتیک به‌ کۆماری مه‌هابادا. بیره‌وه‌ری: ره‌ئیس به‌کر عه‌بدو‌لکه‌ریم حه‌ویتی.
- (٥٩) نظام الأناضول الشرقية. الجزء الثاني. تالیف: اسماعیل بیشکچی. ترجمه: شوکور مصطفي.
- (٦٠) فه‌ره‌اد و شیرین. شانۆنامه: نازم حیکمه‌ت. و. له تورکییه‌وه: ئەحمه‌د تاقانه.

- (٦١) توفیق فیكرهت و شاعیره نوێخوازهكانی كورد. دانانی: ئەحمەد تاقانە.
- (٦٢) گەڕانیان ل بابێ بەرزە. رۆمان: ئەنوەر محەمەد تاهیر.
- (٦٣) بەرصیصی عابید. فەقیح تەیران. بلاوكردهوهی: عەبدولرەقیب یوسف.
- (٦٤) احداث عاصرتها. ذكریات محسن دزه یی.
- (٦٥) پەروین و دوو سمۆزە بەدەفەر. چیرۆك بۆ مندالان. یوسف عەبدولقادر.
- (٦٦) كۆمەڵە مشكێك. چیرۆك بۆ مندالان. یوسف عەبدولقادر.
- (٦٧) رجال و وقائع. جرجیس فتح الله.
- (٦٨) الابستا - كتاب فندیاد الزادشتیه. نقله من الفرنسية: الدكتور دواد الجلی. تقدیم جرجیس فتح الله.
- (٦٩) بەشیک لە دیوانی مەجزووب: كۆكردهوه و لێكدانەوهی حەكیم مەلا سالیح.
- (٧٠) گەلاوێژی كوردستان (كەلیله و دیمه بەكوردی). وەرگێڕانی لە فارسییەوه: حاجی مەلا كەرمی زەنگەنە. پێشەکی: د. محەمەد نووری عارف.
- (٧١) مێژووی شانۆ لە ئەدەبیاتی كوردیدا لە كۆنەوه تا سالی ١٩٥٧، دانانی: د. فەرهاد پیربالی.
- (٧٢) درامای كوردی لە ناو درامای جیهاندا. دانانی: حەمە كەرم هەورامی.
- (٧٣) شیخ رەزای تالەبانی. ژبانی، پەرودەدی، بیروباوەری و شیعری. دانانی: د. مەرم تالەبانی.
- (٧٤) مەحووی لە تیوان زاهیرییهت و باطنیییهت و سەرچاوهكانی عیشق و وێنە مەعشوقدا. دانانی: ئەحمەدی مەلا.
- (٧٥) مەولهوی: ژبان و بەرهمی. محەمەدی مەلا كەرم.
- (٧٦) رحلة الی كردستان في بلاد ما بين النهرين. ترجمة: د. یوسف حبی.
- (٧٧) گۆرانییێته نەمرەكان. دانانی: باكوری.
- (٧٨) رەشید نەجیب: ژبانی و بەرهمی. ئومێد ئاشنا.
- (٧٩) رۆژنەمیری رۆمی. دانانی: ئەحمەد تاقانە.
- (٨٠) الدولة الدوستکیة في كردستان الوسطی. ج ٢. عبدالرقيب يوسف.
- (٨١) مأساة بارزان المظلومة. بقلم: معروف چیاووك. تقدیم: سامی شورش.
- (٨٢) كردستان والكورد. الحركة القومية والزعماء السياسية. إدريس بارزاني... فؤجاً. سامی شورش.
- (٨٣) بارزانی: لە مەهابادەوه بۆ ئاراس. وەرگێڕانی شەوكت شیخ یەزدین.
- (٨٤) الكاتب الكردي قديري جان (١٩١١-١٩٧٢) قصص ومقالات، شعر وترجمة. جمع واعداد: دلاور زنگی. ترجمة: هورامي يزدي، دلاور زنگی.
- (٨٥) ئەشکی باوان: بەرهمی بلاونەكراوهی کامەران موکری.
- (٨٦) پیرەمێرد و پێداچوونەوهیەکی نوێی ژبان و بەرهمەکانی. بەرگی یەكەم. ئومێد ئاشنا.
- (٨٧) پیرەمێرد و پێداچوونەوهیەکی نوێی ژبان و بەرهمەکانی. بەرگی دووەم. ئومێد ئاشنا.
- (٨٨) مەحووی. بەشیک لە باهتەکانی فیسستیئالی مەحووی. هەولێر ٢٨-٣٠ ئاب ٢٠٠١ ژمارەیهك لێکۆڵەوه و نووسەران.
- (٨٩) نیرییهکی قۆچ درێژ. چیرۆك بۆ مندالان. نووسینی: حاجی مەمۆ.
- (٩٠) کەڵەشیر و رێبویه پیرەکه. چیرۆك بۆ مندالان. وەرگێڕانی: عەزیز هەریری.

- (٩١) گرینگترین قەڵەم. چیرۆك بۆ مندالان. وەرگێڕانی: بەدران ئەحمەد حەبیب.
- (٩٢) میر ئیقان و گورگە بۆر. چیرۆك بۆ مندالان. وەرگێڕانی: بەدران ئەحمەد حەبیب.
- (٩٣) چیرۆکی ئەستێرەكان. چیرۆك بۆ مندالان. وەرگێڕانی: ناز قەڵەكەدین كاكەیی.